

Jilid I
Bil. 63

Hari Rabu
24hb Julai, 1991

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL PERTAMA

First Session

KANDUNGAN

RANG UNDANG-UNDANG :

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991):

Jawatankuasa—

Jadual Pertama:

Maksud B.19 [Ruangan 10306]
Maksud B.26 [Ruangan 10386]
Maksud B.27 [Ruangan 10411]
Maksud B.28, B.29 dan B.30 [Ruangan 10416]
Maksud B.34 [Ruangan 10447]
Maksud B.40 dan B.43 [Ruangan 10453]
Maksud B.47 [Ruangan 10463]
Maksud B.51 [Ruangan 10470]
Maksud B.52 [Ruangan 10470]
Maksud B.54 [Ruangan 10480]

Jadual Kedua:

Maksud B.19 [Ruangan 10306]
Maksud B.20 [Ruangan 10310]
Maksud B.21 [Ruangan 10330]
Maksud B.30 [Ruangan 10416]
Maksud B.36 [Ruangan 10453]
Maksud B.56 [Ruangan 10470]
Maksud B.52 [Ruangan 10470]
Maksud B.54 [Ruangan 10480]

KANDUNGAN—(samb.)

USUL-USUL:

**Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat
[Ruangan 10405]**

Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 3) 1990:

Jawatankuasa—

**Maksud P.19 [Ruangan 10306]
Maksud P.26 [Ruangan 10386]
Maksud P.28 [Ruangan 10416]
Maksud P.34 [Ruangan 10447]
Maksud P.42 [Ruangan 10453]
Maksud P.47 [Ruangan 10463]
Maksud P.52 [Ruangan 10470]
Maksud P.53 [Ruangan 10477]
Maksud P.54 [Ruangan 10480]**

Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 1) 1991:

Jawatankuasa—

**Maksud P.19 [Ruangan 10306]
Maksud P.20 [Ruangan 10310]
Maksud P.21 [Ruangan 10330]
Maksud P.22, P.23 dan P.24 [Ruangan 10348]
Maksud P.25 [Ruangan 10370]
Maksud P.26 dan P.27 [Ruangan 10386]
Maksud P.51 [Ruangan 10411]
Maksud P.28 dan P.31 [Ruangan 10416]
Maksud P.33 [Ruangan 10429]
Maksud P.34 [Ruangan 10447]
Maksud P.35, P.36, P.39 dan P.40 [Ruangan 10453]
Maksud P.44 [Ruangan 10459]
Maksud P.46 [Ruangan 10459]
Maksud P.47 dan P.48 [Ruangan 10463]
Maksud P.49 [Ruangan 10469]
Maksud P.52 [Ruangan 10470]
Maksud P.53 [Ruangan 10477]
Maksud P.54 dan P.55 [Ruangan 10480]**

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S.,
S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S.
(Kubang Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar,
TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P.,
D.P.M.P. (Labis).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU,
S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P.,
D.P.C.M. (Beruas).

„ Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

„ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH
AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Pendidikan, DATO' DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P.,
P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K.,
D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

„ Menteri Kewangan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P.
(Permatang Pauh).

„ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO'
HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala
Selangor).

„ Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat).

„ Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL
RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P.,
P.N.B.S. (Pekan).

„ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P.,
S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulau).

„ Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO'
SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S. (Temerluh).

Yang Berhormat Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).

- „ Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut).
- „ Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentung).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang).
- „ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).
- „ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DR TING CHEW PEH (Gopeng).
- „ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kehakiman, TUAN SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, A.M.N., S.M.J. (Kota Tinggi).
- „ Menteri Luar Negeri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT, S.M.S. (Ampang Jaya).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).
- „ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RILEY BIN HAJI JAFFREY, J.M.N. (Silam).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).

„ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).

„ Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah).

„ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).

„ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa).

„ Timbalan Menteri Kesihatan, TUAN MOHAMED FARID BIN ARIFFIN (Balik Pulau).

„ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).

„ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri).

„ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri).

„ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu).

„ Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGGU MAHMUD BIN TENGGU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu).

„ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah).

„ Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok).

„ Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik).

„ Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis).

„ Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM (Kapar).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar).

„ Setiausaha Parlimen, di Jabatan Perdana Menteri, TUN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T. J.P. (Bagan Datok).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).

„ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Dalam Negeri, TUAN ONG KA TING (Pontian).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Kesihatan, DATO' K. KUMARAN (Tapah).

„ TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan).

„ DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).

„ TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang).

„ TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut).

„ DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu).

„ TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar).

„ DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMMAD (Kuala Nerus).

„ DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Kota Samarahan).

„ TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).

„ DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).

„ TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru).

„ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

„ TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang).

Yang Berhormat DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., J.S.M., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu-Terengganu).

- „ DATU AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu).
- „ TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).
- „ DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat).
- „ DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang).
- „ TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang).
- „ TUAN HAJI BUNYAMIN BIN YAAKOB (Bachok).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).
- „ TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar).
- „ TUN DAIM ZAINUDDIN, S.S.M., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok).
- „ DR V. DAVID (Puchung).
- „ TUAN FONG KUI LUN (Klang).
- „ TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah).
- „ TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau).
- „ TUAN HAJI GHAZALI BIN AHMAD, A.M.N., P.C.K. (Jerai).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh).
- „ TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai).
- „ TUAN IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah).
- „ CHE IBRAHIM BIN MUSTAFA (Sungai Petani).
- „ LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelebu).
- „ PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu).
- „ TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar).
- „ DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS (Rompin).
- „ TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).
- „ TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGA, P.B.S. (Kapit).
- „ TUAN JOSEPH MAUH AK IKEH (Selangau).
- „ TUAN KANG CHOW OH (Kluang).
- „ TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).
- „ TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji).

Yang Berhormat DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya).

- „ TUAN LAI LUN TZEE (Sandakan).
- „ TUAN LAU DAK KEE (Ipoh).
- „ TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu).
- „ TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).
- „ TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM HOCK SENG (Bagan).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong).
- „ PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai).
- „ DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut).
- „ TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam).
- „ TUAN MAIDOM P. PANSAI (Kota Belud).
- „ DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang).
- „ TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).
- „ TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, P.J.K. (Maran).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai).
- „ TUAN MOHAMED KHALED BIN NORDIN (Johor Bahru).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ DATO' HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sepang).
- „ TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN (Larut).
- „ DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.S.I.J. (Limbawang).
- „ TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).
- „ DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun).
- „ TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).
- „ TUAN ONG TIN KIM (Teluk Intan).
- „ DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu).
- „ DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).
- „ TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor).
- „ DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).

Yang Berhormat DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal).

- „ DATO' HAJI QAMARUZ ZAMAN BIN HAJI ISMAIL, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai).
- „ TUAN RADIN MALLEH (Padas).
- „ PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam).
- „ TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian).
- „ PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong).
- „ TUAN RUHANIE BIN AHMAD (Parit Sulong).
- „ Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang).
- „ DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- „ TUAN S. S. SUBRAMANIAM, J.S.M., P.J.K., A.M.S. (Segamat).
- „ TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas).
- „ TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan).
- „ DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman).
- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Keping).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong).
- „ WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar).
- „ WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar).
- „ TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat).
- „ WAN OMAR BIN WAN MAJID (Pasir Puteh).
- „ TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang).
- „ TUAN WONG WING ON (Kampar).
- „ TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru).
- „ DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu).
- „ TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang).
- „ TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau).
- „ TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban).
- „ TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, D.P.M.P.,
J.S.M.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha: Haji Ghazali bin Haji Abdul Hamid, A.M.N.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Ketua Penyunting: Hj. Yahya bin Manap.

Penyunting Kanan: Haji Osman bin Sidik.

Penolong Penyunting: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Shamsiah binti Md. Yusop.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

 Rabu, 24hb Julai, 1991

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

D O A

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

RANG UNDANG-UNDANG

**RANG UNDANG-UNDANG
PERBEKALAN TAMBAHAN (1990
DAN 1991)**

DAN

USUL

**ANGGARAN PEMBANGUNAN
(TAMBAHAN) (BIL. 3) 1990**

DAN

**ANGGARAN PEMBANGUNAN
(TAMBAHAN) (BIL. 1) 1991**

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas "Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991) dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan (Tambahan) (Bil. 3) 1990 dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan (Tambahan) (Bil. 1) 1991 dalam Jawatankuasa sebuat-buah Majlis". (Hari Kedua)

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

(Timbalan Yang di-Pertua mem-
pengerusikan Jawatankuasa)

Maksud B.19 (Jadual Pertama)—

Maksud B.19 (Jadual Kedua)—

*Maksud P.19 (Anggaran Pembangunan
(Tamb.) (Bil. 3) 1990)—*

*Maksud P.19 (Anggaran Pembangunan
(Tamb.) (Bil. 1) 1991)—*

Tuan Pengerusi Tuan Ong Tee
Keat: Kementerian Pertanian diminta
sambung penggulangan.

**Setiausaha Parlimen Kementerian
Pertanian (Tuan Mohd. Shariff bin
Haji Omar):** Tuan Pengerusi, mengenai
dengan perkara yang dibangkitkan oleh
Yang Berhormat dari Arau, adakah
tanaman-tanaman lain akan di tanam di
kawasan-kawasan IADP, sukacita
dinyatakan bahawa selain daripada
tanaman padi, terdapat juga tanaman-
tanaman lain seperti kelapasawit, buah-
buahan, koko dan sayur-sayuran.
Umpamanya, di IADP Saribas dan
Samarahan - kelapasawit merupakan
tanaman utama. Bagi IADP Melaka, padi
dan tanaman kontan dan bagi IADP
Perlis dan Lembah Kedah, selain
daripada padi, buah-buahan juga turut
ditanam.

Untuk makluman Ahli Yang
Berhormat, keseluruhan kawasan IADP
dalam negara kita adalah seluas 3.5 juta
hektar dan kawasan-kawasan IADP ini
akan memberi faedah kepada 273,900
keluarga tani. Mengenai dengan dusun
nukleus, Kementerian melalui Jabatan
Pertanian akan melaksanakan 5 projek
dusun nukleus mengikut zon dan agro
iklim yang meliputi kawasan Utara,
Tengah, Selatan dan Timur dengan
peruntukan \$2.0 juta dalam tempoh
Rancangan Malaysia Keenam.

Pada masa ini satu projek dusun nukleus sedang dilaksanakan di Batu Pahat dan Batu 12, Mukim Lenga, Muar, Johor. Kawasan-kawasan yang lain sedang dikenalpasti untuk dilaksanakan. Untuk makluman, dusun nukleus ini ialah tanah yang dimiliki oleh petani-petani digabung dan diuruskan secara mini estet untuk ditanam buah-buahan terpilih seperti durian, mangga, belimbing dan cempedak. Keluasan minimum adalah seluas 50 hektar.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan latihan dan ternakan arnab, pada masa ini terdapat kira-kira 77,000 ekor arnab yang dipelihara oleh 339 orang penternak. Penguasaan arnab adalah lebih kurang 70,000 ekor sebulan. Pada masa ini iaitu di bawah Rancangan Malaysia Keenam, Jabatan Perkhidmatan Haiwan akan menubuhkan satu Pusat Pembiakan Arab di Institut Haiwan Kluang, Johor.

Mengenai dengan pemasaran daging arnab, kita telah mendapat kerjasama yang baik dengan FAMA yang dipengerusikan oleh Yang Berhormat dari kawasan Arau sendiri. Khasiat memakan daging arnab ini adalah lebih baik daripada daging-daging yang lain.

Dari segi kadar protin, ia adalah tinggi dan kadar lemak pula adalah rendah dan dengan yang demikian kolesterol juga rendah. Kandungan daging arnab adalah seperti berikut, jika dibandingkan dengan daging-daging lembu, ayam dan khinzir dari segi kandungan protin: daging arnab - 20.7, daging lembu - 18.3, daging ayam - 18 dan daging khinzir - 13. Dari segi

Tuan Lim Kit Siang (Tanjong): Adakah Yang Berhormat sendiri suka makan daging arnab? Adakah Yang Berhormat hari-hari makan daging arnab?

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, sudah tentu saya makan, sebab itu saya

Tuan Lim Kit Siang: Makan hari-hari?

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Saya tidak makan hari-hari. Kita tidak makan daging tiap-tiap hari.

Tuan Lim Kit Siang: Setahun sekali?

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tidak. Yang Berhormat, kalau tidak tahu tidak usah tanyalah. Tolong tanya soalan yang membina, soalan yang baik. Seorang pemimpin parti Pembangkang tanya soalan yang tidak ada kelas.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Teruskan, Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Low class. (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad (Parit Sulong): (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dari Parit Sulong bangun. Hendak apa Yang Berhormat?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, soalan ini saya rasa semua orang suka. Saya hendak bertanya dari segi arnab ini benar atau tidak selalu dikatakan oleh orang-orang di kampung bahawa arnab membawa satu perangsangan yang istimewa kepada proses perkelaminan antara insan. Jadi, saya hendak tahu atas perkara ini.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, terima kasih kepada Yang Berhormat dari kawasan Parit Sulong. Saya dengar begitulah tetapi kalau hendak tahu dari segi arnab, lebih baik tanya Yang Berhormat dari kawasan Marang. (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi, mengenai dengan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari kawasan Kepong tentang bayaran subsidi harga padi yang

diimbuh-balik oleh Perbendaharaan, adalah dimaklumkan bahawa sebahagian besar daripada subsidi harga padi dibayar daripada wang pusingan LPN yang pendapatannya adalah dari jumlah jualan beras tempatan dan import dan bakinya ditampung oleh overdraft bank tempatan.

Sepertimana kita semua sedia maklum, pengumuman untuk menaikkan subsidi harga padi dibuat pada 16hb Ogos 1990 dan pembayaran dibuat pada akhir tahun. Anggaran asal sebanyak \$55 juta didapati tidak mencukupi. Oleh yang demikian, peruntukan tambahan kedua sebanyak \$45 juta telahpun dipohon.

Mengenai dengan perkara yang ditimbulkan tentang rancangan masalah banjir, khususnya di kawasan Kepong dan kawasan Belakong, sukacita dimaklumkan bahawa Kerajaan memandang berat masalah banjir yang dihadapi di seluruh negara kerana banjir adalah satu bencana alam yang merugikan negara dan rakyat. Dalam usaha menyelesaikan masalah banjir, Kerajaan mempunyai polisi yang seragam bagi seluruh negara iaitu pertama, mengambil langkah-langkah yang perlu bagi mengurangkan kejadian banjir di seluruh negara dan, kedua, bertindak untuk mengurangkan hilangnya nyawa dan hartabenda jika berlaku banjir.

Bagi tempoh 5 tahun yang lepas, Kerajaan Persekutuan telah membelanjakan \$381 juta untuk melaksanakan projek-projek tempatan banjir di seluruh negara. Dalam tempoh ini, sebanyak \$62 juta telah dibelanjakan di Wilayah Persekutuan. Tambahan peruntukan bagi rancangan tempatan banjir bagi satu kawasan hanya akan ditimbang sekiranya masalah banjir di situ amat serius dan kerja-kerja yang dicadangkan dengan menggunakan peruntukan yang sedia ada tidak dapat mengurangkan masalah banjir dengan berkesan.

Tuan Pengerusi, sekian. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$63,310,000 untuk Maksud B.19 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$45,686,600 untuk Maksud B.19 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Pertanian hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$63,310,000 untuk Maksud B.19 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$45,686,600 untuk Maksud B.19 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$20 yang disebutkan dalam Maksud P. 19 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; dan \$199,670,000 yang disebutkan dalam Maksud P.19 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$20 untuk Maksud P.19 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990 dan \$199,670,000 untuk Maksud P.19 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.20 (Jadual Kedua)—

Maksud P.20 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kepala Bekalan B.20 dan Kepala Pembangunan P.20 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri terbuka untuk dibahas sekarang. Padang Terap.

2.45 ptg.

Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar (Padang Terap): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Kertas Perintah 6 Tahun 1991 dan juga Kertas Perintah 6A Tahun 1991 mengenai dengan dua Butiran, iaitu Butiran (Projek) 01100 - Kemajuan Perindustrian (Industri-industri Kecil dan Sederhana) dan juga di dalam Butiran yang sama.

Pertama sekali, saya hendak menyentuh mengenai dengan tambahan sebanyak \$1 juta adalah dikehendaki untuk membantu industri sokongan kepada industri berat di mana pada masa ini terdapat 13 buah syarikat yang mendapat geran dari Kementerian ini melalui syarikat PROTON. Saya menyokong penambahan untuk tahun ini iaitu \$1 juta malah saya akan menyokong kalau ditambah \$10 juta ataupun \$100 juta. Tetapi apa yang saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Menteri pada hari ini ialah mengenai Butiran (Projek) 03 ini, iaitu Pemasaran Bersepadu Konsep Payung yang mana tambahan sebanyak \$1 juta adalah dikehendaki untuk membantu Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie meluaskan pasaran eksport ke luar negeri dan membantu dalam bidang penyelidikan dan pembangunan.

Tuan Pengerusi, dalam hal ini, dalam hendak membantu Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie ini, patutkah kita membelanjakan walaupun \$1 juta kerana kedua-dua syarikat ini adalah syarikat gergasi? Dan insentif-insentif yang telah kita berikan kepada mereka melalui pemotongan cukai di dalam Budget yang baru lalu apabila mereka melibatkan diri di dalam R & D. Jadi, bantuan kepada mereka mungkin disalahertikan oleh negara-negara lain yang mengimport barang-barang ini sebagai satu lagi helah untuk mereka mencari helah hendak menahan import kita iaitu kalau ini didapati oleh mereka, mereka akan mengatakan ini adalah subsidi Kerajaan kepada pengeluaran barang-barang

mereka yang hendak dieksport. Cuma bukan saya hendak mempertikaikan soal bantuan kerana pertama sekali kedua-dua syarikat ini adalah berkeupayaan. Satu juta ringgit kepada Syarikat Besta ataupun kepada Syarikat Guthrie adalah seperti orang kata secara colloquial "lekat celah gigi sahaja. Perlukah kita beri?

Yang kedua, kemungkinan dieksploitasikan oleh negara-negara luar yang mengimport sepertimana yang Australia mengeksploitasikan soal pengeksportan bateri kita sehingga ia dibanned. Dia kata bateri kita adalah mengandungi banyak komponen-komponen subsidi daripada Kerajaan. Jadi, untuk saya menyokong, saya pohonlah Yang Berhormat Menteri yang berada sendiri pada hari ini boleh tolong memberi sedikit clarification, dengan izin, kepada Dewan yang mulia ini sebelum pihak kami menyokong. Sekian, terima kasih.

2.48 ptg.

Tuan Wee Choo Keong (Bukit Bintang): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Kertas Perintah 6A, mukasurat 17, Butiran 01100 mengenai Kemajuan Perindustrian (Industri-industri Kecil dan Sederhana), Butiran Kecil 01 - Aktiviti Sub-contracting. Tambahan sebanyak \$1 juta adalah dikehendaki untuk membantu industri sokongan kepada industri-industri berat di mana pada masa ini terdapat 13 buah syarikat yang mendapat geran dari Kementerian ini melalui Syarikat PROTON.

Pada pendapat saya, Syarikat PROTON ini mesti dapat keuntungan yang sangat besar apabila kita bandingkan dengan Syarikat EON yang menjadi agen pengedaran kereta PROTON. Kita dapat tahu daripada suratkhbar baru-baru ini bahawa Syarikat EON ini dapat keuntungan yang sangat besar. Kalau EON dapat keuntungan yang sangat besar memanglah Syarikat PROTON mungkin dapat keuntungan yang lebih besar lagi.

Kenapa Kerajaan mesti memberi peruntukan kepada 13 buah syarikat ini? Saya rasa Syarikat PROTON pun boleh memberi peruntukan sebanyak \$1 juta kepada 13 buah syarikat ini. Saya juga meminta Yang Berhormat Menteri supaya memberitahu Dewan yang mulia ini nama-nama 13 buah syarikat ini supaya kita boleh tahu sama ada mereka ini patut dapat peruntukan daripada PROTON atau Kementerian.

Yang kedua, Butiran yang sama 03 - Pemasaran Bersepadu Konsep Payung. Saya berasa hairan kenapa Kerajaan hendak memberi peruntukan sebanyak \$1 juta kepada Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie yang seperti kawan saya di sebelah sana dari Padang Terap kata syarikat ini, Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie ialah syarikat gergasi. Kalau syarikat yang gergasi, saya rasa mereka tidak perlu mendapat peruntukan sebanyak \$1 juta. Kalau kita lihat atau baca dari buku laporan mereka, saya rasa \$1 juta ini, dengan izin, a drop in the ocean. Jadi, saya harap Kementerian berkenaan atau Menteri yang berkenaan boleh memberitahu Dewan yang mulia ini kenapa dua syarikat ini dipilih dengan khas untuk diberi peruntukan. Saya rasa ada banyak lagi syarikat yang ada di negara kita yang ada aktiviti perdagangan di antarabangsa yang mereka sepatutnya mendapat peruntukan dan bukannya Syarikat Kumpulan Guthrie dan Syarikat Besta, syarikat gergasi yang besar. Saya rasa kalau mahu memberi bantuan dan peruntukan kita mesti memberikan kepada syarikat yang sederhana, bukan syarikat gergasi.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Arau.

2.56 ptg.

Tuan Shahidan bin Kassim (Arau): Tuan Pengerusi, yang pertama sekali kepada Kementerian ini dan Menterinya walaupun banyak percanggahan pendapat tetapi kita memberi pujian di

atas kejayaan yang telah dicapai. Jadi, yang pertamanya, fasal beberapa butiran yang akan saya sebutkan di sini.

Yang pertamanya ialah Butiran 01100. Kawan-kawan saya tadi menyebut fasal 13 buah syarikat yang mendapat geran daripada Kementerian iaitu melalui Syarikat PROTON. Kalau saya tidak silap ini adalah geran untuk R & D. Jadi, saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian oleh kerana peruntukan \$1 juta kalau sekiranya tepat atau betul ialah geran di bawah R & D. Apakah Kerajaan fikir untuk menambahkan lagi sebab saya ingat \$1 juta tidak cukup dan kita bersyukur kerana pihak Kementerian ini saya rasa di peringkat awal dalam usahanya untuk menambahkan growth, dengan izin, tidak memikirkan soal-soal penyusunan semula masyarakat.

Jadi, dengan pemberian geran ini iaitu untuk tujuan R & D, kita berharap Kementerian ini dapat melibatkan penyertaan bumiputera dengan lebih giat lagi ke arah penyusunan semula masyarakat sebagaimana yang dituduh oleh banyak pihak tidak dicapai dengan sepenuhnya. Saya rasa ini satu kejayaan yang besar.

Saya ingin bertanya apakah komponen-komponen lain di bawah Syarikat PROTON ini akan ditambah dan ditambahkan geran R & D untuk membolehkan syarikat-syarikat baru diketengahkan. Cuma persoalan sekarang adakah 13 ini cukup untuk 13 komponen PROTON dan adakah Kerajaan bercadang untuk di masa hadapan supaya wang untuk tujuan Research and Development ini, dengan izin, supaya diberi dahulu bukan diberi setelah syarikat ini ditubuhkan. Sebab saya rasa syarikat ini perlu membuat kajian terlebih dahulu sebelum mereka dapat dibenarkan untuk menjalankan industri sokongan kepada PROTON. Jadi di samping yang telah dibelanjakan, saya ingin bertanya adakah Kerajaan ingin menambahkan.

Yang keduanya, adakah Kerajaan ingin membuat pendahuluan dan bukan diberi setelah syarikat ini tumbuh. Kemudian yang berikutnya, siapa-siapakah yang dipilih untuk menyertai syarikat-syarikat ini, industri-industri ini. Adakah ianya akan dibuat melalui badan-badan tertentu yang mewakili terutamanya peniaga-peniaga bumi-putera seperti Dewan Perniagaan Melayu dan sebagainya.

Yang ketiganya, Tuan Pengerusi, saya juga mengucapkan tahniah kepada Kementerian kerana telah membelanjakan \$1 juta untuk membantu Syarikat Besta dan juga Kumpulan Guthrie. Kita sedia maklum bahawa Kumpulan Guthrie di bawah konsep payungnya mengetengahkan ataupun mengenalkan perabot-perabot di bawah konsep payung, terutamanya perabot-perabot yang baru muncul bertanding dengan perabot-perabot gergasi. Jadi adalah wajar sekali Kerajaan membelanjakan untuk membantu Guthrie kerana Guthrie juga saya percaya tidak mendapat keuntungan yang banyak daripada konsep payung ini.

Jadi, saya ingin bertanya adakah Kerajaan memikirkan \$1 juta ini mencukupi? Adakah di masa depan Kerajaan bercadang untuk menambah lebih banyak lagi, terutamanya untuk menolong pembuat-pembuat perabot bumiputera yang masuk di bawah konsep payung Guthrie dan juga mereka yang mengeluarkan bahan-bahan makanan yang diedarkan melalui Besta. Saya rasa \$1 juta adalah seperti yang Wakil Bukit Bintang sebutkan tadi adalah satu angka yang kecil, juga angka yang kecil bagi Kerajaan untuk membuat promosi di peringkat antarabangsa. Saya memikirkan Kerajaan akan membelanjakan \$10 juta ataupun \$20 juta. Jadi, \$1 juta saya ingat seperti sahabat saya dari Padang Terap katakan tadi, lekat celah gigi. Jadi, kita cadangkan supaya apakah difikirkan bahawa promosi yang lebih hebat patut

dibuat untuk membantu mereka yang terlibat di bawah konsep payung dan juga konsep pengedaran di bawah BESTA. Saya menyokong.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Rompin.

2.59 ptg.

Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis (Rompin): Tuan Pengerusi, saya turut mengambil penyertaan di dalam perbincangan peringkat jawatankuasa, Kertas Perintah 6, Maksud P.20—Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Butiran Projek 01100.

Peringkat pertama ialah mengenai Kemajuan Perindustrian ataupun Industri-industri Kecil dan Sederhana (IKS). Saya turut menyokong usaha-usaha Kerajaan setelah kita melihat kemajuan Kerajaan menambahkan industri-industri di negara ini umumnya industri-industri berat dan kemajuan ini dapat kita lihat daripada segi pertambahan pelaburan di negara kita.

Kita mengalu-alukan usaha Kerajaan dan dalam butiran ini iaitu tambah sebanyak \$1 juta untuk membantu industri sokongan. Kita menyokong usaha Kerajaan selain daripada membangunkan industri yang induk, sekarang pergi pula kepada industri downstream, dengan izin, dengan bentuk-bentuk aktiviti seperti sub-contracting ataupun boleh diandaikan sebagai pembangunan industri hiliran. Dalam perkara ini saya minta penjelasan kalau kita lihat dari industri berat berkemungkinan kita perlu menyertai downstream activity, dengan izin, semua bidang industri berat. Saya merasakan tidak hanya sekadar ditumpukan sahaja kepada industri kereta.

Saranan saya ialah adakah Kerajaan bercadang untuk meningkatkan lagi penyertaan tempatan melalui

pembangunan industri IKS ini. Bukan tertumpu sahaja kepada penyertaan tempatan dalam industri PROTON. Apa pula tentang penyertaan tempatan dalam industri petroleum dan gas; industri besi dan lain-lain lagi.

Dalam perkara kedua ini juga saya ingin dari segi industri, kalau kita lihat dari segi eksport kasar sektor pembuatan 1990, sektor pengangkutan adalah pada peringkat \$2 bilion sahaja.

Sektor yang lebih besar ialah sektor elektrik. Pada tahun 1990 eksport kasar sektor pembuatan ialah \$26 bilion. Bermakna kalau kita melihat dan merancang untuk meningkatkan lagi downstream activity, dengan izin, bagi meningkatkan penyertaan tempatan, adakah Kerajaan juga bercadang bukan sekadar menumpukan penyertaan dalam bidang subcontract di bidang industri Proton Saga ini? Bagaimana pula penyertaan kita dalam industri-industri yang berpotensi tinggi ini? Jumlahnya besar juga iaitu pada peringkat amat besar sekali—\$26 bilion.

Tuan Pengerusi, perkara yang kedua, saya ingin menyentuh pada petang yang mulia ini ialah dari segi Maksud P.21. Kalau dapat Yang Berhormat Menteri memberikan sedikit pandangan iaitu Butiran (Projek) 00300-Kajian Lanjutan Perdagangan Peredaran Malaysia, tambahan sebanyak \$250,000 . . .

Beberapa Ahli: Belum lagi.

Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Belum lagi? Saya minta maaf. Terlaju sedikit, minta maaf, Tuan Pengerusi. Itulah sahaja, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Saya benarkan dua orang Ahli Yang Berhormat berucap dan selepas itu, Yang Berhormat Menteri diminta menjawab. Pasir Mas.

3.02 ptg.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasir Mas): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada P.20, Butiran (Projek) 00100—Pusat Daya Pengeluaran Negara, diperlukan tambahan sebanyak \$4,586,000 dan saya ingin mengetahui daripada Yang Berhormat Menteri kemajuan prestasi PDPN sekarang ini terutamanya dalam kempen meningkatkan produktiviti.

Saya memberi perhatian kepada PDPN ini kerana ia merupakan agensi penting dalam memenuhi tuntutan ke arah menjadikan negara kita ini negara yang maju, sesuai dengan Wawasan 2020. Jadi, kempen meningkatkan produktiviti telah dijalankan oleh PDPN selama ini dan apakah maklum-balas dan sejauh manakah prestasinya sekarang. Saya lihat di sini peruntukan ini juga antara lain untuk melaksanakan projek Pusat Maklumat PDPN.

Saya harap, Tuan Pengerusi, dari segi Pusat Maklumat ini nanti bukan sahaja PDPN ini mengumpulkan maklumat semata-mata tetapi kita berharap daripada maklumat yang didapati, PDPN boleh keluar dengan maklumat yang ada untuk membantu meningkatkan produktiviti di kalangan pekerja-pekerja yang ada dalam negara kita ini. Seperti contohnya, saya ingin mencadangkan supaya bukan lagi kakitangan PDPN ini menunggu mereka yang dipanggil ke ibu pejabat untuk diberi kursus, diberi ceramah dan sebagainya tetapi mereka juga merupakan pasukan penggerak untuk memerhati agensi-agensi Kerajaan, pekerja-pekerjanya dapat ditingkatkan dari segi daya produktiviti.

Saya percaya, kedudukan PDPN sekarang ini merupakan satu agensi yang sudah terlalu penting dalam skop pembangunan yang ada sekarang ini terutamanya hendak menuju ke arah negara maju. Di samping itu juga, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, apakah hotel PDPN yang

dahulu iaitu Hotel Dayang yang sentiasa bertukar tangan ada dalam rancangan untuk diswastakan? Apakah ianya akan dikekalkan seperti yang ada sekarang sebagai kemudahan untuk membuat latihan dari segi produktiviti dalam bidang perhotelan ataupun ianya wajar diswastakan supaya aktiviti PDPN ini lebih tertumpu kepada kegiatan melatih ataupun kegiatan memberi kesedaran dalam bentuk produktiviti sepertimana yang sedang dibuat sekarang ini?

Seterusnya, Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh sepertimana Ahli-ahli Yang Berhormat lain iaitu menyentuh Butiran 01100—01, 02 dan 03 bersabit dengan sumbangan Kerajaan kepada industri sokongan yang saya kira perkara ini satu perkara yang sesuai.

Mula-mula saya pun berfikir juga, Tuan Pengerusi, apakah perlunya sumbangan seperti ini. Jadi, sesudah berbincang dengan Ahli Parlimen dari Arau, kami bersetuju memberi sokongan dalam bentuk yang kita anggap ini untuk R & D iaitu Research and Development. Tetapi yang ingin saya tekankan mungkin berbeza sedikit dengan pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain sebab usaha ke arah Aktiviti Subcontracting ataupun kepada IKS dan juga Pemasaran Bersepadu Konsep Payung ini sememangnya penting juga dalam konteks yang ada sekarang yang saya sebut tadi seperti PDPN kerana seperti contoh 13 buah syarikat yang mendapat geran daripada Kementerian ini untuk memberi sokongan kepada industri berat.

Saya harap bukan sahaja 13, ada banyak lagi. Apakah Kementerian sudah mengenalpasti untuk menambahkan lagi syarikat seumpama ini kerana syarikat seumpama inilah yang akan menjadi nukleus ke arah pertumbuhan negara kita ke arah negara perindustrian dan negara maju. Kalau tidak dimulakan seperti ini sudah pasti tidak akan berlaku ke arah yang kita cita-citakan. Jadi, sudah barang tentu kita menyokong tetapi di

samping sokongan kita ini, kita ingin mengetahui akan prestasinya juga dan apakah rancangan selanjutnya untuk menambah syarikat-syarikat industri sokongan ini. Apakah cukup dengan setakat 13 ataupun hendak ditambah lagi dan apabila ditambah bagaimana pertaburan syarikat-syarikat ini pula atau tertumpu di Lembah Kelang sahaja? Bagaimana dibawa industri ini ke negeri-negeri lain supaya ianya juga memberi kemudahan peluang pekerjaan kepada rakyat negara kita ini.

Samalah juga dengan sumbangan \$1 juta ini untuk sokongan bagi Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie untuk membuat penyelidikan dan pembangunan ke arah pasaran eksport ke luar negara. Mungkin dari satu segi, kita juga tertanya-tanya sebab kita harap pihak swasta yang sudah banyak diberi kemudahan oleh Kerajaan sekarang ini, mereka patut mengambil cabaran menunjukkan pengorbanan mereka ke tahap yang lebih tinggi lagi, dengan perkara-perkara yang kecil mungkin mereka boleh dapat tampung dengan kewangan yang mereka ada sebagai syarikat gergasi. Tetapi saya percaya tujuan Kerajaan ini ialah tidak lebih daripada satu usaha motivasi, satu usaha keikhlasan supaya syarikat-syarikat seumpama ini akan lebih bertanggungjawab dan juga mungkin ia boleh menjadi contoh kepada syarikat-syarikat lain. Sebagai satu tanda Kerajaan supaya syarikat-syarikat lain menunjukkan contoh seperti Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie yang sudahpun menembusi pasaran eksport di luar negara.

Yang kita hendak tengok nanti ada rempah, mee, kicap datang daripada Malaysia terkenal di luar negara. Yang selalu kita tengok makanan-makanan dari luar negeri yang masuk ke dalam negara kita. Ini satu usaha yang baik dan memang saya sokong sepenuhnya usaha ke arah ini tetapi janganlah pula Syarikat Besta dan Kumpulan Guthrie nanti mula take for granted, oleh kerana sudah ada

sokongan, lain kali hendak lagi. Ini sebagai langkah permulaan dan kalau hendak lagi, kita tumpukan pula kepada kumpulan-kumpulan lain, syarikat-syarikat lain yang nyata menunjukkan prestasi yang baik, yang nyata mengikut kehendak dan dasar yang dibuat oleh Kementerian Perdagangan dan Antarabangsa. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Tuaran.

3.08 ptg.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Kertas Perintah 6A Tahun 1991, Maksud P.20, Butiran (Projek) 00100—Pusat Daya Pengeluaran Negara yang memerlukan tambahan peruntukan \$4,586,000 bagi tambahan pertama untuk beberapa projek.

Memanglah tujuan Kerajaan untuk membuat negara kita ini sebagai satu negara yang maju dalam bidang perindustrian menjelang tahun 2020 dan peruntukan yang begitu banyak diperlukan.

Saya ingin bertanya kepada Menteri yang berkenaan untuk mencapai tujuan-tujuan ini, adakah Kementerian itu bercadang untuk membina lebih banyak lagi Pusat-pusat Daya Pengeluaran di seluruh negara termasuk Sabah dan bilakah Pusat Daya Pengeluaran Negara ini dapat berdiri di atas kakinya sendiri sedangkan sehingga tahun 1990 mengikut apa yang terdapat nampaknya PDPN ini mempunyai fixed deposit sebanyak \$12,200,000 dalam bank yang berlesen.

Adakah masih perlu Kerajaan memberi bantuan kewangan yang begitu banyak sedangkan pihaknya sendiri pun mempunyai kewangan yang begitu sihat. Kalau didapati tidak perlu, saya cadangkan Kerajaan memberi peruntukan ini kepada projek-projek sosial yang lain yang memerlukannya.

Bagi Butiran (Projek) 01100 Kemajuan Perindustrian Industri Kecil dan Sederhana yang memerlukan peruntukan \$1 juta. Kalau ini adalah satu usaha yang baik untuk memperkukuhkan lagi industri-industri sokongan kepada industri yang besar, saya cadangkan supaya peruntukan ini ditambah lebih daripada \$1 juta, kalau boleh \$10 juta dan bilangan syarikat-syarikat yang 13 itu ditambah lagi supaya lebih banyak lagi pengusaha-pengusaha tempatan yang akan dapat menikmati faedah untuk memperkukuhkan lagi industri sokongan kepada industri-industri yang besar di negara kita. Sebab mengikut laporan-laporan yang ada pelaburan asing langsung yang datang ke negara kita ini begitu banyak dan nampaknya pertolongan kepada pengusaha-pengusaha tempatan itu kurang dan untuk menyekatkan pembayaran keuntungan dan dividen yang agaknya berlebihan dalam 2-3 tahun yang lalu ini kepada pelaburan asing langsung supaya pendapatan hasil pelaburan dalam negara ini kita dapat tumpukan di negara ini dan boleh membantu untuk menyekat kemerosotan akaun perkhidmatan dalamimbangan pembayaran negara.

Jadi, saya menyokonglah kedua-dua perkara ini. Kalau boleh yang satu lagi, PDPN jangan diberi lagi bantuan kerana nampaknya akaunnya sendiri sudah sihat. Bagi peruntukan industri kecil dan sederhana, ditambah lebih banyak dan bilangan syarikat ditambah lagi. Terima kasih.

Dr Kua Kia Soong (Petaling Jaya):
(Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Menteri.

3.12 ptg.

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Dato' Seri Rafidah Aziz): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang

telah bangun menyokong permohonan peruntukan tambahan untuk Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, terutama sekali atas cadangan-cadangan supaya lain kali peruntukan itu ditambah.

Saya ingin menjawab kepada beberapa perkara yang telah dibangkitkan. Yang pertama ialah mengenai soal di bawah projek subkontrak ataupun industri kecil dan sederhana yang mana telah dibangkitkan tentang peranan Guthrie dan juga peranan Besta. Di sini sebenarnya peruntukan yang dipohonkan itu bukanlah untuk diberi kepada Guthrie atau Besta untuk mereka menjalankan perniagaan mereka.

Dalam skim pelaksanaan Konsep Payung ini, Kerajaan telahpun melantik Syarikat Guthrie Malaysia Trading Corporation (GMTC) dan juga Syarikat Besta Distributors Sdn. Bhd. untuk membantu pengeluar-pengeluar kecil dan pengilang-pengilang kecil untuk memasarkan barangan mereka sama ada dalam negeri atau di luar negeri. Jadi, bolehlah dikatakan mereka telah dilantik sebagai membantu mengendalikan Konsep Payung.

Guthrie dilantik untuk mengendalikan bekalan perabot, perabot besi, alatulis, perabot pejabat dan juga perabot sekolah dalam kontrak atau tender Kerajaan. Sementara Besta Distributors pula dilantik untuk menguruskan Konsep Payung bagi makanan, iaitu itemnya kicap, sos tomato, sos cili, kordial berperisa, jem, serbuk kopi campuran dan juga rempah kari kerana kita tahu kilang-kilang kecil ini tidak mampu dengan sendiri untuk masuk tender Kerajaan atau dengan sendiri pula untuk mengeksport ke luar negeri atau memasarkan barangan mereka, jadi itulah sebabnya dilantik.

Apabila kedua-dua syarikat ini dilantik untuk menjalankan tugas-tugas tersebut, perlulah beberapa perbelanjaan dilakukan bagi pihak syarikat-syarikat

kecil ini. Di antara perbelanjaan itu termasuk apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi iaitu R&D, iaitu dalam bentuk meningkatkan kualiti barangan. Misalnya, kalau dalam pasaran eksport bagi barangan itu memenuhi keperluan standard ISO 9000 yang sekarang ini menjadi norma kepada standard atau piawaian antarabangsa. Begitu juga untuk tujuan kaji selidik pasaran bagi pihak syarikat-syarikat kecil ini untuk menjalankan promosi barangan dan juga untuk meningkatkan teknologi proses yang digunakan oleh syarikat kecil tadi dan juga lain-lain kerja yang sewajarnya bagi membantu syarikat-syarikat kecil yang dinaungi oleh mereka ini untuk maju. Itulah sebabnya Kerajaan menyalurkan wang ini bagi pihak syarikat-syarikat kecil melalui kedua-dua syarikat yang kita lantik.

Ingin saya tegaskan bahawa kejayaan telah dicapai dalam . . .

Dr Kua Kia Soong: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Menteri, Petaling Jaya bangun.

Dr Kua Kia Soong: Penjelasan, Tuan Pengerusi. Saya ingin tahu ada ramai orang sudah kenal siapa Guthrie, siapa berkepentingan di belakang Guthrie tetapi ada ramai orang tidak tahu siapa di belakang Besta. Saya ada satu impression yang mendalam oleh sebab bila saya di Kamunting, semua yang dipakai oleh kami, Ahli dari Nilam Puri, oleh saya, oleh Ahli dari Tanjong, teh yang kami minum oleh Besta, jem pun oleh Besta, apa-apa pun oleh Besta. Soalannya, apa perhubungan antara Syarikat Besta dengan kem tahanan atau Kerajaan?

Dato' Seri Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat tak perlulah ada wasangka dalam hal ini. Itulah sebabnya Besta dipilih kerana mereka sudah berjaya dalam

memasarkan barangan mereka sendiri dan bolehlah digunakan pula membantu syarikat-syarikat lain melalui bahagian mereka . . .

Dr Kua Kia Soong: (*Bangun*)

Dato' Seri Rafidah Aziz: Jadi tak payahlah Yang Berhormat, saya sudah explain, tak ada apa kaitan dengan pertahanankah, dengan Kerajaankah, tak ada.

Dr Kua Kia Soong: (*Bangun*)

Dato' Seri Rafidah Aziz: Saya explain, dengan izin, saya terangkan, Tuan Pengerusi . . .

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ya, teruskan Yang Berhormat.

Dato' Seri Rafidah Aziz: Kita lantik mereka, seperti Guthrie, mereka sudah ada impact dalam pasaran antarabangsa, kita lantik mereka, dan Besta ini sudah ada impact dalam pasaran dalam negeri, kita lantik mereka sebagai badan Konsep Payung tadi. Yang mendapat faedah bukannya Besta, sebenarnya syarikat-syarikat kilang kecil yang di bawah Konsep Payung Kerajaan ini, mereka hanya mengendalikan dan membantu dengan kepakaran yang telah ada pada mereka.

Ingin saya terangkan bahawa dalam tahun 1985 di bawah Konsep Payung 39 usahawan telah dapat dibantu, tahun 1986 - 44, tahun 1987 - 52, tahun 1988 - 59, dan tahun 1989 kita telah berjaya membantu 80 usahawan dan ini menunjukkan bahawa jikalau dapat kita meluaskan lagi skop ini, tentu sekali banyak usahawan-usahawan kecil dan sederhana dapat kita bantu dalam kedua-dua bidang. Konsep Payung ini kita tahu kalau dijalankan dengan baik seperti yang telah dijalankan sekarang mendatangkan faedah kepada mereka yang kurang berkeupayaan menjalankan aktiviti pemasarannya sendiri.

Mengenai PROTON pula, sebenarnya peruntukan yang dipohon ini bukanlah untuk diberi kepada PROTON. Kerajaan telahpun melancarkan satu skim bantuan pinjaman untuk pembangunan komponen automotif PROTON yang berteknologi tinggi dan bernilai tinggi dan juga bantuan pinjaman bagi industri sokongan berkaitan. Kebetulan kita telah memilih sebagai program kita semua syarikat yang boleh memberi sumbangan kepada industri automotif dan dalam hal ini kerana PROTON adalah industri milik nasional, maka mereka telah dipilih untuk menjadi printis membantu syarikat-syarikat kecil yang boleh menjalankan aktiviti yang telah saya sebutkan tadi.

Dalam peruntukan yang dimohon ini sebenarnya jumlahnya ialah \$10 juta yang telah disediakan oleh Kerajaan yang mana \$8 juta diperuntukkan untuk membantu syarikat-syarikat yang mengeluarkan komponen automotif berteknologi tinggi yang mana had maksimum bantuan yang diberi ialah \$1 juta bagi satu syarikat dan \$2 juta lagi adalah diberi kepada syarikat untuk mengeluarkan barang-barang industri sokongan atau auxiliary industries, dengan izin, yang mana had maksimumnya ialah suku juta ringgit bagi satu syarikat. Jadi, sebenarnya ada 16 syarikat dalam skim yang sedang diutarakan ini. Ini adalah penting bagi PROTON menjadi printis (pioneer) kerana dengan itu dapatlah kita wujudkan kemahiran di kalangan industri sokongan ini.

Antara perkara-perkara yang dilakukan dengan peruntukan ini ialah bagi membolehkan syarikat-syarikat yang telah dipilih tadi menjalankan, pertamanya pembelian alat-alat dan juga pembelian barang-barang yang berkaitan dengan proses mengeluarkan barangan dalam pasaran automotif ataupun dalam industri automotif. Begitu juga untuk membantu mereka dalam soal mendapatkan teknologi dalam konteks pindahan teknologi,

terutama dari industri di luar negeri. Dalam konteks ini terlibat jugalah program yang meliputi teknik-teknik pemasaran, latihan pekerja untuk mengendalikan teknologi baru dan juga mendapatkan kepakaran dalam bidang-bidang teknologi yang telah disebutkan tadi.

Adalah didapati bahawa apabila dapat PROTON membantu syarikat-syarikat kecil dan sederhana ini mengeluarkan barangan-barangan dalam segi komponen automotif dan juga sokongan bagi industri automotif, maka berertilah kita dapat mewujudkan satu industri automotif yang komprehensif di negara kita ini. Bagi PROTON sendiri, dapatlah ia mencapai matlamat untuk menyediakan sekurang-kurangnya 80% kandungan tempatan apabila sampai ke penghujung tahun 1992.

Yang Berhormat ada bertanya mengenai berapa syarikat yang telah kita beri dan cadang, tadi telah saya katakan untuk yang \$10 juta kita telah memilih 16 buah dan bagi yang sudah ada - 13 buah. Insya Allah, apabila kita dapat mengesan perkara-perkara baru ataupun item-item komponen automotif baru misalnya, maka akan diperluaskan lagi bilangan syarikat yang terlibat.

Untuk makluman Yang Berhormat yang bertanya apakah barang-barang yang boleh kita keluarkan di bawah skim ini, sekarang ini terdapat ada 10 jenis barangan baru yang boleh dikeluarkan iaitu, dengan izin, Tuan Pengerusi, steering column, window regulator, gear shift lever, armrest, ashtray, parking brake lever, drive shaft, lock cylinder and key, column switch dan splash shield. Ini adalah antara 10 barangan yang telah dikenalpasti untuk dikeluarkan di bawah skim bantuan ini.

Beberapa Ahli Yang Berhormat juga telah bertanya sama ada syarikat baru boleh dipertimbangkan. Memanglah boleh dipertimbangkan asalkan syarikat itu memenuhi kriteria yang ditetapkan

oleh Kerajaan, iaitu ia telah didaftarkan di bawah Akta Syarikat, ia mempunyai pemegang saham \$2.5 juta ke bawah dan juga 70% ekuitinya dipegang oleh Bumiputera.

Dari segi soalan mengenai PDPN pula, Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas bertanya apakah kemajuan prestasi PDPN dan saya ingin menyatakan bahawa tidak berapa lama dahulu Akta PDPN telah dipinda di sini, dalam Dewan yang mulia ini, dengan tujuan untuk membolehkan PDPN bergerak dengan lebih dinamis kerana kita sedar bahawa produktiviti adalah menjadi unsur yang terpenting bukan sahaja dalam sektor swasta tetapi juga sektor awam. PDPN telah ditugaskan di antara lain untuk menggerakkan peningkatan produktiviti di sebanyak mana sektor ekonomi yang mungkin; kedua, untuk menyedarkan tenaga pekerja sektor awam dan sektor swasta akan peranan mereka untuk meningkatkan produktiviti masing-masing; dan ketiga, juga untuk mewujudkan ukuran tahap produktiviti di dalam berbagai sektor industri. Buat masa ini Malaysia belum lagi mempunyai satu tahap atau ukuran tahap produktiviti yang kemaskini. Maka, ini adalah satu tugas yang sedang dijalankan oleh PDPN.

Mengenai Hotel Dayang tadi, sebenarnya di masa yang lepas hotel ini telahpun diswastakan, tetapi oleh kerana beberapa kekurangan seperti tidak cukup bilangan bilik dan sebagainya, maka setiap sektor swasta yang telah menjalankan Hotel Dayang itu telah gagal. Ada di antaranya yang telah gagal dalam bukan sahaja perniagaannya tetapi juga gagal membayar apa juga pampasan-pampasan ataupun pembayaran yang patut dibayar balik kepada PDPN, kepada Kerajaan. Maka buat masa ini telah kita laksanakan perjalanan hotel itu secara sekarang, iaitu secara latihan dan juga sebagai membolehkan pekerja-pekerja hotel dilatih di situ dan meningkatkan lagi kemahiran di dalam industri perhotelan.

Mengenai penubuhan cawangan-cawangan PDPN, tidaklah semestinya setiap negeri ada cawangan PDPN, tetapi bolehlah dikatakan di mana di masa akan datang perlu diwujudkan unit-unit ataupun cawangan-cawangan PDPN, insya Allah, akan dipertimbangkan. Bukanlah pula maknanya apabila ada fixed deposit itu maknanya Kerajaan perlu berhenti memberi kewangan. Kita faham bahawa ada kalanya peruntukan-peruntukan itu tidak perlu dibelanjakan segera. Maka kita masukkan ke dalam mana-mana tabung simpanan yang boleh mewujudkan untuk jangka-jangka masa pendek sedikit keuntungan bagi kita. Ini dibuat oleh semua agensi Kerajaan, tetapi jangan kita lupa bahawa PDPN ini adalah agensi Kerajaan yang berkhidmat untuk Kerajaan dan juga untuk swasta dan di mana yang boleh kita akan mengenakan bayaran-bayaran bagi sektor swasta yang menggunakan perkhidmatan kita. Tetapi ada kalanya perkhidmatan ini diberi secara sukarela oleh Kerajaan sebagai khidmat Kerajaan kepada negara kita.

Akhirnya, Ahli Yang Berhormat dari Rompin telah menyarankan supaya kita tidak hanya menumpukan perhatian kepada membangunkan sektor sokongan atau industri sokongan di kalangan automotif ataupun PROTON sahaja. Memang benar, ini kebetulan kita hanya menimbangkan soal industri sokongan untuk automotif. Sebenarnya, kita juga menggalakkan industri sokongan bagi sebanyak mana sektor industri kecil yang mungkin. Contohnya, kita sudahpun berjaya mengadakan sistem sub-kontrak bagi industri tekstil dan pakaian, industri plastik, industri elektronik, industri elektrik dan juga industri kejuruteraan dengan mewujudkan satu kumpulan atau beberapa kumpulan-kumpulan pengeluaran-pengeluaran kecil dan sederhana di kalangan foundry and dye, dengan izin, Tuan Pengerusi. Jadi, memanglah kita berusaha untuk memperluaskan asas pembangunan industri kecil dan sederhana yang

menjadi tulang belakang sebenarnya kepada keseluruhan industri negara kita ini.

Tuan Pengerusi, itulah sahaja yang saya dapat jawab pada hari ini. Sekali lagi terima kasih kepada semua yang telah bangun menyokong dan saya berharap penjelasan saya itu telah dapat menerangkan bagaimana kedudukan sebenarnya peruntukan ini dipohon.

Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$2,342,500 untuk Maksud B.20 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri jadi sebahagian daripada Jadual Kedua hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$2,342,500 untuk Maksud B.20 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$8,146,000 yang disebutkan dalam Maksud P.20 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$8,146,000 untuk Maksud P.20 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

*Maksud B.21 (Jadual Kedua)—
Maksud P. 21 (Anggaran Pembangunan
(Tamb.) (Bil. 1) 1991)—*

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.21 dan Kepala Pembangunan P.21 di bawah

Kementerian Perdagangan dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna terbuka untuk dibahas sekarang. Pasir Mas.

3.27 *ptg.*

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasir Mas): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Butiran 00100—Pendaftaran Syarikat yang mendapat peruntukan tambahan sebanyak \$708,000.

Tuan Pengerusi, dalam Dewan yang mulia ini dalam penggal yang lalu, saya pernah mencadangkan supaya Akta Syarikat dikaji semula terutamanya dalam memberi kebenaran penubuhan syarikat-syarikat sendirian berhad. Amalan sekarang ini, pendaftar menubuhkan syarikat sendirian berhad tanpa dihadkan dari segi jumlah modal berbayar. Jumlah modal berbayar dua ringgit pun boleh tubuhkan syarikat sendirian berhad.

Memang amalan ini sesuai dengan amalan apa yang dikatakan konsep “free enterprise”, tetapi kita lihat juga dari segi unsur-unsur negatif di mana kita lihat terlalu banyak syarikat-syarikat ditubuhkan dan saya hendak tahu berapakah jumlah syarikat sendirian berhad sekarang ini yang terdaftar dalam negara kita sekarang ini dan jumlah yang sudahpun ditutup ataupun di “wound-up” dan jumlah syarikat yang tidak menghantar maklumat kepada ROC, iaitu setiap tahun mereka mesti mengadakan Mesyuarat Agung dan menghantar maklumat.

Kita lihat di setengah-setengah negara maju yang rasanya sesuai pada pandangan saya perlu dibuat satu dasar. Sudah sampai masanya dasar dibuat supaya satu-satu pihak untuk menubuhkan syarikat sendirian berhad mestilah ada kemampuan dari segi modal berbayar, bukan setakat modal yang dihadkan atau, dengan izin, paid-up capital dan authorised capital. Authorised capital itu hanya disebut

berapa jumlah, tetapi yang pentingnya dari segi modal berbayar, sebab kita lihat unsur yang kurang sihat ialah terlalu banyak syarikat-syarikat ditubuhkan dengan paid-up capital dua ringgit dengan harapan untuk masuk berbagai-bagai tender. Maka sebab itulah kita lihat terlalu banyak syarikat-syarikat seumpama ini yang akhirnya saya percaya menjadi beban juga kepada pendaftar syarikat. Kita harap syarikat-syarikat dari segi sendirian berhad yang diwujudkan ini supaya ianya sesudah diwujudkan menjadi syarikat yang maju, supaya ia boleh bersaing di dalam bidang perniagaan bukan setakat ditubuhkan semata-mata tubuh, simpan dan tunggu untuk masuk tender dan jadi agen ataupun cari komisen.

Saya rasa kalau perkembangan ini kita izinkan ianya tidak sihat. Maka sebab itu lebih baik supaya setiap syarikat ini dikenakan syarat supaya sekurang-kurangnya mulai dari sekarang untuk menubuh satu Sendirian Berhad mestilah ada paid-up capital sekurang-kurangnya \$50,000 ataupun \$100,000. Tetapi walau bagaimanapun, masalah modal berbayar ini ada juga dari segi setengah-setengah pihak boleh main silap mata juga. Sebab apabila ditubuhkan satu syarikat, mereka hendak masuk satu tender mesti ada paid-up capital sekian banyak. Maka diusahakan melalui berbagai cara masuk duit dan dapatkan bank slip dan bank slip itulah yang ditunjukkan kepada Pendaftar Syarikat dan inilah paid-up capitalnya. Manakala hakikatnya tidak begitu. Yang pentingnya saya menyebut perkara ini ialah untuk meningkatkan prestasi syarikat-syarikat yang ada dalam negara kita ini yang sesuai dengan perkembangan yang ada sekarang ini. Kita sudah tamat Dasar Ekonomi Baru. Sekarang kita sudah masuk kepada zaman era Dasar Pembangunan Nasional. Maknanya 20 tahun yang lalu sejak 1971-1990 sudahpun berlalu, maka bererti kita sudah sampai kepada satu tahap yang sepatutnya pengalaman-pengalaman lalu bukan lagi dijadikan alasan.

Kita mahu lihat dan kita harap syarikat-syarikat yang akan ditubuhkan nanti ialah syarikat-syarikat yang mempunyai kemampuan dalam segala segi. Jadi mudah juga bagi pihak agensi-agensi untuk menilai dari segi perniagaannya. Kalau tidak, terpaksa disemak demi semak untuk check paid-up capital, prestasinya macam mana. Walaupun letterheadnya cantik. Walaupun logo syarikatnya cantik tetapi walhalnya \$2.00 paid-up capital. Ini banyak berlaku sekarang ini. Yang ini saya bercakap dalam konteks umum.

Memang bumiputera ini menghadapi banyak masalah dalam perniagaan. Kita sedar dalam perkara ini. Tetapi kita mesti bermula, at least somewhere we have to start, dengan izin, iaitu untuk menentukan perjalanan ini berjalan dengan baik selepas ini. Dari segi bentuk ke arah penubuhan syarikat Sendirian Berhad sudah sampai masanya ianya difikir semula. Bukan hendak diketatkan. Saya tidak kata dia mesti diperketatkan tetapi dia mesti mempunyai satu dasar yang kita harap boleh membantu mereka ini sendiri pada masa akan datang. Ini mengenai Butiran 00100 Pendaftaran Syarikat.

Mengenai dengan Butiran 00300 Kajian Lanjutan Perdagangan Pengedaran Malaysia ini, saya hendak mendapat penjelasan mengenai dengan apakah tujuan kajian ini dan apakah sasaran dan matlamatnya dan untuk tujuan apa. Walaupun kita memahami bagi tujuan Lanjutan Perdagangan Pengedaran tetapi apakah skopnya dalam bidang ini, kerana ianya merupakan butiran baru di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Batang Lupar.

3.35 ptg.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar (Batang Lupar): Tuan Pengerusi, saya ingin mengambil kesempatan untuk

bertanya di bawah Maksud P.21 Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Butiran (Projek) 00100 Pendaftaran Syarikat.

Saya ingin bertanya sedikit sahaja berhubung dengan Pendaftaran Syarikat ini iaitu ada setengah-setengah ura-ura mengatakan yang syarikat tidak dapat didaftarkan melainkan cadangan itu memasuki iaitu salah seorang daripada promoter, dengan izin, yang bakal dilantik menjadi Pengarah atau Secretary syarikat berkenaan ialah seorang peguam atau seorang yang berkelulusan Secretary.

Lanjutan dari itu saya mencadangkan supaya kalaulah ada cadangan yang sebegitu, saya cadangkan supaya dikaji semula agar jangan tindakan-tindakan atau had-had ini akan mendatangkan satu akibat yang kurang baik terutama sekali kepada masyarakat-masyarakat bumiputera yang ingin melibatkan diri dalam perdagangan ataupun business.

Mungkin ini tidak akan mendatangkan apa-apa masalah di bandar-bandar yang besar ataupun di masyarakat yang lebih maju tetapi di dalam masyarakat yang berkurangan majunya terutama sekali dari segi pendidikan, ini mungkin mendatangkan satu akibat yang kurang baik dan menghadkan penglibatan terutama sekali orang yang kurang maju dalam segi pendidikan terlibat ataupun untuk menubuhkan syarikat-syarikat.

Sebagaimana yang ditunjukkan tambahan sebanyak \$708,000 yang dikehendaki untuk membeli peralatan dan bahan-bahan filem dan mikro filem, fail pendaftaran, pembelian micro-processor, image software untuk sistem mengotomasikan rekod industri sekuriti.

Ingin juga saya bertanya bagaimanakah industri sekuriti yang ada sekarang ini di Malaysia, adakah industri ini akan juga dirancang atau diadakan di seluruh Malaysia bukan sahaja di Semenanjung tetapi juga di Sabah dan Sarawak.

Untuk Butiran (Projek) 00200 Sistem Komputer Perdagangan Baru. Saya ucapkan tahniah kepada Kementerian kerana mengadakan rancangan ini. Saya percaya tujuan tambahan sebanyak \$700,000 ini ialah untuk membiayai juruperunding dan menjalankan kajian keperluan rancangan pengkomputeran Kementerian iaitu selaras dengan tujuan Kementerian, saya percaya untuk mensentralisasikan pendaftaran syarikat dan Kementerian ini. Dan saya berharap dengan pensentralisasi ini nanti dapatlah Kementerian ini menghantarkan perkhidmatan mereka bukan sahaja di bandar-bandar yang besar tetapi juga ke bandar-bandar yang kecil.

Jadi, adakah dengan tambahan sebanyak \$700,000 ini mencukupi walaupun lebih daripada itu kalau hakikatnya untuk mensentralisasikan Kementerian ini dan menghantarkan perkhidmatannya ke seluruh pelusuk negara ini terutama sekali ke tempat-tempat yang terpencil di Sarawak dan Sabah yang mana tempatnya besar dan bandar-bandar utamanya berjauhan daripada satu tempat ke satu tempat yang lain.

Dalam pada itu saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian ini sejauh manakah rangka rancangan yang telah dibuat untuk Kementerian ini mensentralisasikan perkhidmatannya dan berapa lamakah langkah ini boleh kita capai dengan sepenuhnya.

Tuan Pengerusi, Butiran (Projek) 00300 Kajian Lanjutan Perdagangan Pengedaran Malaysia. Ini juga baru. Saya ucapkan tahniah kerana ada satu kajian dan disebutkan di sini, "Kajian Distribusi Perdagangan di Malaysia serta menyusun strategi penyertaan bumiputera dalam bidang pengedaran perdagangan". Saya berharap pengkajian ini tidak ditujukan sahaja kepada Semenanjung Malaysia tetapi juga termasuk Sabah dan Sarawak, kerana

bukanlah ini menunjukkan kesangsian kerana pernah berlaku kalau ada kajian-kajian yang tertentu Sabah dan Sarawak selalu kena tinggal.

Jadi, saya haraplah kalau tidak pun termasuk dalam apa yang dipinta di sini dengan tambahan sebanyak \$250,000 saya mintalah pengkajian yang akan datang ataupun yang ada di sini dimasukkanlah Sabah dan Sarawak sebelum perkara ini terlambat. Dan apakah tujuan pengkajian ini, adakah pengkajian ini mengenalpasti satu perusahaan pengedaran perdagangan di seluruh Malaysia dan untuk mencongkil kepotensian satu-satu tempat dan untuk mencadangkan tindakan-tindakan yang tertentu perlu dibuat. Atau adakah juruperunding ini diberi satu arahan untuk membuat satu kajian berhubung dengan saranan ataupun tindakan yang perlu dibuat untuk memperbaiki mana-mana keadaan, jikalau satu-satu tempat itu walaupun berpotensi mungkin ada kelemahan daripada satu-satu fakta yang lain. Jadi soalan saya, adakah juruperunding ini diberi arahan untuk mengkaji perkara-perkara yang telah saya sebutkan tadi.

Dengan itu, saya dengan sukacitanya saya menyokong permohonan peruntukan tambahan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Saya benarkan dua orang Ahli Yang Berhormat berbahas dan kemudian Yang Berhormat Setiausaha Parlimen akan diminta menjawab. Rompin.

3.39 ptg.

Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis (Rompin): Tuan Pengerusi, saya turut bangun menyertai perbincangan tentang Maksud P.21, Butiran 00300 Kajian Lanjutan Perdagangan Pengedaran Malaysia. Saya turut mengalu-alukan usaha Kerajaan untuk mengadakan satu

kajian mengenai distribusi perdagangan di Malaysia khususnya untuk menyusun satu strategi untuk meningkatkan penyertaan bumiputera dalam bidang pengedaran perdagangan.

Saya menyokong usaha Kerajaan ini oleh kerana kita melihat penyertaan bumiputera dalam pengedaran ataupun industri informal ini amat rendah sekali.

Dua contoh yang saya boleh bawa ialah dalam pengedaran spare parts, dengan izin, kereta-kereta, kita dapat lihat bahawa penyertaan bumiputera dalam bidang ini amat rendah sekali. Keduanya, industri pengedaran bahan binaan seperti batu-bata, simen, keluli dan lain-lain. Kita juga mendapati sudah jelas penyertaan bumiputera dalam bidang ini juga amat kurang sekali. Oleh kerana itulah saya menyokong usaha-usaha untuk mendapatkan satu data base, satu maklumat yang tepat dan terperinci tentang kedudukan penyertaan bumiputera di dalam bidang pengedaran perdagangan ini.

Kita mengalu-alukan juga dalam kajian ini ia dikehendaki menyusun satu strategi untuk meningkatkan penyertaan. Apa yang saya ingin sarankan ialah supaya pendekatan ataupun strategi yang akan diketengahkan pada masa akan datang atau diwujudkan di masa akan datang, strategi itu hendaklah satu strategi yang integrated, bukan satu strategi piecemeal iaitu bukan sekadar hanya mengadakan latihan sahaja tetapi ia mestilah meliputi asas-asas seperti pasaran, latihan, modal dan lain-lain lagi.

Akhirnya, dalam perkara ini ialah bahawa apa jua pendekatan yang diambil, ia sudah semestilah perlu mengatasi rintangan-rintangan yang kita anggap sebagai rintangan yang struktural yang perlu diatasi. Terima kasih dan saya menyokong.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Bukit Bintang.

3.46 ptg.

Tuan Wee Choo Keong (Bukit Bintang): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Kertas Perintah 4 Tahun 1991, Butiran B.21, tambahan sebanyak \$2,069,000 adakah dikehendaki untuk menampung perbelanjaan kerja-kerja mengubahsuai ruang pejabat baru Kementerian. Pada pendapat saya angka sebegini besar saya rasa tidak patut untuk perbelanjaan kerja mengubahsuai ruang pejabat Kementerian sahaja dan juga pada pendapat saya pejabat baru ini telah diletakkan di Menara Maybank dengan sewaan yang paling tinggi di dalam Wilayah Persekutuan sekarang.

Saya percaya bahawa sewaannya sekarang adalah lebih kurang \$6 per square feet, dengan izin, dan dengan perbelanjaan \$2,069,000 ini saya rasa sangat tinggi dan tidak patut. Saya harap Menteri berkenaan memberi penjelasan bahawa wang ini digunakan untuk pengubahsuaian apa di ruang pejabat baru sebab ini terlampau tinggi.

Saya juga merujuk kepada Kertas Perintah 6A Tahun 1991, P.21, Butiran 00100—Pendaftaran Syarikat. Tuan Pengerusi, tambahan sebanyak \$708,000 adalah dikehendaki untuk membeli peralatan dan bahan-bahan perfileman bagi pemikrofileman fail pendaftaran dan pembelian micro-processor, image software untuk sistem pengotomasi rekod Industri Sekuriti, pada hal Industri Sekuriti ini pada masa ini tidak berapa baik. Contohnya, remisier licence yang dikeluarkan sekarang tidak dikawal dengan baik oleh Pendaftar Syarikat dan pada pendapat saya ada orang yang tidak layak atau not qualified menjadi seorang remisier atau sub-broker berlesen diberikan remisier licence dengan sewenang-wenangnya oleh Pendaftar Syarikat pada masa ini.

Saya harap Menteri berkenaan boleh memberitahu kepada Dewan yang mulia ini pada masa Pendaftar Syarikat yang baru ini dilantik, berapa lesen remisier dikeluarkan oleh beliau?

Butiran 00200 - Sistem Komputer Perdagangan Dalam Negeri. Tuan Pengerusi, saya rasa kita semua tahu dalam negara ini kalau kita mahu mendapatkan butir-butir syarikat yang berdaftar di Pendaftaran Syarikat, paling susah. Kadang-kadang kita pergi berpuluh-puluh kali kita tidak boleh mendapatkan fail daripada Pendaftaran Syarikat. Sebab-sebabnya kadang diberi ialah fail tidak ada dalam stor, fail hilang. Ini berpuluh-puluh kali, bukan dua kali dan tiap-tiap kali kalau kita pergi, kakitangannya memberitahu datang balik empat hari lagi. Empat hari lagi kita balik, kita tidak dapat.

Dalam aktiviti perdagangan di dalam negara kita ini sangat penting, kita mesti perlu informasi atas Pendaftaran Syarikat ini, butir-butirnya, seperti bank, kalau belum memberikan pinjaman apa-apa, mereka mahu tahu siapa menjadi Lembaga Pengarah dan siapa yang menjadi pemegang saham dan juga pihak capital dan authorised capital. Kalau kita tidak dapat butiran-butiran yang begitu, bagaimana kita boleh menjalankan aktiviti-aktiviti perdagangan di dalam negara kita dengan terperinci? Juga orang awam hendak membuat satu carian rasmi untuk syarikat-syarikat yang mereka hendak buat satu aktiviti perdagangan pun susah.

Saya harap Menteri berkenaan boleh memberitahu Dewan yang mulia ini kenapa masalah ini sudah bertahun-tahun tidak boleh diselesaikan sehingga hari ini? Kalau permintaan tambahan sebanyak \$700,000 ini saya mesti menyokong kalau Kementerian yang berkenaan boleh meningkatkan perkhidmatan awam untuk memberikan mereka informasi seperti butiran-butiran pendaftaran syarikat itu.

Ini sangat penting dan juga Kementerian ini, mereka menjaga hal ehwal pengguna di dalam negara kita. Di dalam negara kita, kita sudah ada masalah iaitu masalah-masalah pengguna seperti pembeli kereta baru.

Pembeli-pembeli kereta baru di negara kita dipaksa oleh pengedar kereta seperti Honda Car Motor Sdn. Bhd., kereta nasional kita Proton Saga, dipaksa kita membeli aksesori yang tidak perlu di dalam kereta. Saya sudah bawa dalam sesi Parlimen yang lepas. Yang Berhormat sebelah sana, Menteri . . .

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, saya rasa apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat itu agak terkeluar daripada butiran yang berkenaan.

Tuan Wee Choo Keong: Tidak, ini juga di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna. Sedikit sahaja lagi, Tuan Pengerusi.

Ini yang penting. Kenapa minta wang yang sebegini banyak dan tidak mengambil apa-apa tindakan untuk menghentikan mereka memaksa pembeli-pembeli kereta baru dan ini satu amalan yang tidak beretika dan tidak adil. Kita dapati Yang Berhormat di sebelah sana membuat kenyataan dalam suratkhbar sahaja, seperti melepas batuk di tangga sahaja, lip service, dengan izin, tidak mengambil tindakan yang tegas untuk menghentikan aktiviti-aktiviti yang tidak adil, yang tidak beretika, kenapa? Takut apa?

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, ada butiran yang lainkah?

Tuan Wee Choo Keong: Tiada, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Setiausaha Parlimen diminta menjawab.

3.50 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna (Dr Sak Cheng Lum): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada beberapa

orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan pandangan, teguran dan juga beberapa soalan yang ada berkaitan dengan tambahan yang dipohon, dan saya ingin menjawab atas beberapa soalan yang telah dibangkitkan.

Adalah benar bahawa Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna akan mencadangkan pemindaan kepada Akta Syarikat dan segala teguran dan pandangan yang telah dibangkit kalau berguna memang akan diambil perhatian dalam usaha untuk meminda Akta Syarikat. Antara pemindaan yang akan dicadangkan ialah supaya memastikan Setiausaha Syarikat adalah mereka yang mempunyai kelayakan yang cukup iaitu melalui satu proses pendaftaran Setiausaha Syarikat (Company Secretary) untuk memastikan bahawa mereka ini adalah mereka yang mempunyai kelayakan yang cukup supaya ianya akan memastikan bahawa prestasi pekerjaan mereka ini akan . . .

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar:
(Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dari Batang Lutar bangun. Hendak beri jalan?

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Minta maaf, saya minta penjelasan. Kelulusan yang cukup ini relatif, kalau di luar bandar, di rumah panjang, Primary Six sudah cukup, kalau di bandar mungkin kelulusan ijazah baru cukup. Jadi soalan ini apakah ertinya cukup ini?

Dr Sak Cheng Lum: Tuan Pengerusi, saya belum sampai ke tahap jawapan itu.

Selain dari kelayakan kertas (paper qualification) memang akan dicadangkan bahawa mereka yang sedang menjalankan atau telah menjalankan kerja sebagai Setiausaha Syarikat terdiri daripada mereka yang mempunyai

pengalaman atau boleh menunjukkan bahawa mereka telah mempunyai pengalaman yang cukup, akan diambil kira dalam proses pendaftaran Setiausaha-setiausaha Syarikat ini. Jadi, pandangan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Batang Lutar akan diambil perhatian.

Berkenaan dengan perkomputeran dan sentralisasi sistem komputer yang akan diusahakan oleh Kementerian ada di . . .

Tuan Wee Choo Keong: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dari Bukit Bintang harapan.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya hendak minta penjelasan daripada Setiausaha Parlimen.

Saya hendak tanya, tadi saya ada membuat satu persoalan bagi Maksud B.21 iaitu Mengubahsuai Ruang Pejabat Baru Kementerian. Adakah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen hendak memberi jawapan hal ini atau mahu elak sekarang?

Dr Sak Cheng Lum: Tuan Pengerusi, mungkin pihak dari Pembangkang itu tidak tahu bagaimana bersabar, tunggu sedikitlah - hendak sampai ini. Saya hanya sampai ke tahap hendak menjawab berkenaan Sistem Perkomputeran Kementerian.

Di sini saya ingin menjelaskan lagi sekali bahawa peruntukan di bawah Maksud P.21 untuk tajuk Sistem Komputer Perdagangan Dalam Negeri iaitu peruntukan sebanyak \$700,000 adalah diperlukan bagi menjalankan kajian keperluan Rancangan Perkomputeran Kementerian. Jadi pihak Kementerian akan melantik Juru-perunding untuk menjalankan kajian yang tersebut. Oleh yang demikian, peruntukan ini akan digunakan bagi

membiayai kos yuran perunding kepada Juruperunding yang akan dilantik. Adalah dijangka atau dianggarkan bahawa jumlah kos untuk menjalankan Sistem Perkomputeran Kementerian baru ini adalah dalam lingkungan \$12 juta.

Apabila Sistem Perkomputeran akan dijalankan atau digunapakai kemudian, adalah juga dijangka, untuk makluman Dewan yang mulia ini, bahawa sistem ini akan mula beroperasi sepenuhnya mulai bulan Ogos tahun 1992. Apabila sistem ini dijalankan, ini bermakna bahawa kesemua bahagian-bahagian dalam Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna akan di bawah sistem ini, termasuk juga ada cadangan untuk mewujudkan sistem networking yang mana tiap-tiap negeri dan pejabat-pejabat Kementerian setiap negeri akan, dengan izin, link-up dengan pusat yang ada di ibu kota negara kita. Perkhidmatan networking ini akan diberikan kepada syarikat-syarikat yang mana mereka melalui terminal dan link-up boleh mendapatkan maklumat melalui Sistem Perkomputeran ini.

Berkenaan kajian lanjutan perdagangan pengedaran (distribution) di negara ini, kajian telah dan sedang dijalankan. Secara ringkas penjelasan saya ialah Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri telah melantik Amanah Merchant Bank Bhd. untuk menjalankan kajian distribusi perdagangan di Malaysia.

Tuan Wee Choo Keong: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dari Bukit Bintang bangun lagi.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin bertanya Setiausaha Parlimen Kementerian yang berkenaan kenapa beliau tidak memberi jawapan soalan-soalan yang saya timbulkan tadi berkenaan dengan registered particulars,

dengan izin, di dalam syarikat-syarikat yang didaftar di Pendaftaran Syarikat, kenapa? Kita hendak tahu kenapa masalah-masalah ini tidak diselesaikan sehingga hari ini kerana masalah ini sudah ditimbulkan lama beberapa tahun dahulu. Terima kasih.

Dr Sak Cheng Lum: Lagi sekali, Tuan Pengerusi, Ahli dari Bukit Bintang menunjukkan bahawa beliau tidak mempunyai kesabaran. Tunggulah sedikit, akan sampai ini.

Tuan Wee Choo Keong: Ini Butiran 00100 dan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sudah pergi ke Butiran 00200 - sudah lompat. Jadinya bukan saya tidak sabar, saya sabar mendengar, tetapi Yang Berhormat pura-pura dan sebentar lagi duduk, saya pun tidak dapat peluang bertanya untuk penjelasan.

Dr Sak Cheng Lum: Tuan Pengerusi, saya akan jawab sebab Yang Berhormat dari Bukit Bintang adalah yang akhir berucap, jadi tibalah nota saya, saya akan menjawab berkaitan dengan mengapa sewaan di Menara Maybank begitu tinggi dan mengapa perbelanjaan tambahannya begitu besar untuk mengubahsuaikan pejabat yang baru dan lain-lain lagi.

Berbalik kepada kajian lanjutan Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri telah melantik Amanah Merchant Bank Berhad untuk menjalankan kajian distribusi perdagangan di Malaysia. Ini bermakna di seluruh Malaysia, iaitu termasuk Sabah dan Sarawak. Hasil daripada kajian tersebut, pihak berkenaan telah membuat beberapa syor yang perlu diberi perhatian. Di antaranya ialah menyelaraskan dan menetapkan objektif dan program bagi meningkatkan penyertaan bumiputera dalam bidang pengedaran perdagangan. Peruntukan yang dipohon adalah untuk menyusun strategi penyertaan bumiputera dalam bidang pengedaran perdagangan.

(Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Kementerian Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, pihak MARA, Persekutuan Peniaga Bumiputera dan agensi-agensi badan berkanun akan melibatkan dalam promosi perniagaan bumiputera ini.

Jadi, untuk menjawab soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang memang diberi perhatian yang serius. Sebenarnya, sewaan atau rental yang Kementerian bayar untuk kegunaan ruang pejabat di Menara Maybank adalah \$3.25 sekaki persegi, dan bukan \$6 seperti yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi. Peruntukan lebih dari \$2 juta yang dipohon di bawah Maksud B.21, selain daripada untuk mengubahsuaikan ruang pejabat yang ada, adalah juga misalnya, untuk menampung ketidakcukupan peruntukan bagi bayaran sewa ruang pejabat dan juga untuk menampung pembiayaan kos pengubahsuaian ruang pejabat bukan sahaja di Menara Maybank, tetapi juga untuk makluman.

Tuan Wee Choo Keong: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sebentar, hendak beri jalan?

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya rasa sangat keciwa oleh kerana saya diberitahu oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen bahawa wang yang \$2 juta ini adalah untuk membayar sewa, tetapi dalam B.21 ini kita dapati bahawa tambahan sebanyak \$2,690,000 adalah dikehendaki untuk menampung perbelanjaan kerja-kerja pengubahsuaian ruang pejabat baru, dan bukan sewa. Bagaimana sekarang kita dapat maklumat yang baru, iaitu wang ini adalah untuk pembayaran sewa. Ini jadi satu amalan yang tidak berapa beretika dan ini satu information yang misleading, dengan izin. Saya harap

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen boleh memberi penjelasan kenapa, kalau ini adalah untuk pembayaran wang sewa, ini tidak dimasukkan di dalam B.21 ini. Maklumat ini untuk Ahli-ahli Parlimen, untuk Dewan yang mulia ini, bukan untuk main-main sahaja. Ini menunjukkan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna tidak cekap atau di dalam keadaan kegelapan sendiri. Tolonglah beri penjelasan. Terima kasih.

Dr Sak Cheng Lum: Tuan Pengerusi, bila kita memberi penjelasan yang tepat, mereka mengatakan kita tidak cekap. Selain daripada segi membiayai kos pengubahsuaian ruang pejabat di Menara Maybank ini, penubuhan Kementerian yang baru ini juga melibatkan pindaan beberapa bahagian termasuk bahagian penguatkuasaan yang juga memerlukan pindaan pejabat kepada bangunan baru. Itu memerlukan kos tambahan.

Tuan Wee Choo Keong: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sebentar, hendak beri jalan?

Dr Sak Cheng Lum: Saya ingat cukuplah. Saya hendak habiskan jawapan saya, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, dia tidak beri.

Dr Sak Cheng Lum: Saya sudah jelaskan banyak kali.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila teruskan, Yang Berhormat.

Dr Sak Cheng Lum: Berkenaan dengan masalah yang dihadapi oleh mereka yang memohon maklumat berkenaan syarikat mereka yang menghadapi masalah kelewatan pendaftaran syarikat, misalnya, dalam masalah search, maka memanglah Kementerian Perdagangan dalam Negeri dan Hal

Ehwal Pengguna sedar bahawa pihak awamnya sedang menghadapi masalah dan juga menghadapi masalah yang begitu lama. Oleh kerana itu, antara keutamaan yang telah diberi atau ditumpukan, usaha Kementerian baru ini ialah terhadap bagaimana kita boleh menyelesaikan masalah kelewatan, kelambatan dan kesusahan dalam search atau maklumat mengenai syarikat-syarikat. Dalam usaha ini memang perkara-perkara seperti sistem pengkomputeran yang baru, proses micro-filming dan lain-lain akan membantu untuk mengelakkan atau mengurangkan masalah yang dihadapi oleh pihak orang-orang awam.

Jadi, saya ingat setakat itulah yang dapat saya jelaskan. Saya sekali lagi mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$2,069,000 untuk Maksud B.21 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna jadi sebahagian daripada Jadual Kedua hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$2,069,000 untuk Maksud B.21 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$1,658,000 yang disebutkan dalam Maksud P.21 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$1,658,000 untuk Maksud P.21 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud P.22, P.23 dan P.24 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepala Pembangunan P.22, P.23 dan P.24 di bawah Kementrian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan terbuka untuk dibahas.

4.10 ptg.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad (Parit Sulong): Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada Maksud P.23 Butiran 2, Projek 00400, mengenai Muzium Sejarah Nasional. Sebagaimana dinyatakan di sini, tambahan sebanyak \$300,000 adalah dikehendaki untuk memulakan projek. Oleh kerana perkara ini satu projek yang baru, saya ingin tahu, mungkin saya kurang sedar kalau telahpun ada kenyataan sebelum ini, di manakah lokasi Muzium Sejarah Nasional ini dan apakah falsafah serta konsep Muzium ini oleh kerana apabila kita membincangkan sesebuah muzium, kita selalu terdorong kepada masalah-masalah "antiquity" sahaja.

Tetapi, oleh kerana ini adalah satu Muzium Sejarah Nasional, saya harapkan muzium ini akan memainkan satu peranan di mana sejarah negara ini dari zaman-zaman purba hingga ke pemodenannya akan dipamerkan beserta dengan sensitiviti-sensitivitinya sekali. Ini perlu kerana keikhlasan di dalam mempamerkan sejarah ini diharapkan akan membantu generasi muda kita yang mungkin agak kurang mengenal sejarah ataupun kepada mereka yang ingin lebih menghayati sejarah negara dan pada waktu yang sama diharapkan akan dapat menghapuskan mana-mana pihak yang cuba memutarbelitkan sejarah negara ataupun cuba memainkan peranan meluaskan sejarah negara.

Tuan Pengerusi, ada satu muzium—di Hiroshima yang dikenali sebagai Hiroshima War Memorial Museum, dengan izin, ataupun Muzium

Peringatan Peperangan. Display di dalam muzium ini, dari pintu masuk sehingga keluar, akan memberi satu impression bahawa peperangan itu adalah satu perkara yang durjana dan peperangan itu harus dielakkan.

Jadi, diharapkan juga apabila Muzium Sejarah Nasional ini siap kelak, segala display dan pamerannya, dari pintu masuk hingga pintu keluar akan melahirkan hakikat yang mengakui bahawa di Malaysia ini terdapat satu sejarah yang unggul dan sejarah itulah yang harus dijadikan asas kepada pengstrukturkan segala dasar-dasar pembangunan, dasar pembangunan sosial, ekonomi dan sebagainya. Kepada saya keindukan sejarah yang harus tidak dilupakan itu adalah keindukan sejarah Melayu, sejarah yang lebih unggul dari budaya-budaya lain di dalam negara ini.

Tuan Pengerusi, saya menekankan perkara ini oleh kerana kita telah mendapat beberapa gambaran di negara-negara lain, termasuk beberapa negara yang dekat dengan kita, di mana telah diadakan satu proses penulisan semula sejarah sehingga berlaku atau terjadi distortion ataupun pemutar belitan sejarah.

Jadi, saya menaruh harapan yang tinggi kepada muzium sejarah ini supaya keindukan sejarah Melayu di negara ini akan menjadi landasan kepada segala aktiviti dan programnya di masa yang akan datang.

Seterusnya, Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Butiran 5—Projek 00700 iaitu Penyelidikan Sejarah Tempatan dan Kerajaan Melayu. Di sini dinyatakan bahawa tambahan sebanyak \$20,000 adalah dikehendaki untuk memulakan sesuatu penyelidikan. Di manakah penyelidikan ini akan dijalankan? Apakah program penyelidikan itu? Di manakah penekanannya? Oleh kerana apabila kita mahu menyelidik sejarah tempatan dan Kerajaan Melayu, kita punya lokasi

ataupun cultural geography adalah luas. Jadi, saya rasa kalau \$20,000 ini mungkin agak kurang memadai. Kalau kita betul-betul ingin menyeluruh untuk memaparkan keunggulan sejarah dan Kerajaan Melayu negara ini, perkara harus ditambah dan peruntukan ini juga harus ditambah.

Jadi, itu sahajalah, Tuan Pengerusi. Dengan itu, saya menyokong. Terima kasih.

Tuan Pengerusi, (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Padang Terap.

4.14 ptg.

Dato' Dr Affifuddin bin Haji Omar (Padang Terap): Tuan Pengerusi, saya ingin menyokong cadangan untuk memperuntukkan satu peruntukan tanda sebanyak \$10.00 untuk membolehkan pindah peruntukan dibuat bagi melaksanakan pembelian rekod-rekod untuk Jabatan Arkib Negara di bawah Maksud P.23-di dalam Kertas Perintah 6 (A) tahun 1991.

Perkara ini adalah satu perkara yang lama yang patut dijalankan kerana kita sudah merdeka semenjak 32 tahun yang lampau dan masih lagi kita hendak mencari-cari rekod-rekod negara kita, yang kebanyakannya adalah bersemadi di Colonial Office di London di Leiden dan juga di pusat-pusat kutipan seperti di Portugal dan di Sepanyol.

Jadi, walaupun ini diwujudkan \$10.00 dahulu, tetapi apabila dipinda nanti, saya harap satu peruntukan yang cukup untuk kita mendapatkan salinan-salinan bahan sejarah daripada Pusat-pusat ini supaya dapatlah ahli-ahli kaji kita, intelektual-intelektual kita mengkaji dengan senang. Tidaklah payah ataupun tidak perlu terbang ke London ataupun ke Leiden hanya untuk mengkaji rekod-rekod "the letter book of Sultan of Kedah" misalannya. Sebab dari pengalaman saya, Tuan Pengerusi, dahulu saya terpaksa pergi ke London kerana hendak

membaca surat yang Sultan Kedah tulis kepada penghulu-penghulunya di Kedah. Sepatutnya ini ada di dalam Perpustakaan Negara dan juga Arkib Negara.

Jadi, saya harap Setiausaha Parlimen mengambil perhatian perkara ini supaya tidak timbul lagi perkara ini terpaksa meminta kepada Parlimen untuk meluluskan perkara yang sepatutnya diselesaikan sudah lama dahulu.

Kedua, mengenai dengan Butiran (Projek) di bawah Maksud P.24—Muzium Negara iaitu Penyelidikan Sejarah Tempatan dan Kerajaan Melayu. Saya ingin bertanya di sini siapa yang hendak mengkaji sejarah ini? Saya ingin tahu siapa yang hendak mengkaji? Saya ingat dahulu pihak Kerajaan telah mengkomisenkan seorang Pensyarah Sejarah Universiti Malaya yang bernama Anthony Short untuk menulis semula sejarah mengenai dengan dharurat di negara kita. Tetapi apabila hasil penulisan ini dibukukan, didapati banyak pandangan-pandangan yang tidak secukup dengan sosial dan realiti negara ini, kerana penulisan sejarah ataupun penulisan dalam apa-apa bidang di bawah rangkuman social science adalah satu proses yang melibatkan “the social construction of reality”, dengan izin, kerana di dalam proses ini social construction itu maksudnya pembenaan rangka pemikiran yang termasuk nilai-nilai, termasuk sentimen-sentimen yang tidak dapat dipisahkan daripada penulisan sejarah ataupun penulisan social science.

Hanya di dalam “hard science” seperti fizik dan matematik kita tidak dapat memasukkan soal-soal subjektif ini. Jadi, saya hendak merujuk balik kepada jawapan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen baru-baru ini yang menjawab satu soalan mengenai patutkah kita menulis tentang perjuangan Ishak Haji Mohammad dan lain-lain puak kiri di dalam mencapai kemerdekaan negara kita. Jawapan Yang Berhormat

Setiausaha Parlimen semuanya ada di dalam Arkib Negara dan sesiapa yang hendak pergi ambil, ambillah di situ. Saya fikir ini perlu diubah, kerana kita perlu memberi komisyen kepada sesiapa yang hendak menulis. Memang semua ada di Arkib Negara. Jadi kalau kita biarkan secara random atau keseluruhan masyarakat untuk pergi mentafsirkan sendiri, maka macam-macam tafsiran akan keluar dan akibatnya kepada negara ialah akan wujud satu suasana politik, suasana sosial yang berkecamuk.

Saya menyokong saranan Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong supaya diadakan satu grid ataupun satu tumpuan rujukan yang menjadi parameter untuk kita memperdebatkan apa dia tunjang sejarah negara. Kerana kalau kita tidak ada itu, maka tiap-tiap orang akan diberi kebebasan ataupun mempunyai tafsirannya yang sendiri mengenai dengan sejarah negara yang merangkumi teras budaya, teras perasaan sentimen nasionalisma dan lain-lain lagi. Jadi, saya harap pihak Kementerian mengubah sedikit sikap iaitu lebih aktif ataupun lebih agresif di dalam hal ini. Komisyenkan ahli-ahli sejarah kita di universiti-universiti kita yang ada sampai tujuh sekarang dan komisyenkan orang-orang luar yang mempunyai pandangan yang secukup dengan pandangan kita di dalam melihat “the social reality” negara kita dari segi sejarah, budaya dan lain-lain lagi.

Sekian, Tuan Pengerusi, saya menyokong.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Arau. Selepas ini Menteri menjawab.

4.19 ptg.

Tuan Shahidan bin Kassim (Arau): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh di bawah P.22 dan yang berikutnya di bawah Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, di dalam 00600—Program Pemeliharaan

dapat gambaran yang sebenarnya berhubung dengan sejarah Melayu dan kita mahu supaya ini menjadi tunjang sejarah negara seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi dan kita tidak mahu diubah-ubah tetapi diterima sebagai satu hakikat sejarah. Kalau baru-baru ini kita baca satu artikel berhubung dengan sejarah Amerika Syarikat dan juga Australia. Dia terpaksa sebutkan kenyataan sejarah yang orang-orang Amerika menghampa abdikan orang-orang Negro dan orang-orang salah yang datang ke Australia itu datang dari England, disebut ini hakikat sejarah dan generasi moden, generasi sekarang harus menerima hakikat sejarah dan pembaharuan dibuat supaya sejarah tidak berulang lagi.

Jadi, kita dengar DAP mencadangkan supaya sejarah orang-orang kiri ini disesuaikan dengan kedudukan sejarah negara, itu kita pameran sebagai sejarah, dia orang memang orang kiri. Tidak boleh kata dia ini memberi sokongan kepada perjuangan kemerdekaan atau pembangunan negara. Kenyataan sejarah tetap sejarah, tetapi keadaan sekarang ini dia yang berlaku dan kita cuba perbetulkan supaya sejarah itu tak berulang lagi supaya tidak ada Hitler nombor dua, supaya tidak ada Idi Amin nombor dua, supaya tidak ada lagi yang lain-lain. Jadi, hakikat sejarah tunjang sejarah negara harus diterima pakai sebagai satu hakikat yang mana kajian menyeluruh harus dibuat.

Saya menyokong. Terima Kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sila jawab.

4.31 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan (Dato' Abdul Raman bin Suliman): Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada ketiga-tiga orang Ahli Yang Berhormat yang

membangkitkan perkara-perkara di bawah Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan. Nampaknya ketiga-tiga orang Yang Berhormat kita yang bangun memang berminat dalam persejajaran tanahair kita, jadi kebanyakan perkara-perkara yang dibangkitkan adalah berkenaan dengan masalah sejarah dan muzium.

Pertama, saya inginlah menyatakan bahawa secara umumnya iaitu langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian ini terutamanya dari segi permohonan tambahan ini adalah bertujuan untuk memperkemaskan serta memperleengkapkan lagi peranan dari sudut sejarah dan bidang kajian berkenaan dengan sejarah itu sendiri.

Mengenai perkara yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong iaitu berkenaan dengan peruntukan Muzium Sejarah Nasional, beliau bertanya di manakah tapak ataupun tempatnya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian telah mengenalpasti iaitu bekas Bangunan JAWI dan Standard Chartered, iaitu berhadapan dengan Dataran Merdeka adalah sebagai tempat Muzium Sejarah Nasional yang sedang kita bangunkan. Konsep muzium ini adalah ke arah untuk memupuk semangat kesedaran sejarah negara kita iaitu sejajar ataupun selaras dengan sistem pendidikan sejarah di dalam negara kita ini. Ianya sudah pastilah akan memaparkan sejarah negara kita yang bermula dari zaman pra sejarah lagi sehinggalah kewujudan Kerajaan-Kerajaan Melayu, kegemilangan Kerajaan-Kerajaan Melayu dan perjuangan untuk mencapai kemerdekaan dan akhirnya sehingga kepada peringkat penubuhan negara Malaysia kita sendiri.

Dalam muzium ini kita akan paparkan kejayaan-kejayaan negara, terutamanya dari segi pembangunan bangsa itu sama ada dari segi sejarah, sosio budaya,

pembangunan ekonomi dan hingga kepada perkembangan negara kita akhir-akhir ini untuk tujuan perindustrian untuk mewujudkan sebuah negara yang maju. Dalam hal ini sudah tentulah Kementerian akan berhati-hati dari segi pelaksanaannya di mana dalam pelaksanaannya kita akan tentukan mereka yang mempunyai wibawa yang baik, yang disegani dalam pelaksanaan muzium ini yang sepertimana saya sebutkan iaitu konsepnya ke arah untuk memupuk semangat kesedaran sejarah kepada rakyat dan negara ini. Ahli Jawatankuasanya terdiri daripada ahli-ahli akademik tempatan daripada universiti-universiti dan persatuan-persatuan sejarah dan orang-orang perseorangan yang mempunyai wibawa yang tinggi supaya fakta-fakta yang akan kita tempatkan di dalam muzium ini terjamin dari segi kesahihannya.

Ahli Yang Berhormat dari . . .

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sebentar, Parit Sulong bangun.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, saya cuma minta penjelasan. Adakah juga Kementerian akan memberi pertimbangan kepada political elders, dengan izin, untuk menganggotai Jemaah Pengelola Muzium yang dicadangkan itu?

Dato' Abdul Raman bin Suliman: Itu saya ingat, Tuan Pengerusi, tadi saya telah sebutkan bahawa secara umumnya orang-orang yang berwibawa akan kita masukkan tetapi sekiranya kita dapati bahawa unsur-unsur yang boleh mencemarkan Jawatankuasa itu sudah tentulah saya rasa kita tidak akan mengambil mereka untuk menduduki di dalam Jawatankuasa tersebut.

Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong juga telah membangkitkan

tentang penyelidikan sejarah tempatan dan Kerajaan Tempatan dan ini juga telah ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Padang Terap dan sedikit sebanyak oleh Yang Berhormat dari Arau yang mana Kementerian telah meminta peruntukan tambahan sebanyak \$20,000 sebagai permulaannya. Tetapi inginlah saya maklumkan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa ini adalah merupakan sebagai peruntukan daripada peruntukan keseluruhannya yang mana kita memerlukan peruntukan sebanyak \$3.2 juta dan \$20,000 ini adalah untuk menyediakan peralatan asas sahaja yang mana kajian sebenar akan bermula pada tahun 1992 yang akan datang ini. Tumpuan akan kita berikan dari segi kajian ini ataupun dari segi penyelidikan ini pada tahun hadapan (1992) iaitu di negeri Johor di mana kita akan mengkaji tentang penempatan selepas kejatuhan Kerajaan Melayu Melaka, ianya akan melampaui batasan politik. Jadi, kita tidaklah membataskan penyelidikan kita ini hanya dari segi aspek politik, begitu juga ia akan melibatkan daerah yang lebih luas lagi sehingga kepada Kerajaan Melayu Johor meliputi Riau dan juga di negara jiran kita.

Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap sebenarnya telah memberi sokongan kepada Kementerian ini di mana beliau telah menyatakan supaya kita harus menjalankan penyelidikan ini dengan berhati-hati dan kita mestilah memastikan bahawa sejarah kita ini tidak boleh diputarbelitkan. Saya ingin jelaskan kepada Yang Berhormat dari Padang Terap bahawa barangkali saya takut timbul soal kekeliruan di sini dalam jawapan saya ketika pertanyaan yang dibuat oleh seorang daripada Ahli DAP yang mahu supaya dijadikan pelarian - saya katakan pelarian kita di luar negeri, iaitu seperti Shamsiah Fakeh dan beberapa orang lagi agar sejarah kita diulang semula ataupun ditulis semula untuk menjadikan mereka sebagai salah seorang pejuang negara kita.

Dalam jawapan saya itu saya telah menyatakan bahawa sejarah sesuatu negara itu boleh ditulis semula, boleh dibuat kajian semula dan setiap kali kajian ataupun penulisan semula kita buat, sudah tentulah akan terdapat perkara-perkara baru termasuk perkara-perkara yang positif dan juga perkara-perkara yang negatif. Jadi, dalam konteks itu saya telah menyatakan bahawa setakat yang kita tetapkan sekarang kita telahpun menetapkan dan dalam jawapan saya yang tersebut saya mengatakan bahawa pejuang-pejuang di dalam negara kita yang mempertahankan negara kitalah yang patut kita beri penekanan dari segi persejarahan perjuangan mereka.

Jadi Tuan Pengerusi, saya inginlah juga menyatakan bahawa di dalam perkara kajian sejarah, kita sudah tentu akan membuat kajian dari seluruh sudut tanahair kita. Dalam hal ini kita mengambil perhatian atas perkara-perkara yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat di mana walaupun dalam jawapan saya tempohari, saya mengatakan boleh kita dapati maklumat-maklumat ini di Arkib Negara, tetapi inginlah saya nyatakan kita memberi jaminan bahawa kita akan memastikan bahawa sejarah negara kita yang akan ditulis dan yang akan dibuat kajian ataupun dibuat pembaharuan, ia lebih merupakan sebagai satu nilai bangsa kita dan kita tahu sejarah-sejarah dahulu pun umpamanya ada pihak-pihak yang telah memutarbelitkannya sehinggakan ahli-ahli perniagaan kita, panglima-panglima tanahair kita, bahkan mereka yang begitu gigih mempertahankan tanahair kita, ada pihak-pihak yang berkenaan menganggap mereka sebagai lanun.

Sebenarnya ini tidak. Kita menjaga di kawasan kita sendiri, sepatutnya pihak merekalah - ini pihak penjajah pada ketika itu yang patut kita anggap sebagai lanun kerana mereka yang datang membuat kacau-bilau di daerah kita. Jadi, sebab itulah sejarah-sejarah kita harus ditulis dengan berhati-hati

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Pasir Mas bangun.

Dato' Abdul Raman bin Suliman:
. . . . dan kita memberi jaminan bahawa kita akan pastikan bahawa

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat

Dato' Abdul Raman bin Suliman:
. . . . sistem pendidikan negara kita yang menggunakan sejarah ini akan berpandukan kepada sejarah yang kita sendiri terima.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, dalam kita membuat kajian sejarah mengenai dengan pahlawan Melayu sepertimana yang dijawab tadi, akhirnya nanti semua ini kemungkinan akan diletak dalam muzium sejarah nasional ataupun sebagainya. Saya ingin bertanya adakah Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan ini bercadang selain daripada kita mempamerkan tulisan-tulisan ini, ianya dibuat sebegitu rupa di mana kajian ini dapat dirasai bukan setakat dibaca. Maksudnya, sejarah-sejarah yang disebut seumpama ini dipersembahkan seperti yang kita lihat dalam setengah-setengah muzium di negara-negara maju seperti, kalau London di Wax Museum, kalau di Singapura sekarang ini ada Wax Museum di Sentosa. Itu kita buat macam Hang Tuah, pahlawan-pahlawan Melayu, contohnya, ataupun Mat Kilau, Datuk Bahaman. Letakkan sejarah nasional ini di hadapan Lake Club, di hadapan Bangunan Parlimen supaya orang tengok ini negeri Melayu, negeri-negeri yang diperjuangkan oleh bangsa Melayu, negeri ketuanan Melayu supaya ianya dapat dirasai bukan sahaja

dibaca, tetapi kita lihat dari segi kewujudan sejarah itu sendiri dapat dirasai. Apabila mereka memasuki muzium nanti, mereka boleh merasai dan mereka boleh mengamati pula bukan setakat sesuatu yang mati ataupun tulisan manuskrip, tetapi mereka boleh mengikuti aktiviti sekurang-kurangnya dalam muzium tersebut seperti yang pernah kita lihat di setengah-setengah negara maju. Kalau tidak, setakat baca, tulis dan sebagainya, tak terasa. Dipacaknya keris Melayu besar-besar, baru dia tahu bahawa ini negeri Tanah Melayu asalnya.

Dato' Abdul Raman bin Suliman: Tuan Pengerusi, terima kasih kepada Yang Berhormat yang berkenaan. Memang dari segi persejarah kita, kita buat dua sudut, satu dari segi penulisan dan satu dari segi muzium. Untuk makluman Yang Berhormat, kita ambil perhatian atas perkara yang telah disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi, memang kita mempunyai pakar-pakar ataupun mereka yang berkebolehan berkenaan dengan muzium. Jadi, sebenarnya untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dasar Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan ini memang kalau boleh kita hendak menubuhkan, bahkan dari segi perancangan sekarang ini kita hendak menubuhkan semua sudut yang ada di dalam negara kita dalam bentuk muzium, umpamanya perkara-perkara yang telah ditimbulkan oleh Yang Berhormat tadi ada dalam perancangan kita.

Kita juga akan menubuhkan, umpamanya Muzium Ilmu Kejadian, Muzium Wira, barangkali Muzium Perindustrian dan sebagainya, dalam perancangan. Ini tertakluk kepada kemampuan dan keutamaan yang kita berikan. Jadi, memanglah dari segi hasrat kita itu begitu keadaannya, tetapi kita ada priority ataupun keutamaan yang mesti kita dahulukan.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Arau

Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Padang Terap bangun.

Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, cuma saya hendak minta penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, adakah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen setuju dengan saya bahawa satu daripada tujuan kita menyingkap ataupun mengkaji sejarah ialah untuk mewujudkan 'role model' untuk rujukan generasi-generasi sekarang dan generasi-generasi yang akan datang. Tadi Yang Berhormat mengatakan bahawa kita hanya akan menumpukan kepada individu ataupun peristiwa-peristiwa yang membayangkan hasil yang positif kepada sejarah ataupun kepada pembinaan negara kita.

Adakah Yang Berhormat setuju bahawa ini akan menghasilkan satu sejarah yang tidak begitu seimbang kerana selain daripada kita hendak mewujudkan 'role model' yang menunjukkan elemen-elemen positif, kita perlu juga mewujudkan 'role model' yang menunjukkan elemen-elemen negatif. Misalannya, di dalam sejarah perjuangan Shamsiah Fakeh ataupun sejarah perjuangan Panglima Nayan di Kedah. Mereka memperjuangkan sesuatu yang mereka fikir bahawa ini adalah baik, tetapi dari pandangan umum adalah tidak baik. Panglima Nayan adalah Robin Hood, dia merompak yang kaya diberi kepada yang miskin, tetapi dari segi nilai keseluruhannya itu tidak baik—merompak orang kaya pun salah. Jadi, kalau kita tidak mewujudkan 'role model' macam Shamsiah Fakeh, dia seorang sosialis yang memperjuangkan kebebasan negara mengikut landasan ideologi komunis. Sekarang sejarah telah membuktikan bahawa komunisme adalah satu gagasan yang hanya impian sahaja, yang tidak pragmatis. Jadi, perlukah, saya hendak tanya Setiausaha

Parlimen, supaya mewujudkan orang-orang ini bahawa mereka adalah pejuang yang modelnya salah, tidak boleh diikuti - model sosialisme tidak boleh diikuti, model Robin Hood pun tidak boleh diikuti.

Sekian, terima kasih. (*Ketawa*)

Dato' Abdul Raman bin Suliman: Tuan Pengerusi, saya bukanlah seorang ahli sejarah dan saya tidak bertujuan untuk berdialog dalam Dewan ini. Jadi, apa yang saya sebutkan tadi ialah dari sudut kajian. Kalau kita buat kajian umpamanya 10 tahun yang lepas - selepas 10 tahun ada pihak yang lain membuat kajian, dia sudah tentulah akan menimbulkan perkara-perkara yang baru. Oleh kerana ini adalah merupakan sejarah, selalunya adalah merupakan interpretasi atau tafsiran daripada penulis-penulis itu sendiri.

Jadi, termasuklah tadi. Kalau dulu kita menganggap barangkali Shamsiah Fakeh ini pengkhianat, tetapi hari ini ada orang yang cuba hendak jadikan dia sebagai pejuang. Jadi ini adalah tafsiran.

Tetapi dalam konteks ini tafsiran yang kita buat itu mestilah tafsiran yang mempunyai fakta-fakta untuk menyokong. Saya ingat sejarah begitu, harus ada fakta-fakta yang menyokong kepada tafsiran yang kita buat.

Jadi, saya tidak menyatakan dalam Dewan ini role model yang positif sahaja, tetapi dalam apa pun penulisan sejarah sudah tentulah ada mereka yang negatif.

Jadi dengan hal yang demikian sudah tentu penulisan persejarahan harus mempunyai aspek-aspek atau sudut-sudut ini supaya masyarakat yang saya sebutkan tadi konsepnya untuk menyedarkan masyarakat. Ada orang yang mempunyai watak yang harus . . .

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat . . .

Dato' Abdul Raman bin Suliman: Nanti sekejap, biar saya habis. Watak yang harus mendapat nilai baik daripada masyarakat itu sendiri. Barangkali segolongan kecil orang-orang yang memang barangkali sikap macam itu dia akan mentafsirkan watak yang jahat itu sebagai hero. Tetapi pada keseluruhannya kita mahu sejarah itu ditafsirkan secara umum sebagai yang diterima oleh masyarakat. Inilah yang kita hendak wujudkan supaya semangat kecintaan kepada negara kita dan sifat-sifat positif yang harus diikuti oleh rakyat. Sila.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Pengerusi, kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen suka saya bertanya apakah Muzium Sejarah ini hanya akan mengumpul buku-buku sejarah atau dokumen-dokumen sejarah yang hanya sesuai dengan pendapat pemerintah sahaja ataupun Muzium yang bakal diadakan ataupun yang telah diadakan itu akan mengumpul segala bahan mengenai sejarah tanahair kita ini. Sebab masalah sejarah ini adalah merupakan persoalan yang relatif. Dia ada pros and cons. Ini kita tidak boleh hilangkan sama sekali. Misalnya, Al-marhum Tunku Abdul Rahman, dia akan menilaikan Yang Amat Berhormat Dr Mahathir Mohamad ini seorang yang begini, begini. Tetapi di sebaliknya kita akan menilaikan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita begini, begini.

Saya kira, dalam Muzium Sejarah ini kita boleh menampung sebarang maklumat yang ada. Dan di samping itu kita juga perlu berusaha untuk mengumpul maklumat-maklumat yang kita rasa itu adalah satu maklumat yang tepat.

Untuk menilaikan apakah dia positif ataupun negatif kita serahkan kepada bangsa kita untuk menilaikannya. Saya kira begitu. Saya kira tidak akan selesai untuk kita membincangkan soal sejarah ini sebab dia adalah merupakan persoalan yang relatif.

Misalnya, kita lihat kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita setelah pulang daripada lawatan ke Argentina, Chile, Brazil dan sebagainya
....

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, kita hampir satu jam di Kementerian ini sahaja. Tolong pendekkan.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Saya minta penjelasan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita berpendapat Marco Polo bukanlah seorang yang mula-mula mengelilingi dunia tetapi ada seorang Melayu bernama Panglima Awang daripada Philippines. Saya kira pendapat Yang Amat Berhormat Dato' Seri Dr Mahathir Perdana Menteri kita kemungkinan pendapat beliau itu tidak dapat diterima oleh orang lain. Hanya kita yang menerima, inilah persoalannya. Terima kasih.

Tuan Shahidan bin Kassim:
(*Menyampuk*)

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tunggu dulu.
(*Ketawa*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila berikan jawapannya.

Dato' Abdul Raman bin Suliman: Tuan Pengerusi, itulah saya katakan bahawa sejarah ini bergantung kepada tafsiran. Jadi ada fakta-faktanya. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita membuat tafsiran begitu ada dengan

fakta-faktanya. Jadi ini juga harus menjadi sebagai satu cetusan kepada kita untuk membuat kajian seterusnya.

Kita rasa dari segi sejarah yang boleh memberi peranan kepada bangsa kita jika ianya bersifat positif, kita perlu memberi penekanan dari segi sudut kajiannya supaya fakta-fakta itu lebih tepat lagi.

Jadi, Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat daripada Arau juga tadi telah menimbulkan soal Pusat Penerangan Pelancongan dan, kalau boleh, dia mahu supaya ianya diadakan di tiap-tiap negeri dan beliau mahukan supaya ditingkatkan lagi maklumat-maklumat ini. Perkara itu insya Allah kita akan ambil perhatian.

Beliau juga telah menimbulkan soal publisiti, saya rasa, aktiviti di Pusat Penerangan Pelancongan di Jalan Ampang. Mengenai perkara yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat iaitu kurang publisiti drama sebabak serta kegiatan di Jalan Ampang, memang pihak Kementerian mengambil langkah-langkah tertentu dari masa ke semasa umpamanya dengan sbaran am di mass media supaya aktiviti-aktiviti ini terus berlangsung.

Walau bagaimanapun, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dari segi aktiviti-aktiviti di Pusat ini, kita telahpun mengadakan jadualnya. Kita harap perkara ini akan diketahui sehari demi sehari dengan pengumuman-pengumuman dan publisiti yang kita buat melalui sbaran awam dan mass media yang ada dan kita harap dengan ini kita akan dapat tingkatkan lagi dari masa ke semasa.

Mengenai sejauh manakah Kementerian terlibat dengan Kerajaan-kerajaan Negeri dalam pembangunan pelancongan, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kita memang ada satu jawatankuasa yang kita panggil Jawatankuasa Induk Pelancongan yang mana diwakili oleh Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan ataupun Pengerusi

Hal Ehwal Pelancongan tiap-tiap negeri masing-masing. Melalui Jawatankuasa inilah kita bincangkan ataupun kita bertukar-tukar pandangan, pendapat dan membincangkan projek-projek di tiap-tiap negeri. Umpamanya, kita tidak mahulah projek-projek yang terdapat bertindih di antara satu negeri dengan satu negeri, kemudian bagaimana kemudahan-kemudahan dari segi promosi yang harus dibuat, dan semua ini dibincang dalam Jawatankuasa Induk ini.

Walau bagaimanapun, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bahawa Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan dalam Rancangan Malaysia Keenam ini kita juga akan memberi tumpuan kepada infrastruktur dari segi kawasan-kawasan produk pelancongan agar ini sebagai satu sokongan kepada produk-produk yang dibuat oleh Kerajaan Negeri dan juga pihak swasta.

Dari segi pembangunan produk pelancongan, peranannya mestilah dimainkan oleh pihak Kerajaan Negeri dan pihak swasta. Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan akan memberi tumpuan kepada bidang promotion atau bidang memperkenalkan produk-produk tersebut dan juga dari segi sokongan kepada kemudahan-kemudahan infrastruktur ke kawasan-kawasan pelancongan. Umpamanya, sekarang ini kita juga telah memperuntukkan sebahagian kewangan yang agak besar untuk mengadakan jalan mengelilingi tasik-tasik yang ada di dalam negara kita. Kita telahpun mengadakan perbincangan dengan negeri-negeri yang mempunyai tasik-tasik yang boleh dijadikan sebagai produk pelancongan kepada negeri masing-masing. Itu sebagai contoh, dan terdapat lagi perbincangan-perbincangan kita yang lain sama ada di peringkat Jawatankuasa ini dan juga di peringkat pegawai di antara Kementerian dengan Kerajaan-Kerajaan Negeri.

Jadi itulah sahaja jawapan saya, Tuan Pengerusi, dan mana-mana yang tidak sempat saya jawab, insya Allah, telah pun saya catit dan juga pegawai-pegawai telah mengambil catitan. Kita akan mengambil tindakan yang sewajarnya kepada persoalan-persoalan yang telah ditimbulkan. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$4,127,020 untuk Maksud P.22; \$10 untuk Maksud P.23; dan \$1,170,000 yang disebutkan dalam Maksud P.24 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$4,127,020 untuk Maksud P.22; \$10 untuk Maksud P.23 dan \$1,170,000 untuk Maksud P.24 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tam.) (Bil.1) 1991.

Maksud P.25 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepala Pembangunan P.25 di bawah Kementerian Pertahanan terbuka untuk dibahas. Nilam Puri.

5.01 ptg.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh dalam hal P.25, Kementerian Pertahanan mengikut Kertas Perintah 6/1991.

Tuan Pengerusi, dalam Butiran 00100—Pembinaan, mukasurat 22, Kertas Perintah 6A, yang membelanjakan \$69,546,000. Dalam masalah ini saya ingin menyentuh tentang pembinaan depo-depo peluru. Terutama

sekali kejadian yang berlaku di Masjid Tanah, Melaka, kita harap tidak berulang lagi di mana pembinaan tempat seperti ini yang amat penting dan mustahak. Jikalau ia dilaksanakan dengan tidak mengikut peraturan keselamatan, cara-cara pembinaan tempat peluru, maka ia akan membawa satu kebinasaan yang amat dasyat. Misalnya, kita lihat depo peluru yang diletupkan di Islamabad baru-baru ini di mana taburan daripada pecahan peluru itu merebak sehingga 100 kilometer. Begitu juga letupan depo peluru yang berada di Habshah kira-kira tiga atau empat minggu yang lalu mengorbankan begitu banyak nyawa.

Kita harap depo peluru yang dibina di Masjid Tanah yang berlaku keretakan dan diakui oleh Jawatankuasa Kewangan Negara bahawa pembinaannya tidak mengikut peraturan itu disiasat sehingga ke akar umbi dan dijadikan teladan supaya lain kali pembinaan seperti ini tidak lagi melibatkan orang-orang politik yang ingin mencari kekayaan segera seperti yang berlaku terhadap Menteri Besar Kedah yang diakui sendiri oleh Perdana Menteri, beliau terlibat dan semasa itu beliau menjadi seorang ahli Exco. Sepatutnya seorang ahli Exco tidak boleh terlibat untuk menjadi sebarang Pengarah ataupun terlibat dalam mana-mana perniagaan.

Tuan Pengerusi, seterusnya di depo-depo peluru kita serta juga tempat-tempat menyimpan senjатаpi sekarang ini begitu mudah berlaku kecurian. Kita harap kawalan yang lebih sempurna dilakukan di mana sekarang ini berita-berita keluar dalam akhbar selalu berlaku kecurian di mana-mana senjata seperti M.16 dibawa keluar begitu mudah oleh orang-orang yang tidak berkenaan ataupun semasa ia tidak perlu ada senjata, jika sedang bercuti dan sebagainya, tetapi ia memiliki senjata dan didapati senjata itu adalah senjata yang dicuri dan kes-kesnya dapat dikesan begitu banyak sekarang ini.

Tuan Pengerusi, dalam Butiran 00200, soal Kelengkapan. Kita ingin tahu apakah jenis peralatan dan jenis-jenis senjata yang dibeli oleh negara kita sekarang ini? Apakah tawaran yang paling murah diperolehi oleh Kementerian dari mana-mana negara?

Tuan Pengerusi, kita lihat sekarang ini negara-negara jiran kita memiliki senjata-senjata yang lebih sofistikated dan moden. Misalnya negara Malaysia dan juga negara-negara blok Barat selalu menggunakan senjata mereka dan senjata yang digunakan selalu ialah M.16. Bagi negara blok Timur pula mereka menggunakan AK.47 ataupun AK Clutching Cork. Tetapi senjata moden sekarang dipakai oleh negara jiran kita dan didapati senjata ini amat terkenal terutama sekali dalam pertempuran di bandar ataupun guerilla warfare yang dipanggil rifle yang berjenis Howitzer yang diperkenalkan oleh negara Israel. Kita bimbang keupayaan penggunaan senjata di negeri kita ini tidak sampai ke tahap yang digunakan oleh pihak jiran, maka dengan itu perseimbangan penggunaan senjata moden, kita nampak barangkali Malaysia akan ketinggalan.

Tuan Pengerusi, dalam Butiran 00600 - Kelengkapan Tentera Udara - Kerajaan memohon \$683,337,000 untuk membeli alat-alat senjata terutama sekali kelengkapan udara. Ini barangkali termasuk dalam MOU, iaitu Memorandum of Understanding, antara Malaysia dan Britain untuk menyelesaikan pesanan yang telah lalu.

Tuan Pengerusi, senjata yang dipesan misalnya Tornado, kalau dibawa juga, kita lihat dalam keupayaan perang Teluk baru-baru ini, Tornadolah yang paling lemah di mana ianya hanya berjaya ditembak oleh anti-aircraft biasa, tetapi kapal terbang lain, anti-aircraft biasa tidak dapat memusnahkannya bahkan mereka dapat melepaskan diri daripada anti-aircraft. Kita harap dalam pembelian senjata ini, sudah tentulah perkara faktor tempatan - kita ada bandar dan

juga hutan yang masih luas, keupayaan kedua-dua tempat itu hendaklah diambil kira.

Seterusnya, Tuan Pengerusi, kita lihat bahawa negara-negara kuasa besar sekarang ini mereka seolah-olah melantik di satu-satu kawasan satu negara yang bertindak sebagai polis. Misalnya, bagi negeri Arab, Timur Tengah yang di situ terdapat umat Islam yang begitu padat keupayaan Islam dan umat Islam untuk muncul, maka mereka melantiklah polis di daerah itu iaitu Israel sebagai polis bagi kuasa besar. Di rantau Asia Tenggara ini juga terdapat lebih daripada 200 juta umat Islam yang memiliki kekayaan dan juga keupayaan fikiran mereka untuk muncul sebagai suatu kuasa. Maka kuasa besar juga melantik polis di daerah ini dan kita bimbang salah sebuah negara ASEAN dipilih sebagai polis untuk menjaga kepentingan Amerika dan kepentingan Yahudi di rantau ini.

Oleh itu, di dalam menghadapi masalah ini, kita harap pihak Kementerian Pertahanan ini dapat melihat jangka yang lebih jauh, terutama sekali pertarungan ideologi dan pertarungan ideologi ini akan membawa barangkali ke satu kancah yang kita tidak mahu. Misalnya, kita tahu, peperangan manusia tidak suka, Allah memberitahu dalam Al-Quran, "Peperangan tidak disukai oleh manusia tetapi kadangkalanya ia wajib ke atas kamu." Jadi benda-benda seperti ini, keupayaan arus masa depan, ideologi yang muncul, supaya Kementerian Pertahanan dapat memperhatikan dan menyediakan kelengkapan yang secukupnya dari segi fizikal dan juga spiritual untuk menghadapi masa depan. Kita tidak mahu seperti berlaku di Timur Tengah di mana kita lihat polis yang dibentuk oleh Amerika itu dapat menghancurkan seluruh umat Islam di situ walaupun ada kekuatan senjata, tetapi kita lihat kekuatan senjata tidak diimbangkan dengan kekuatan spiritual mereka gagal menghadapi polis yang dibina oleh Amerika.

Sekarang James Baker berada di Malaysia, tujuannya baik. Walaupun di dalam Parlimen yang mulia ini, bila kita sentuh lawatan James Baker, mereka mengatakan jangan berniat buruk. Kita tidak berniat buruk, tetapi apa yang berlaku di dunia ini terutama terhadap dunia umat Islam, kita boleh berniat buruk terhadap mereka kerana mereka melakukan keburukan terutama sekali kepada umat Islam.

Oleh itu, dalam perbelanjaan \$638 juta yang dipohon terutama sekali untuk membina kelengkapan tentera udara dan juga tentera laut seterusnya, kita harap keupayaan fizikal ini diutamakan dan juga kita hendaklah membanteras segala bentuk penyelewengan, rasuah dan sebagainya di samping itu membina kekuatan spiritual yang kuat terutama sekali menghadapi masa depan perubahan ideologi menghadapi New World Order, di mana Islamlah yang akan mencabar New World Order pada masa yang akan datang. Sekian pandangan saya.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Pasir Mas.

5.09 ptg.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasir Mas): Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada P.25—Kementerian Pertahanan yang memerlukan tambahan \$738,872,000 dengan Butiran-butiran berikut iaitu mengenai dengan pembinaan kelengkapan, tetapi untuk memudahkan rujukan, saya hanya menyebut Butiran 00100 - Pembinaan dan Butiran 00600 - Kelengkapan.

Tuan Pengerusi, pertamanya, saya rasa bangga mendengar pandangan Wakil dari Nilam Puri yang menyokong supaya kita mempunyai kelengkapan yang moden, yang canggih, iaitu memandangkan bahawa negara-negara jiran mempunyai keupayaan yang lebih daripada kita. Jadi, sikap positif ini saya

bangga, Tuan Pengerusi, kerana selama ini ada juga pihak mengatakan apa perlu kelengkapan tentera yang moden, perbelanjaan yang banyak. Yang penting ialah pembangunan rakyat, pembangunan ekonomi daripada kita membeli senjata, peluru untuk peperangan. Jadi, perubahan sikap ini saya cukup bangga kerana pertahanan bagi sesebuah negara itu penting.

Tuan Pengerusi, bersabit dengan soal pembinaan terutamanya, dari segi pembinaan projek-projek depo peluru yang dirujuk juga oleh Ahli Parlimen dari Nilam Puri yang sememangnya dikaji oleh Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara, yang kita mengetahui apa yang terjadi kepada projek tersebut, dan kita berharap ianya tidak akan berlaku lagi. Tetapi sebagai Ahli Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara, saya kira tidak tepat apa yang disebut oleh Ahli Parlimen dari Nilam Puri, yang membuat tuduhan dengan secara total mengenai dengan penglibatan Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kedah dan juga mereka yang terlibat, kerana kita mengetahui kedudukan sebenarnya dari segi penglibatan mereka yang bertanggungjawab dan siapa yang bertanggungjawab.

Saya percaya kalau Ahli Parlimen dari Marang, yang memang sebelum ini didadang untuk menduduki Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara menerima perlantikan tersebut, saya percaya pihak PAS akan mengetahui kedudukan yang sebenarnya. Tetapi malangnya oleh kerana Ahli Parlimen Marang, mungkin banyak kerja, sibuk dan sebagainya menolak jemputan untuk menduduki Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara, maka oleh itu mereka tidak mengetahui kedudukan sebenar. Walaupun memang tidak dapat dinafikan bahawa nama Menteri Besar Kedah pada waktu itu sebelum menjadi Menteri Besar Kedah ada dalam syarikat yang dimaksudkan, tetapi mengatakan tuduhan secara total tanpa memeriksa

bukti dengan jelas, saya rasa tidak wajar kerana pihak yang berkenaan tidak ada dalam Dewan yang mulia ini.

Tuan Pengerusi, yang paling banyak sekali mengenai dengan peruntukan tambahan Kementerian Pertahanan ini ialah \$638,733,000 untuk kelengkapan.

Saya ingin bertanya daripada pihak Kementerian Pertahanan, pertamanya Timbalan Menteri yang akan menjawab sebentar nanti iaitu dari segi pembelian kelengkapan ini yang paling banyak \$638,733,000 termasuk di dalam peralatan MOU. Jadi soalnya sekarang ini ialah peralatan untuk kelengkapan Tentera Udara, yang pernah saya bangkitkan dahulu juga dalam Dewan yang mulia ini dalam penggal yang lalu dan baru-baru ini mengenai keselamatan helikopter Nuri. Nuri kita sudah banyak kali jatuh, saya tidak tahu berapa tinggal bakinya.

Pernah Menteri Pertahanan yang dahulu yang sudahpun bersara sekarang ini sesudah berlaku kemalangan di Sarawak, saya ada bangkit berkenaan dengan helikopter Nuri ini, beliau mengatakan, insya Allah, tidak akan berlaku lagi, tiba-tiba jatuh lagi. Memang semua ini berlaku kerana takdir Allah s.w.t., tidak ada siapa yang dapat menahan daripada takdir Allah s.w.t. Kita faham perkara ini, sebab macam-macam boleh berlaku di luar pengetahuan kita. Tetapi sesudah perkara ini berlaku banyak kali, ada berbagai-bagai ulasan dibuat, sama ada ianya berlaku akibat daripada cuaca, ada yang kata berlaku akibat daripada masalah teknikal dan sebagainya.

Ada juga kita dengar dan baca dalam akhbar mengatakan pihak tentera tidak mencukupi peruntukan dari segi menyokong pembelian spare-parts, kemudahan-kemudahan teknik yang lebih canggih, yang lebih moden. Akibatnya oleh kerana tidak cukup peruntukan, maka terpaksa beli di pasaran tempatan yang tidak sesuai

untuk digunakan. Manakala kita boleh membelanjakan wang yang banyak untuk membeli kelengkapan tentera yang hebat-hebat, yang canggih-canggih tetapi hendak maintain tidak boleh, hendak maintain kapalterbang, hendak maintain kelengkapan ini tidak berupaya oleh kerana peruntukan untuk maintain tidak cukup, beli boleh tetapi hendak maintain tidak cukup. Jadi biarlah kita berupaya, kalau kita membeli kelengkapan kapalterbang yang canggih, yang moden biarlah peruntukan untuk kita maintain itu sepadan dengan nilai apa yang kita beli. Tidak elok kalau kita beli rumah yang elok, yang besar, tetapi kita tidak tahu jaga rumput naik, tidak boleh hendak bayar gaji pemotong rumput. Jadi tidak seimbang orang kata, samalah juga dengan masalah ketenteraman ini. Jadi kita harap alat-alat yang dibeli ini bukan sahaja alat-alat yang betul-betul sesuai, yang betul-betul moden, dan kita harap Nuri ini tidak berlaku lagi trajedi sebelum yang berlaku selama ini.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Saya hendak tahu sama ada helikopter Nuri sekarang ini berapa yang masih dalam operasi? Dan saya ingin mencadangkan oleh kerana banyak kali peristiwa ini berlaku dan juga mengorbankan tentera-tentera berpangkat tinggi negara kita, yang kebetulan trajedi ini sudah berlaku, takdir sudah berlaku, tetapi saya haraplah ianya tidak lagi digunakan di kawasan pendalaman. Kalau waktu atau keadaan yang tidak baik di kawasan pendalaman maka boleh dihentikan operasi seumpama ini ataupun digunakan di kawasan-kawasan di waktu cuaca yang kita kira selamat.

Kalau kita masuk kawasan pendalaman seperti di Gunung Tanah, di Sarawak, di perairan waktu ribut dengan keadaan pengalaman seperti berlaku dahulu, kita bimbang peristiwa ini mungkin berlaku lagi. Oleh sebab itu

pihak Kementerian mesti berhati-hati dan saya ingin mendapat penjelasan mengenai perkara ini, sebab ini penting kewajipan kita bersama untuk membuat observation bersabit dengan kepentingan pertahanan negara kita ini, terutamanya lebih-lebih lagi dari segi keselamatan anggota tentera kita.

Dalam proses kita membeli kelengkapan tentera ini, sudah barang tentu ianya mengikut prosedur biasa, tender, rundingan dan sebagainya. Saya haraplah dalam tentera kita ini akan terdengar satu hari nanti, seperti sekarang dipertahankan, seboleh-bolehnya, sebaik mungkin supaya tentera-tentera kita ini dikatakan tentera yang memang bersih.

Kita tidak mahu dengar seperti ada sesetengah negara, saya tidak sebut nama negara, kalau sebut sahaja tentera, pangkat-pangkat tinggi ini ada macam-macam persepsi, kita tidak mahu dengar ada Jeneral di negara kita ini ada 'yacht', ada rumah cantik di mana-mana tempat, yang tidak sepadan dengan pendapatan dan kedudukan, yang boleh menimbulkan berbagai-bagai tohmahan. Kita mahu tentera negara kita ini berpangkat tinggi ini biarlah kita lihat ianya benar-benar, dari segi kredibilitinya, kewibawaannya tidak dipersoalkan, dan saya ucapkan tahniah dengan Kementerian Pertahanan sekarang ini terutamanya, baik di peringkat Ketua Turus dan Jeneral-jeneral berikutnya yang dapat mempertahankan prestasi seumpama ini supaya menjaga nilai yang baik ini, supaya dapat ditingkatkan lagi agar tentera kita benar-benar bersih, sebersih mungkin, seputih kertas putih. Dan kita harap yang dapat kita bangga bersama dan saya percaya kalau ini kita tujukan, saya yakin segala peruntukan, segala perbelanjaan, segala wang yang dicurahkan untuk tujuan ini akan dapat dimanfaatkan dengan semaksima mungkin. Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Ya, Kepong.

5.19 *ptg.*

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, saya tidak akan mengambil masa yang panjang untuk membangkitkan mengenai Butiran ini. Butiran 00600 mengenai wang yang begitu banyak lebih \$638 juta untuk membiayai pembelian alat-alat kelengkapan Tentera Udara yang telah dibekalkan termasuk peralatan di bawah Memorandum of Understanding (MOU), dengan izin, Tuan Pengerusi.

Di Dewan yang mulia ini pihak DAP telah berkali-kali membangkitkan hal mengenai MOU dan juga mengenai pada satu masanya minat Kerajaan untuk membeli Tornado dengan harga yang lebih tinggi daripada harga pasaran. Dan pada beberapa bulan ini, Tuan Pengerusi, walaupun wang diminta untuk membeli peralatan di bawah MOU tetapi pihak Kementerian Pertahanan tidak mengumumkan mengenai apakah yang telah dipesan dan juga dibekalkan kepada negara ini.

Sungguh malanglah kerana amaun yang terlibat sangat tinggi dan apakah terjadi dengan MOU sekarang? Sebab, Tuan Pengerusi beberapa bulan yang dahulu ada disebutkan Tornado tidak akan dibeli, tetapi akan ditukar kepada pesawat Hawk. Apakah Hawk ini yang akan dibeli ataupun sekarang dengan bukti yang telahpun disebut oleh Yang Berhormat dari Nilam Puri bahawa setengah-setengah kapal terbang Tornado itu membuktikan di dalam Perang Teluk tidak begitu cekap, tidak begitu berupaya untuk menentang musuh dan dengan keadaan yang sedemikian, apakah keadaan sekarang sama ada Hawk itu benar-benar boleh memenuhi keperluan negara Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak menekankan bahawa kerana pembelian alat-alat senjata ini memang mempunyai kerumitan yang tertentu kerana banyak negara termasuk Soviet Union, Perancis, United Kingdom, Jerman, Republik

Rakyat Cina dan Brazil yang menjadi penjual senjata yang terkemuka di dalam dunia ini yang bersaing untuk menjual alat-alat senjata ini. Dan kalau tidak silap saya mungkin diketahui oleh pihak Kementerian Pertahanan bahawa di Timur Tengah pun walaupun ada sanction dan sebagainya, memang ada firma-firma termasuk daripada Jerman yang menjual senjata yang canggih pada negara-negara di Timur Tengah dengan cara-cara yang mungkin kami tidak memahami. Dan sebab itulah dengan kerumitan pasaran senjata di dunia ini, saya berharap pihak Kementerian dapat menerangkan butir-butir yang selengkapnya untuk rakyat Malaysia supaya rakyat mengetahui apa yang dilakukan oleh pihak Kementerian itu mengikut peraturan dan benar-benar memelihara rakyat.

Kita tidak mahulah wujudnya sebarang skandal yang mengenai pembelian alat-alat canggih ini, kerana sering berlaku sama ada di Jepun ataupun negara-negara lain dengan persaingan yang begitu hebat, memang cara-cara yang tidak dapat diterima oleh khalayak ramai itu digunakan untuk menjual alat-alat kelengkapan yang canggih ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Menteri menjawab.

5.23 *ptg.*

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed): Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli yang telah membahaskan berkenaan dengan Kementerian Pertahanan iaitu Ahli-ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri, Pasir Mas dan juga dari Kepong.

Ahli dari Nilam Puri membangkitkan beberapa perkara, di antaranya pembinaan Depo Peluru termasuk di Masjid Tanah. Perkara ini telah luas diperkatakan dan kenyataan-kenyataan

juga telah dikeluarkan oleh Yang Berhormat Menteri Pertahanan sendiri dan juga Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri serta Perdana Menteri sendiri. Saya tidak bercadang untuk mengulas lebih lanjut, melainkan mengatakan bahawa segala tindakan-tindakan yang perlu, penyiasatan dan sebagainya sedang diambil oleh pihak Kerajaan dan juga Kementerian.

Berkenaan dengan kecurian senjata ini, Kementerian juga telah mengambil tindakan-tindakan yang perlu supaya kejadian-kejadian kecurian ini tidak akan berlaku lagi. Di antaranya ialah pemeriksaan yang lebih teliti dibuat oleh pegawai yang bertugas, pemeriksaan mengejut oleh pegawai pemerintah dan pegawai yang dilantik oleh beliau di mana mereka dikehendaki menghantarkan laporan kepada pihak Brigade tiap-tiap bulan. Pemeriksaan mengejut oleh detachment keselamatan Medan, iaitu Bahagian Risik, dan juga tapisan yang teliti dikenakan ke atas mereka yang bertugas menjaga tempat simpanan senjata itu. Dan kita berharap dengan langkah-langkah ini, kejadian itu tidak akan berulang lagi.

Berkenaan dengan apa kelengkapan dan juga jenis peralatan yang kita beli terutamanya Projek MOU, saya ingin menjawab yang ini serentak dengan yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri dan Kepong berkenaan dengan MOU ini. Ahli dari Kepong memberitahu Dewan ini sebentar tadi bahawa tidak ada pengumuman yang dibuat oleh Kerajaan. Ini malang sekali, Tuan Yang di-Pertua. Kita ada membuat. . . .

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*).

Tuan Pengerusi: Dia bangun, Yang Berhormat.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan. Maksud saya pengumuman yang boleh dipercayai oleh pihak orangramai.

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Yang tidak percaya ialah Ahli dari Kepong sahaja, yang lain semua percaya. Tuan Pengerusi, di bawah Projek MOU ini kita mengadakan persefahaman dengan negara Britain untuk membeli beberapa kelengkapan. Yang kita umumkan kepada orangramai ialah setelah kita mengadakan perjanjian yang formal, perjanjian yang rasmi yang kita umumkan. Setakat ini untuk makluman Ahli dari Kepong kita sudah menandatangani beberapa projek seperti Matelo Radar. Kita sudah umum dalam perjanjian kita itu dan juga pembelian pesawat Hawk sebanyak 28 buah. Ini juga telah diumumkan kepada media massa. Cuma Ahli dari Kepong sahaja yang mungkin tidak tahu perkara itu.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*).

Tuan Pengerusi: Dia bangun, Yang Berhormat hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Saya tidak beri jalan, masa tidak ada, masa kita terlalu suntuk. Dengar pengumuman saya. Yang lain-lain itu masih dalam perundingan, Tuan Pengerusi. Ada lagi beberapa kelengkapan yang kita akan beli di bawah MOU ini, yang itu dalam perundingan dan perjanjian belum dibuat, hanya persefahaman, yang ini tidak boleh diumumkan lagi kerana butir-butir perundingan sedang diuruskan. Jadi, itulah berkenaan dengan MOU iaitu yang boleh saya katakan di sini Matelo Radar dengan Hawk itu telah kita umumkan.

Berkenaan dengan Ahli dari Nilam Puri semula berkenaan senjata tempor disebut tadi, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kita memang sedar tentang senjata-senjata moden yang digunakan untuk tempor. Kita sekarang ini telah mengambil tindakan untuk menukarkan senjata M16 kepada senjata STYRE AUG yang ini akan dipasang sendiri dalam negeri kita oleh Syarikat Malaysia Explosive Sdn. Bhd.

Berkenaan dengan kelengkapan TUDM yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri, Tornado kita memang tidak akan beli Tornado. Ini juga untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kepong hendak mengumumkan bahawa kita tidak akan membeli Tornado, sebaliknya kita membeli Hawk. Dan adalah sebab-sebab tertentu mengapa kita tidak membeli Tornado ini, misalnya kos pembelian dan pengendalian untuk pesawat Tornado adalah terlalu tinggi berbanding dengan pesawat Hawk 200 dan 100 yang kita hendak beli ini. Dan selain daripada itu kesesuaian Hawk ini untuk kegunaan kita pada masa ini telah dikaji dan kita perlukan pesawat Hawk ini lebih daripada Tornado seperti yang saya sebut tadi.

Tuan Pengerusi, berkenaan

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Dia bangun hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Saya tidak akan menyinggung dia, cuma hendak minta penjelasan. Semasa saya ada di dalam Tentera, kita gunakan SLR, kemudian tukar kepada M16 dan sekarang nampaknya hendak tukar lagi kepada STYE AUG. Untuk penjelasan sahaja mengapa kita pilihkan senjata seperti ini? Apakah meritnya?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Pengerusi, kita telah membuat kajian yang menyeluruh daripada semua senjata-senjata tempur yang ada, maka Kementerian Pertahanan berpendapat inilah senjata yang paling sesuai untuk kita. Selain daripada senjata itu, senjata ini juga kita dapat memindahkan teknologi daripada negara pengeluarannya, Austria kepada kita, dan pemindahan teknologi ini penting bagi kita supaya industri pertahanan negara kita ini akan meningkat. Itulah sebabnya.

Tuan Pengerusi, Ahli dari Pasir Mas telah menyentuh berkenaan dengan kelengkapan Angkatan Tentera Malaysia keseluruhannya. Saya mengucapkan banyak-banyak terima kasih. Kita perlu mengadakan kelengkapan-kelengkapan yang canggih untuk mempertahankan negara kita. Dalam masa yang sama kita juga perlu untuk mengimbangkan keperluan kita ini dengan kesediaan Kerajaan dalam menyediakan peruntukan. Jadi, ada perkara-perkara yang kita hendak beli tetapi tidak dapat dibeli pada masa ini kerana hendak menyesuaikan dengan peruntukan yang ada. Mungkin di masa-masa akan datang Kerajaan lebih bersedia untuk mengadakan peruntukan yang lebih dan kita akan mendapatkan kelengkapan-kelengkapan yang terbaik untuk negara kita.

Berkenaan dengan Nuri ini, Tuan Pengerusi, seperti yang pernah saya jelaskan, kemalangan-kemalangan yang melibatkan pesawat-pesawat kita itu tidak semestinya disebabkan oleh pesawat-pesawat itu sendiri. Kemalangan-kemalangan ini boleh disebabkan perkara-perkara lain seperti juruterbang itu sendiri, masalah keadaan cuaca, gangguan-gangguan lain seperti gangguan burung dan sebagainya. Jadi, oleh sebab itu bila berlaku sesuatu kemalangan, tidaklah boleh kita menunjukkan kepada peralatan itu tidak baik. Jadi, kebetulan di dalam Tentera Udara Pesawat Nuri yang banyak sekali dari segi helikopternya, selain daripada Alliwet, Superfuma dan juga Agusta. Jadi, oleh itu yang selalu berlaku kemalangan helikopter ialah kepada Nuri dan daripada banyak kemalangan yang telah berlaku itu didapati adalah kerana kesilapan juruterbang dan cuaca yang menyebabkan kemalangan secara umumnya.

Jumlah helikopter kita yang masih ada sebanyak 34 buah itu Kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak \$52 juta untuk meng"upgrade"kan keupayaan helikopter ini untuk

menghadapi berbagai-bagai keadaan seperti cuaca dan sebagainya. Jadi, pesawat yang pertama akan diterbangkan atau diuji nilai ialah pada bulan September 1991 . . .

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Kepong bangun pula. Hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Masa tidak ada, Yang Berhormat. Boleh tanya sekejap lagi. Jadi, oleh itu dengan peruntukan sebanyak \$52 juta ini kita berharap helikopter kita ini, khususnya Nuri, akan dipertingkatkan keupayaannya pada masa yang akan datang.

Berkenaan dengan cadangan Yang Berhormat supaya pembelian-pembelian yang dibuat oleh Kementerian ini mengikut peraturan, perkara ini memanglah diperhatikan kerana bukan sahaja Kementerian Pertahanan yang terlibat dalam pembelian-pembelian ini, malahan kuasa-kuasa seperti yang ada di dalam peruntukan di mana Kementerian Kewangan yang membuat keputusan dan sebagainya dan juga peraturan-peraturan kewangan yang lain adalah digunakan dalam semua sekali urusan pembelian kita dan oleh itu skandal-skandal dan sebagainya, kita berharap akan dapat kita elakkan daripada terjadi di dalam pembelian-pembelian alat-alat kelengkapan kita.

Tuan Pengerusi, saya rasa itu sahaja perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dan saya mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$738,872,000 yang disebutkan dalam Maksud P.25 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Pertahanan hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$738,872,000 untuk Maksud P.25 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.26 (Jadual Pertama)—

Maksud P.26 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990)—

Maksud P.26 dan P. 27 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala B.26, P.26 dan P.27 di bawah Kementerian Pendidikan terbuka untuk dibahas. Ahli di hujung sana.

5.35 ptg.

Tuan Robert Lau Hoi Chew (Sibu): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin menyatakan tentang Maksud B.28—Kementerian Pendidikan—Butiran 00100 . . .

Tuan Pengerusi: P. berapa Yang Berhormat?

Tuan Robert Lau Hoi Chew: P.26—Kementerian Pendidikan - Butiran 00100—Pendidikan Rendah; 01—Semenanjung, Tambahan Pertama 1991 sejumlah \$2 juta dan Butiran 00200—Pendidikan Menengah: 01—Semenanjung, Tambahan Pertama 1991 sejumlah \$108,071,400 dan Butiran 00300—Pendidikan Teknik dan Vokasional: 01—Semenanjung, Tambahan Pertama 1991 sejumlah \$269,660,000 dan Butiran 00400—Pendidikan Teknik (Tinggi): 01—Semenanjung, Tambahan Pertama 1991 sejumlah \$11,394,100 dan Butiran 00800—Rumah-rumah Guru Luar Bandar (Semenanjung), Tambahan Pertama 1991 berjumlah \$1,067,900 dan Butiran 00900 - Asrama . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat hendak berucap atas mana?

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Bukan semuanya.

Tuan Pengerusi: Tidak semua, berucaplah di mana yang perlu.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Butiran 00900 dan Butiran 01000. Semua ini

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, untuk menjimatkan masa, Yang Berhormat hanya boleh menyebutkan P.26 sahaja cukuplah dan kemudian berucap.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Ini tambahan sahaja, Tuan Pengerusi. Jumlah yang tersebut di dalam Butiran-butiran yang saya katakan tadi ialah hampir \$394,749,800, tetapi Tuan Pengerusi, Tambahan Pertama 1991 untuk Butiran tersebut bagi negeri Sarawak ialah \$0/-. Oleh itu, Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya kepada Kementerian Pendidikan apa formula dipakai untuk memberi peruntukan yang begitu.

Tuan Pengerusi, kalau saya bandingkan dengan anggaran yang dipinta di dalam tahun 1991, untuk butiran-butiran tersebut di Semenanjung jumlahnya \$651,043,300.

Tuan Pengerusi, untuk negeri Sarawak di bawah Butiran 01100 - Bantuan Modal: 02 - Sarawak, Tambahan Pertama 1991 berjumlah hanya \$3,627,000 daripada Anggaran Asal 1991 tokennya sebanyak \$10.00.

Tuan Pengerusi, jumlah tersebut adalah hanya setengah peratus daripada peruntukan kepada Semenanjung. Saya harap Kerajaan Persekutuan akan memberi minima \$30 juta setahun untuk bantuan modal kepada sekolah-sekolah di Sarawak di dalam masa Rancangan Malaysia Keenam supaya kemudahan-kemudahan sekolah di negeri Sarawak akan mencapai persamaan kemajuan dengan negeri-negeri yang sudah membangun di Semenanjung.

Tuan Pengerusi, untuk makluman Dewan yang mulia ini, peruntukan untuk bantuan modal kepada sekolah-sekolah di negeri Sarawak di dalam Rancangan Malaysia Kelima hanya mencapai 10% dari jumlah permohonan oleh Jabatan Pendidikan di negeri Sarawak

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat cakap dasar itu.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Ini pun spesifik.

Tuan Pengerusi: Tidak boleh begitu. Sekarang ini kita dalam Jawatankuasa. Kenalah berucap di atas butir-butirnya dan sekiranya membuat perbandingan Rancangan Malaysia Kelima, Rancangan Malaysia Keenam dan sebagainya, itu dasar.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Kerana peruntukan itu kurang cukup. Contohnya di dalam kawasan saya, ada dua buah sekolah iaitu SMP Sendisabit, Sibul. Bangunan sekolah itu telahpun bocor dan hendak

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, sekarang kita membincangkan di atas perbelanjaan-perbelanjaan yang telah dibuat, bukan yang akan dibuat ataupun Yang Berhormat akan meminta.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Tuan Pengerusi, ini saya hanya memberi contoh untuk menarik perhatian Kerajaan Persekutuan. Di satu lagi sekolah iaitu SRB Chusuk, samalah keadaan itu yang mana tandas dan padang permainannya sudah dihakis oleh air Sungai Rajang. Saya minta Kementerian Pendidikan memberi bantuan secepat mungkin kepada kedua-dua sekolah tersebut sebelum sesuatu kemalangan berlaku di atas bangunan-bangunan sekolah tersebut. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Larut.

5.43 ptg.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan (Larut): Tuan Pengerusi, terima kasih kerana diberi peluang untuk bercakap sedikit berkenaan Kementerian Pendidikan, Kertas Perintah 6A, mukasurat 34, Maksud P.26, Butiran 0101500, tambahan \$33,720,000.

Tuan Pengerusi

Tuan Pengerusi: Mukasurat berapa dalam 6A?

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Mukasurat 26, minta maaf.

Tuan Pengerusi: Ya.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Pengerusi, kita sedar bahawa dalam memberi pendidikan kepada warganegara, kita terpaksa mengeluarkan wang yang banyak. Justeru itu, permohonan tambahan ini saya bersetuju.

Universiti adalah pusat pengajian tinggi di mana buat masa ini kita tidak perlu lagi bergantung kepada universiti-universiti di seberang laut sebagaimana pada masa-masa yang lalu. Kalaulah itu tujuan kita, rasanya banyak perkara-perkara yang perlu diperbaiki berhubung dengan tambahan yang dipohon itu ataupun yang telah dibelanjakan.

Di sini, saya suka menegaskan, Tuan Pengerusi, bahawa gaji-gaji mahaguru, profesor-profesor tidak termasuk di dalam permohonan ini setakat yang saya tahu dan yang saya tahu, gaji-gaji mereka ataupun imbuhan tidak begitu memuaskan kalau dibandingkan dengan profesor-profesor di Singapura yang mana income bracket, dengan izin, jatuh nombor dua selain daripada peguam dan doktor.

Profesor-profesor adalah antara mereka yang mana setelah mendapat pendidikan, dapat memberi pengajaran ataupun pendidikan pula kepada generasi yang akan datang sesuai dengan kehendak Wawasan 2020 Dato' Seri Dr Mahathir.

Jadi, profesor-profesor, guru-guru ataupun pensyarah-pensyarah di universiti buat masa ini tidak banyak mempunyai insentif. Bagi yang belum jadi profesor-profesor, mereka hanya bekerja ala kadar dan kalau tidak jadi professor, mereka hanya tunggu untuk bersara sahaja.

Tuan Pengerusi, sumbangan-sumbangan daripada para-para guru dan professor adalah besar dan perkara ini tidak boleh diukur sumbangan mereka itu, dengan izin, intangible

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, wang sebanyak \$13,863,000 itu nampaknya tidak termasuk pada gaji-gaji profesor-profesor ataupun

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Pengerusi, fasal tidak masuklah, saya hendak suruh masukkan.

Tuan Pengerusi: Sudah bayar, macam mana hendak masuk?

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Baiklah. Tuan Pengerusi, saya harap apa yang saya sebutkan tadi dimasukkan pada masa-masa yang lain.

Tuan Pengerusi: Baik, mereka akan jadi baik. (*Ketawa*)

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Pengerusi, jadi kita berharap tentang pembangunan-pembangunan yang diberi itu dapat dikemaskinikan lebih baik dan saya percaya bukan hanya setakat mendapat bangunan-bangunan yang besar-besar

dan indah-indah bahkan juga mutu pembelajaran mereka patut ditingkatkan.

Jadi, ini juga akan memberi keupayaan yang lebih, skill ataupun ability dengan adanya kemudahan-kemudahan yang mana saya sebutkan itu dan pembangunan local university, dengan izin, adalah penting kerana pembangunan ini bukannya tertentu untuk satu-satu masa sahaja bahkan untuk jangka panjang yang lama sampailah bila-bila.

Akhir sekali, dalam pembangunan universiti, Kerajaan hendaklah dengan serta-merta mengatur bukan universiti itu dibina hanya di sekitar kawasan Kuala Lumpur sahaja. Bagi menyahut pembangunan Wawasan 2020, sepatutnya banyak lagi kampus-kampus universiti dibuat di kampung-kampung kerana kalau kita pergi ke negara lain di Eropah, England, umpamanya universiti-universiti tidak hanya terletak di London bahkan di semua bandar-bandar kecil. Jadi, ini sangatlah perlu dan saya telah banyak kali bercakap di Parlimen ini.

Tuan Pengerusi, itulah sahaja, saya menyokong permohonan tambahan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Rantau Panjang.

5.50 ptg.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok (Rantau Panjang): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada B.26 Kementerian Pendidikan. Pada umumnya walaupun jumlah tambahan yang dipinta begitu besar tetapi melihat kepada fungsi Kementerian Pendidikan ini bagi membentuk generasi rakyat di mana pembentukan generasi rakyat ini tidak ternilai dengan nilai-nilai kebendaan, maka peruntukan tambahan yang dipinta ini kita memberikan sokongan yang baik.

Namun begitu, saya juga mahu memberikan sedikit sebanyak pandangan, walaupun pandangan itu bukan merupakan teguran, ia lebih merupakan harapan. Yang pertama, Butiran 00200 yang jumlah peruntukan yang dipinta itu besar tetapi dapat dikesan bahawa di dalam peruntukan tambahan yang dipinta ini kita mengharap di masa-masa hadapan Kementerian Pendidikan ini akan dapat mengambilkira, di sana ada satu jenis pengajian peringkat menengah yang perlu diberikan perhatian yang wajar oleh Kementerian Pendidikan, iaitu Sekolah-sekolah Menengah Agama Rakyat termasuk yang dikenali di dalam istilah "Pondok-pondok". Yang kita sedia termaklum bahawa sekolah-sekolah menengah agama rakyat ini dari segi infrastruktur, dari segi bangunan dan keperluan-keperluan asas adalah ditanggung sepenuhnya oleh rakyat yang daif yang menyebabkan semuanya berkeadaan daif.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, sekolah-sekolah agama rakyat itu di bawah Butiran 00200 itu tak ada. Yang diminta itu ialah berkenaan dengan Kemajuan Projek-projek KBSM dan Rancangan Malaysia Kelima (RML) Projek-projek Sambungan Rancangan.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Sebab itu saya hendak minta harapan.

Tuan Pengerusi: Tujuan ini tak bolehlah di dalam Jawatankuasa ini. Kita ada di dalam Jawatankuasa, kita hendak sebut kalau semak tengok 67(9) Peraturan Mesyuarat, dia kata luar daripada itu tak boleh.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Luar daripada ruang yang diminta itu tidak boleh. Yang Berhormat, saya minta maaf dengan kerana kita mempunyai hari ini sahaja lagi untuk menghabiskan peringkat Jawatankuasa. Jikalau tidak, susahlah

kerana kita ada banyak Kementerian lagi. Jikalau berucap di atas dasar yang betul mengikut Peraturan Mesyuarat, tak apa. Kalau keluar daripada Peraturan Mesyuarat, saya terpaksa berhenti dengan kerana kalau sekiranya masa melampaui 12.00 malam susahlah kita, kerana Peraturan Mesyuarat kata dua hari.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Satu hal lagi yang saya hendak kemukakan di sini berhubung dengan pengajian agama juga, saya kira masuk di dalam bahagian

Tuan Pengerusi: Adakah kenamengena berkenaan pengajian agama itu disebut?

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Masuk dalam Bahagian Kurikulum, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Kurikulum itu di mana disebut?

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Kalau tak salah saya, Butiran 01700.

Tuan Pengerusi: Tak ada itu.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Muka-surat 27.

Tuan Pengerusi: Mukasurat 27, Butiran berapa?

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: 01700 Projek-projek.

Tuan Pengerusi: Ini di Jalan Duta. Jika hendak bercakap berkenaan dengan projek di Jalan Duta itu bolehlah, tetapi jikalau sekiranya hendak seluruh Malaysia, itu tak boleh.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Tak boleh sebut kandungannya dalam, Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi: Jikalau kenensedikit-sedikit itu tak apa (*Ketawa*),

tetapi jikalau sekiranya disebut sebagai satu ucapan penuh di atas itu, tak bolehlah.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Sebagai kenensedikit, Tuan Pengerusi. (*Ketawa*) Ada satu yang patut ditarik perhatian iaitu Kurikulum Pengajian ataupun Sijil STPM Pengajian Islam. Secara ringkasnya Sijil STPM Pengajian Islam itu daripada Tingkatan Enam Bawah sehingga Tingkatan Enam Atas itu sudah diuruskan kepada syariahcampur bahasa Arab dan Ussulluddin campur bahasa Arab. Maka kerana itu apabila calon-calon atau pelajar-pelajar yang lulus daripada kurikulum ini maka didapati mereka kurang asas-asas pengetahuan yang meluas di dalam pengajian Islam. Maka apabila mereka ini masuk ke dalam universiti maka didapati mereka kurang ilmu-ilmu asas atau tidak meluas ilmu-ilmu asas Islam dia. Maka di peringkat universiti nampaknya universiti terpaksa mengembalikan pelajar-pelajar ini kepada pembelajaran umum di tahun satu dan di tahun dua, di tahun tiga baru diuruskan kembali.

Tuan Pengerusi: Ya, cukuplah Yang Berhormat. Apa Yang Berhormat bercakap itu tak bersangkutan dengan peruntukan langsung.

Dr Sanusi bin Daeng Mariok: Baik, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sungai Petani.

5.56 ptg.

Che Ibrahim bin Mustafa (Sungai Petani): Tuan Pengerusi, Maksud Kementerian Pendidikan, Butiran (Projek) 00100. Saya ingin penjelasan daripada pihak Kementerian tentang jumlah peruntukan tambahan sebanyak \$2 juta sama ada peruntukan ini melibatkan kelas-kelas bilik darjah yang dibina secara gotong-royong yang dahulunya peruntukan diberi sebanyak \$50,000. Saya percaya peruntukan ini

perlu dilanjutkan dan dinaikkan sehingga \$70,000 kerana ia dapat menyelesaikan banyak masalah-masalah kekurangan bilik darjah.

Kemudian, Butiran 00300 Pendidikan Teknik dan Vokasional. Tambahan sebanyak \$269 juta untuk membina 12 buah sekolah menengah vokasional. Tentang Butiran ini, saya inginkan penjelasan supaya kursus-kursus yang dilaksanakan di sekolah-sekolah vokasional itu perlulah bersesuaian dengan keperluan-keperluan tempatan. Misalnya di Sungai Petani ada dua buah sekolah vokasional yang sewajarnya dimulakan dengan kursus-kursus yang berasaskan kepada kehendak-kehendak tempatan, misalnya kursus permesinan, kursus usahawan, kursus perdagangan, kursus perniagaan dan sebagainya. Di Langkawi sepatutnya kursus-kursus yang dilaksanakan, yang dijalankan mestilah berasaskan kepada kesesuaian tempatan, misalnya perikanan, pelancongan, meritim dan sebagainya. Dan juga sepatutnya kursus-kursus yang dijalankan di sekolah-sekolah vokasional ini perlulah diterapkan dengan latihan-latihan, dengan kursus-kursus keusahawanan dan kaedah-kaedah pemikiran literal dan saintifik.

Tuan Pengerusi, tentang Butiran 01000 Pejabat-pejabat Pendidikan. Saya minta penjelasan supaya adakah usaha-usaha yang dijalankan oleh pihak Kementerian untuk mengemaskinikan, melengkapkan pejabat-pejabat pendidikan di Semenanjung, khususnya di Sungai Petani supaya lebih canggih, lebih sempurna dan lebih sesuai dengan keperluan-keperluan semasa. Biasanya Pejabat-pejabat Pendidikan ini banyak mengalami kekurangan dan tidak sesuai dengan tahap kemajuan sekolah-sekolah dan pembelajaran pendidikan masa kini.

Tuan Pengerusi, Butiran 01700 Pusat Perkembangan Kurikulum.

Dengan tambahan yang banyak sebanyak \$400,000 ini saya minta supaya Pusat Perkembangan Kurikulum memberikan perhatian tentang usaha-usaha untuk memajukan lagi bahasa Inggeris khususnya di sekolah-sekolah luar bandar kerana di sinilah berkubunya pakar-pakar kurikulum kita menyusun perkembangan kurikulum dan agenda-agenda pendidikan untuk memajukan

....

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, yang ini ialah berkenaan pembinaan pembangunan, bukan berkenaan dengan kurikulum.

Che Ibrahim bin Mustafa: Maaf, Tuan Pengerusi. Satu lagi tentang Butiran 03100 Lembaga Peperiksaan Malaysia. Saya inginkan penjelasan projek pembinaan 157 buah bilik-bilik kebal di Semenanjung. Di manakah bilik-bilik kebal ini akan dibina dan sejauh manakah pembinaan bilik-bilik kebal ini akan menentukan bahawasanya tidak akan lagi berlaku kebocoran soalan-soalan peperiksaan dan saya cadangkan supaya selain daripada pembinaan bilik-bilik kebal ini, kerjasama dengan pihak Polis seperti yang dijalankan sekarang perlu diteruskan.

Satu lagi saya cadangkan tentang Lembaga Peperiksaan ini supaya kadar bayaran pemeriksaan kertas-kertas peperiksaan itu ditambah untuk mengelakkan guru-guru dan pemeriksa-pemeriksa yang berkemahiran dan yang mempunyai pengalaman lari daripada tugas-tugas ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Kepong. Selepas itu Menteri menjawab.

6.03 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, saya merujuk Kertas Perintah 3A, Butiran 02000, Mukasurat 16.

Tuan Pengerusi, tambahan sebanyak \$81,832,300 diminta untuk menampung perbelanjaan perlaksanaan dua skim perkhidmatan pendidikan dan juga bagi bayaran kenaikan kadar Elaun Khidmat Awam. Bolehkah Kementerian memberitahu kami nilai wang yang diperuntukkan khususnya kepada skim perkhidmatan pendidikan. Sebagaimana kita semua tahu skim perkhidmatan pendidikan ini menerima, dengan izin, 17 counter proposals daripada pihak KKGLM dan NUTP telah menerima jaminan daripada Kementerian bahawa tiada seorang pun Pengetua atau Penolong Kanan akan dihantar ke sekolah-sekolah yang lebih kecil atau jawatan-jawatan mereka dimansuhkan. Akan tetapi, sebelum ini Kerajaan memang berniat untuk memindahkan kira-kira 100,000 orang Pengetua dan Penolong Kanan ke sekolah-sekolah lain.

Bagaimanakah Kerajaan bercadang mengotakan janjinya kepada NUTP bahawa tiada seorang pun Pengetua atau Penolong Kanan akan dihantar ke sekolah-sekolah lebih kecil atau jawatan mereka dimansuhkan. Seterusnya, apakah tindak balas Kerajaan kepada kesemua 17 counter proposals yang dikemukakan oleh pihak KKGLM?

Berhubung dengan pendidikan rendah, Yang Berhormat Timbalan Menteri pernah memberitahu bahawa Rancangan Malaysia Keenam juga memberi perhatian banyak kepada pendidikan ibunda. Beliau berkata lebih ramai murid akan didorong untuk mempelajari bahasa Mandarin dalam lima tahun akan datang. Akan tetapi, kami tidak nampak pun apa-apa rancangan khusus mahu pun disebut langsung bahasa-bahasa ibunda dalam Laporan Rancangan Malaysia Keenam.

Tuan Pengerusi, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri telah membohong kepada orang ramai pada 9hb Julai 1991 lalu semasa pelancaran

SRJK (C) Lik Hong. Jika tidak, bolehkah Kementerian memberitahu kita serba sedikit mengenai rancangan-rancangan yang kononnya telah diatur untuk pendidikan rendah . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, peruntukan di bawah apa itu? B.26?

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, ini ada kena-mengena dengan dua skim perkhidmatan pendidikan. Saya cuma hendak . . .

Tuan Pengerusi: Sama ada kelas Mandarin diadakan atau tidak, itu tidak bersangkut. Perkara itu sudah lepas. Kita bercakap berkenaan dengan perbelanjaan yang telahpun digunakan.

Dr Tan Seng Giaw: Baik, Tuan Pengerusi, saya akan beralih kepada perkara yang lain. Cuma saya hendak menekankan untuk melaksanakan skim tersebut kita memanglah tidak akan mengorbankan sesiapa pun. Walau bagaimanapun, Kertas Perintah 5, mukasurat 34, Butiran 01600, 01900, 02800, 02900, kecuali Universiti Kebangsaan Malaysia setiap daripada enam institusi pendidikan tinggi tempatan yang lain masing-masing menerima peruntukan tambahan sama ada untuk pengembangan kampus atau pembelian kelengkapan dan peralatan pengajaran.

Yang amat menggalakkan melihat perbelanjaan dibuat untuk memper-tingkatkan lagi infrastruktur universiti-universiti tempatan terutama sekali bagi Universiti Malaya. Kebawah Duli Yang Maha Mulia sendiri pernah menitahkan di Mesyuarat Berkanun Ke-27 Jemaah Universiti Malaya pada 9hb Julai 1991 yang lalu bahawa sungguhpun Universiti Malaya sudah tertubuh selama 30 tahun, ia masih menghadapi pelbagai kekurangan termasuk peralatan. Sebaliknya bilangan penuntut, pensyarah serta bilangan bidang kajian yang disediakan telah bertambah.

Tuan Pengerusi, maka kami berharap lebih banyak peruntukan disediakan lagi kepada universiti-universiti tempatan untuk mengesyorkan mereka

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat itu terkeluar.

Dr Tan Seng Giaw: Tidak, Tuan Pengerusi, itu mengenai alat kelengkapan dan pembinaan tambahan yang telahpun diminta untuk maksud

Tuan Pengerusi: Berucaplah kepada amaun yang telahpun diminta itu, sama ada elok dibelanjakan ataupun hendak digunakan dan sebagainya di atas wang itu, bukan pada masa hadapan.

Dr Tan Seng Giaw: Memang saya merujuk kepada itu! Kami memerhati bahawa peruntukan kepada Universiti Malaya, iaitu sebanyak \$32.6 juta adalah untuk pembelian alat pengajaran Fakulti Perubatan, Fakulti Sains dan Fakulti Kejuruteraan, Butiran 00600.

Perihal Fakulti Perubatan pun termasuk di dalam \$32.6 juta, Tuan Pengerusi. Kami ingin mengingatkan Kerajaan bahawa sekadar melengkapi keperluan peralatan adalah tidak mencukupi. Kita mesti juga mengesyorkan fakulti berkenaan mempunyai pensyarah-pensyarah yang benar-benar berkelayakan, mempunyai standard antarabangsa, berpengalaman dan tahu betul akan perkembangan terbaru dalam bidang kepakaran mereka. Itu setakat kita adakan kelengkapan yang lebih baik, lebih canggih, itu tak cukup. Kita mesti seimbangkan dengan pensyarah dan mutu standard pensyarah dan professor yang tinggi yang cocok dengan standard antarabangsa.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, berucaplah mengikut Peraturan Mesyuarat 67 (9).

Dr Tan Seng Giaw: Memang, Tuan Pengerusi, saya sudah sentuh

perkara-perkara yang kena-mengena dengan peruntukan yang diminta - Butiran 02900, tak seperti Larut - Larut tidak. Butiran 02900 Universiti Utara Malaysia, dia tidak!

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Pengerusi, dia suka benar sebut Larut, dia suka hendak bergaduh, tetapi kerana dia doktor kulit, saya pun tak hairanlah! (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi: Barangkali dia sayang kepada Larut itu (*Ketawa*). Yang lain-lain dia jarang sebut melainkan Gerik dan Parit Sulong? Yang lain dia tak sebut. Sila teruskan, kira terpaksa habiskan pada hari ini.

Dr Tan Seng Giaw: Memang saya akan teruskan, Tuan Pengerusi. Untuk Universiti Utara Malaysia, peruntukan \$10 juta telah diminta untuk projek Kampus Sintok di mukasurat 15, ceraian 9. UUM dilaporkan telah menerima Anggaran Asal 1990 termasuk pindaan peruntukan tambahan yang diluluskan sebanyak \$290,826,400. Akan tetapi mengikut Kertas Perintah 16 Tahun 1990 iaitu semasa Perbekalan Tambahan Kedua 1990, anggaran asal ialah \$200,826,400 dan selepas tambahan bekalan sebanyak \$245,826,400. Semasa pembentangan Belanjawan 1990 pula anggaran asal ialah \$100,826,400.

Tuan Pengerusi, bolehkah pihak Kementerian memberitahu kami, yang pertama, bagaimanakah peruntukan asal yang dinyatakan di dalam Tambahan Ketiga ini boleh menambah sebanyak \$45 juta tanpa apa-apa pemberitahuan di dalam Dewan yang mulia ini untuk meluluskan tambahan bekalan lagi kepada UUM dalam tempoh masa di antara Tambahan Bekalan Kedua dengan Tambahan Bekalan Ketiga.

Kedua, apakah sebab-sebab bagi peningkatan kos pembinaan Kampus Sintok yang sebegitu kerap sekali

berlaku iaitu dua tambahan bekalan berturut-turut terpaksa diminta bagi tahun kewangan 1990?

Yang ketiga, bagaimanakah perbezaan \$100 juta daripada anggaran asal yang dibentang dalam Belanjawan 1990 dengan angka dalam Tambahan Bekalan Kedua 1990 terjadi?

Tuan Pengerusi, ini memang soal yang begitu tepat sekali dengan Butiran ini.

Tuan Pengerusi: Ya, tepat sekali. Sila teruskan.

Dr Tan Seng Giaw: Ya, begitu tepat. Tidak seperti Larutlah. Larut ini berlarutan sahaja.

Tuan Pengerusi: Larut bersetuju, ya.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, mengenai Butiran 00200 Pendidikan Menengah: 01—Semenanjung, yang dimintanya lebih \$108 juta. Tambahan \$108,071,400 diminta untuk membiayai bayaran kemajuan projek KBSM, projek konvensional yang lain, bayaran pengambilan balik tanah untuk projek-projek sambungan Rancangan Malaysia Kelima dan projek baru Rancangan Malaysia Keenam. Bolehkah pihak Kementerian memberitahu Dewan bagaimanakah wang tambahan \$108 juta lebih itu dan seterusnya jumlah besar peruntukan tahun 1991 iaitu \$230, 879,700 diagih di antara perbelanjaan-perbelanjaan ini? Apakah di antara kandungan projek KBSM dan projek konvensional?

Berkenaan bayaran pengambilan balik tanah projek sambungan Rancangan Malaysia Kelima, di manakah letaknya tanah-tanah ini? Apakah tujuan spesifik Kerajaan mengambil balik tanah-tanah ini dan berapa luaskah yang diambil balik?

Tuan Pengerusi, adalah difahamkan bahawa proses mengambil balik tanah

juga akan berlaku dia bawah projek-projek baru Rancangan Malaysia Keenam. Adakah ini berhubung dengan pelaksanaan Akta Pengambilan Tanah 1990 yang Kerajaan begitu yakin akan diluluskan pada persidangan Dewan ini juga.

Kami memahami bahawa Kerajaan sudahpun melahirkan niatnya untuk mengambil balik tanah daripada 3 buah sekolah di Kuala Lumpur iaitu Sekolah Rendah Kebangsaan . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, yang itu tidak masuk.

Dr Tan Seng Giaw: Ini memang masuk, iaitu mengenai . . .

Tuan Pengerusi: Tidak masuk. Saya buat rule, kata tidak masuk.

Dr Tan Seng Giaw: Tidak masuk, tidak apalah. Kerana masa suntuk dan saya pun dengar nasihat Tuan Pengerusi.

Butiran 00300 Pendidikan Teknik dan Vokasional: 01—Semenanjung, \$269,660,000. Begitu juga kami ingin tahu bagaimanakah wang tambahan \$269 juta lebih ini dan seterusnya jumlah besar peruntukan tahun 1991 sebanyak \$294,660,000 akan diagih di antara perbelanjaan-perbelanjaan bayaran kemajuan projek di bawah Program ADB III di 12 buah Sekolah Menengah Vokasional (SMV) baru, peningkatan taraf 4 buah SMV, Kursus Pendek, bayaran perunding dan alat-alat komputer bagi 24 SMV. Ini ada kena-mengena dengan butiran belaka, Tuan Pengerusi.

Apakah di antara projek-projek yang dimajukan di bawah Program ADB III? Di manakah letaknya sekolah-sekolah baru ini? Kalau saya terlalu cepat, saya takut Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak sempat mencatatkan apa yang saya sebutkan di sini. Cuma itu sahajalah, kerana yang diminta untuk diluluskan itu begitu banyak . . .

Tuan Pengerusi: Sila teruskan.

Dr Tan Seng Giaw: Lebih \$600 juta. Apakah di antara Kursus-kursus Pendek yang dikendalikan? Siapakah yang menyertai kursus-kursus ini? Berapa ramai orangkah yang menyertai kursus-kursus berkenaan? Adakah perbelanjaan ini berkaitan dengan rancangan Kerajaan membenarkan pihak swasta menggunakan kemudahan-kemudahan latihan seperti SMV untuk melatih pekerja-pekerja mereka? Mengapakah perkhidmatan perunding diperlukan? Untuk projek-projek apakah perkhidmatan ini diperolehi? Apakah hasil perundingan yang dibuat?

Tuan Pengerusi, dengan itu permintaan wang yang sebegitu banyak kita mesti tahulah butir-butir selanjutnya. Kalau tidak, siapa tahu apa telah digunakan wang ini dan untuk maksud apa.

Butiran 00800, akhir sekalilah, Tuan Pengerusi, Rumah-rumah Guru Luar Bandar (Semenanjung). Tambahan diminta tidak begitu banyak. Walau bagaimanapun \$1,067,900 yang mana \$251,500 disumbangkan oleh Jabatan Kerja Raya (Cawangan Kerja Pendidikan) dan selebihnya \$816,400 adalah dibiayai oleh Bank Dunia.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan membina rumah-rumah guru di luar bandar, kami ingin merujuk kembali kepada pengumuman yang dibuat baru-baru ini bahawa Kerajaan akan memberi keutamaan memasuki Institut Latihan Guru kepada mereka yang bersedia dihantar berkhidmat di kawasan luar bandar.

Sesungguhnya ini adalah satu cadangan yang harus diberi pertimbangan yang sewajarnya. Kami berasa sangsi terhadap keberkesanan syarat sedemikian yang mengesyorkan guru-guru dihantar berkhidmat di kawasan luar bandar apatah lagi mengekalkan perkhidmatan mereka di sana.

Tuan Pengerusi, kami percaya masalah di sekolah-sekolah luar bandar bukan semata-mata soal kekurangan tenaga pengajar tetapi kekurangan tenaga pengajar yang benar-benar bermutu tinggi dan berdedikasi. Kerajaan boleh menghantar seberapa ramai pun guru-guru yang baru lulus dan keluar dari institut latihan, akan tetapi berapa ramaiakah daripada mereka ini rela untuk terus berkhidmat di kawasan luar bandar selepas tempoh masa 3 tahun apabila mereka boleh membuat permohonan untuk berpindah balik ke sekolah di kawasan bandar terutama sekali mereka yang sudah berumah-tangga. Dalam hal ini apakah perancangan Kerajaan?

Tuan Pengerusi, dengan permintaan wang ini yang telahpun digunakan untuk mendirikan lebih banyak rumah guru luar bandar, saya harap rumah-rumah ini boleh digunakan dengan baik terutamanya untuk guru-guru yang lebih berdedikasi. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

6.19 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Tuan Pengerusi, sebelum menjawab saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat-Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam Jawatan-kuasa ini

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat akan mengambil masa panjang atau tidak? Panjangkah jawapan itu?

Dr Leo Michael Toyad: Kira-kira 10 minit.

Tuan Pengerusi: 10 minit? Nanti sekejap.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*).

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1), Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991) dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan 1990 dan 1991 telah selesai dipertimbangkan.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Usul bahawa Mesyuarat ini tidak ditangguhkan hingga selesai Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991) dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan 1990 dan 1991 telah selesai dipertimbangkan, hendaklah dipersetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12 (1), Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991) dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan 1990 dan 1991 telah selesai dipertimbangkan.

Tuan Yang di-Pertua: Haraplah Yang Berhormat-Yang Berhormat memendekkan ucapan masing-masing

dan kenalan tepat kepada kehendak Peraturan Mesyuarat 67 (9) supaya kita boleh tamatkan mesyuarat kita mengikut keadaan yang ditentukan.

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (1990 DAN 1991)

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (BIL. 3) 1990

DAN

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (BIL. 1) 1991

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

*(Tuan Yang di-Pertua mem-
pengerusikan Jawatankuasa)*

*Maksud B. 26 (Jadual Pertama)—
Maksud P. 26 (Anggaran Pembangunan
(Tamb.) (Bil. 3) 1990)—
Maksud P. 26 dan P. 27 (Anggaran
Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—*

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri Pendidikan, sila.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat-Yang Berhormat yang telah memberi pandangan dan teguran atas peruntukan-peruntukan yang telah dipohonkan oleh Kementerian Pendidikan.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, sepertimana yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sibu tadi mengenai perkara peruntukan untuk negeri Sarawak di bawah bantuan modal dan tajuk-tajuk seperti Sekolah Menengah, peruntukan

yang dipohon di sini adalah untuk perbelanjaan tambahan yang telah dibelanjakan dan yang akan diperlukan dalam tambahan pertama tahun ini.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, peruntukan-peruntukan yang lain tentulah ada dalam Budget yang telah kita luluskan. Untuk sekolah bantuan modal ini, peruntukan yang ditambah untuk tahun ini iaitu tambahan pertama adalah dibelanjakan untuk sekolah-sekolah bantuan modal dan kalau tidak silap saya termasuk juga sekolah-sekolah yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi.

Yang Berhormat dari Larut telahpun menyentuh fasal pendidikan tinggi di mana kita memerlukan kampus-kampus di luar bandar. Ini kita telah jalankan dan kita adakan cawangan-cawangan di seluruh negara. Di sini kita meminta untuk menambahkan peruntukan bagi meningkatkan lagi kemudahan-kemudahan yang saya nyatakan tadi. Teguran-teguran yang lain dari Yang Berhormat dari Larut, kita ambil kira dan akan dipertimbangkan jika perlu.

Yang Berhormat dari Rantau Panjang tadi telah menyentuh serba sedikit fasal STPM—Pengajian Islam di sekolah-sekolah menengah kita. Ini adalah dalam kurikulum dan kita akan mengambil perhatian atas teguran-teguran ini.

Yang Berhormat dari Sungai Petani tadi telah mengatakan terdapat dua buah Sekolah Menengah Vokasional di Sungai Petani dan Sekolah Vokasional di Langkawi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Sekolah Menengah di Langkawi khususnya dalam bidang ketukangan mekanikal dan dalam kursus bidang pertanian ini kita telah ada mata-pelajaran khusus perikanan dan tidak lari jauh daripada apa yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat tadi. Sekolah Menengah Vokasional di Sungai Petani khususnya kita menjalankan kursus dalam bidang perdagangan dan juga sains rumahtangga yang juga melibatkan

unsur-unsur usahawan. Secara keseluruhannya perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sungai Petani tadi telahpun diambil kira dalam rancangan Sekolah-sekolah Menengah Vokasional baru kita.

Yang Berhormat dari Sungai Petani juga ada bertanyakan fasal tempat atau bilik kebal dibina di bawah Lembaga Peperiksaan. Perbelanjaan yang telah dijalankan ialah di antara \$100,000 hingga \$153,000. Harganya mengikut jenis dan saiz bilik kebal itu. Kawasan-kawasannya adalah termasuk negeri Johor 39 buah, Kedah 6 buah, Kelantan 6 buah, Melaka 6 buah, Negeri Sembilan 11 buah, Pahang 18, Perak 12, Pulau Pinang 5, Sabah 22, Sarawak 10, Selangor 16, Terengganu 3, Wilayah Persekutuan 2 dan Perlis 1. Ini adalah dibina untuk menampung di mana kemudahan-kemudahan sekuriti atau keselamatan soalan-soalan peperiksaan kita dapatlah dijamin menerusi kemudahan-kemudahan keselamatan seperti ini. Ini adalah satu gantian di mana dahulu kita pernah menggunakan bilik-bilik di Balai Polis untuk menyimpan kertas-kertas soalan itu.

Untuk menjawab dua tiga soalan yang berkaitan yang disoal oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, walaupun banyak yang beliau nyatakan tidak berkaitan dengan peruntukan-peruntukan yang kita pohon di sini, tetapi saya akan jawab apa yang telah dibangkitkan yang berkaitan dengan perkara-perkara di sini.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Dia bangun, Yang Berhormat. Hendak beri jalan atau tidak?

Dr Leo Michael Toyad: Saya belum jawab. Pejelasan apa lagi?

Tuan Pengerusi: Jika tidak beri jalan, jawab tidak beri jalan, sudahlah. Yang Berhormat kata tidak beri jalan, sudahlah.

Dr Leo Michael Toyad: Tidak beri jalan. Beliau telah meminta Pegawai Perkhidmatan Pendidikan yang berada di jawatan naik pangkat tidak ditukarkan. Pegawai Perkhidmatan Pendidikan yang telah berada di jawatan naik pangkat sebelum 1-1-89 tetap berada di jawatan naik pangkat. Bila berlaku pertukaran atas kepentingan perkhidmatan, jawatan mereka tidak terjejas. Kita mempertahankan apa yang telah kita kotakan dan perlu juga

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, dia bangun pula.

Dr Leo Michael Toyad: Tidak beri jalan.

Tuan Pengerusi: Dia tidak beri jalan.

Dr Leo Michael Toyad: Apa yang telah beliau katakan pandangan dari NUTP dan kesatuan-kesatuan guru telah diambil kira dan banyak perbincangan telah diadakan di antara Kementerian dan juga badan-badan yang terlibat dalam profesional perguruan ini. Kita boleh katakan walaupun ada apa-apa perkara yang timbul dalam pelaksanaan ialah dari segi teknikal yang saya pernah jelaskan dalam Dewan yang mulia ini.

Ahli Yang Berhormat dari Kepong tadi pun ada bertanya di manakah letaknya Sekolah Menengah Vokasional yang baru ini. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, termasuklah Sekolah Menengah Vokasional Pulau Langkawi; Sungai Petani, Kedah; Sungai Petani II di Kedah; SMV Balik Pulau di Pulau Pinang; di Krian, Perak dan Seri Iskandar, SMV Seri Manjong, SMV Shah Alam, SMV Kajang dan termasuk Kuala Kelawang di Negeri Sembilan dan termasuk satu lagi di Pahang dan juga satu di Sarawak. Jadi itulah kawasan-kawasan Ahli Yang Berhormat dari Kepong tadi telah sebutkan di mana letaknya sekolah-sekolah ini.

Satu lagi soalan yang beliau telah kemukakan tadi, apakah peranan yang dimainkan oleh pihak perunding di bawah projek AIDB ketika ini? Perunding-perunding ini kita gunakan bagi tujuan mereka bentuk dan pengawasan tapak semasa peringkat pembinaan dalam 12 buah Sekolah Menengah Vokasional baru, dan kerja-kerja peningkatan taraf dari segi kemudahan dan infrastruktur di sekolah itu.

(Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Yang Berhormat dari Kepong juga telah mengemukakan apakah kursus-kursus pendek yang dijalankan dalam peringkat Sekolah Menengah Vokasional. Kursus-kursus pendek yang dijalankan oleh Kementerian di SMV setakat ini termasuk tools and dyes, pengimpalan (welding), spray painting, electrical wiring. Kursus-kursus pendek ini dijalankan di tiga buah kawasan iaitu Kelang, Seremban dan Setapak. Kursus-kursus ini adalah disertai oleh pelajar-pelajar lepasan SPM (Vokasional). Dua buah SMV yang lain adalah dalam peringkat pembinaan dan dijangka ianya boleh digunakan apabila pembinaan bangunan siap pada tahun yang akan datang ini.

Jadi itulah yang dapat saya jelaskan. Apa-apa yang telahpun dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tadi, kita akan ambilkira di mana perlu, untuk meningkatkan lagi prestasi-prestasi dan di mana ianya masih kekurangan, kita akan membaiki. Saya mengucapkan terima kasih di atas sokongan kepada permohonan dari Kementerian Pendidikan. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$81,832,300 untuk Maksud B. 26 di bawah Kementerian Pendidikan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$81,832,300 untuk Maksud B.26 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$99,647,990 yang disebutkan dalam Maksud P. 26 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; dan \$672,487,300 untuk Maksud P.26 dan \$2,209,200 yang disebutkan dalam Maksud P. 27 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$99,647,990 untuk Maksud P. 26 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990; dan \$672,487,300 untuk Maksud P.26 dan \$2,209,200 untuk Maksud P.27 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.27 (Jadual Pertama)—

Maksud P.51 (Anggaran Pembangunan (Tamb) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B. 27 dan Kepala Pembangunan P. 51 di bawah Kementerian Luar Negeri terbuka untuk dibahas sekarang. Nilam Puri.

6. 33 ptg.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Maksud B.27—Kementerian Luar Negeri iaitu bahagian (1)—Sumbangan Kerajaan Malaysia kepada ANC sebanyak \$14 juta.

Saya tidak mempertikaikan sumbangan sebanyak ini kepada pertubuhan yang ingin memerdekakan terutama sekali yang memperjuangkan

supaya Dasar Apartheid dihapuskan terus di Afrika Selatan. Tetapi kenapa wang sebanyak ini hanya disumbangkan kepada ANC, tidak kepada perjuangan Tamil Eelam di Sri Lanka, tidak kepada perjuangan Palestine yang sepatutnya ditambah lagi, tidak kepada perjuangan Mujahiddin di Kashmir, tidak kepada perjuangan Moro di Filipina, tidak kepada perjuangan Polasario di Sahara Barat dan perjuangan-perjuangan pembebasan yang lain? Jadi kita memohon penjelasan kenapa wang sebanyak itu diluluskan kepada ANC, tetapi kepada pertubuhan-pertubuhan perjuangan, untuk memerdekakan ataupun menuntut keadilan, tidak disumbangkan oleh Malaysia.

Perkara yang kedua di bawah Maksud B.27 iaitu \$14,599,800 yang telah dibelanjakan untuk pelarasan gaji, sewa pejabat dan membawa balik rakyat Malaysia dari Kuwait dan perbelanjaan pemerhati Komanwel yang datang ke Malaysia dalam Pilihanraya Umum yang lalu. Perbelanjaan yang begini besar untuk kenaikan gaji pegawai-pegawai, kita bersetuju kerana dengan itu efficiency mereka untuk bekerja akan lebih ketara lagi.

Kita lihat kebelakangan ini perbelanjaan bertambah, tetapi usaha-usaha diplomatik kita tidak begitu berkesan terutama sekali di kalangan negara ASEAN. Sepatutnya peruntukan kenaikan gaji ini hendaklah diselaraskan dengan efficient terutama sekali mengenai hubungan diplomatik kita dengan negara-negara ASEAN. Misalnya, baru-baru ini seorang Menteri Kabinet daripada Indonesia—kalau Parti Pembangkang menegur kita tidak kisah—tetapi Menteri Kabinet telah menegur kononnya Malaysia ini memberi perlindungan kepada golongan fundamentalist sedangkan kita tahu di Malaysia ini golongan fundamentalist terutama sekali kami daripada PASlah yang paling banyak sekali mendiami tahanan Kamunting berbanding dengan lain-lain parti politik di Malaysia ini.

Kita harap dengan perbelanjaan yang meningkat bagi memperluaskan pejabat serta kenaikan gaji ini, pegawai-pegawai kita dapat bekerja dengan lebih baik dan lebih hebat lagi terutama sekali di kalangan negara-negara ASEAN.

Seterusnya di bawah Maksud P. 51, Butiran 00100, tambahan yang dipohon ialah \$20,119,500—kita lihat perbelanjaan ini digunakan untuk pembelian bangunan Canseri di Kaherah, ubahsuai Wisma Putra, bangunan-bangunan kita di seberang laut, bangunan Konsulat di Medan, Kompleks Canseri di Jakarta dan Projek Tokyo. Kita bersetuju dengan perbelanjaan ini untuk memperkemaskan pentadbiran kita di seberang laut terutama sekali efisyennya Kementerian Luar kita di seberang laut, iaitu Kedutaan-kedutaan kita di seberang laut. Tetapi apa yang saya ingin timbulkan di sini ialah pelajar-pelajar kita di seberang laut tidak menjadikan Kedutaan kita sebagai 'bapa', tetapi mereka takut kepada Kedutaan kita, bahkan orang-orang yang rapat dengan Kedutaan dianggap sebagai 'hantu Kerajaan'. Pelajar-pelajar kita menjadi takut untuk pergi ke pejabat-pejabat kita, ke Kedutaan-kedutaan kita, kerana mereka menganggap Kedutaan kita sebagai sarang Barisan Nasional, sarang agen-agen pengintip untuk mengintip manakah pelajar yang dianggap menentang Kerajaan ataupun menyokong DAP, PAS ataupun mana-mana parti pembangkang. Oleh itu Kedutaan kita di luar negeri tidak menjadi 'bapa' kepada pelajar-pelajar bahkan ia ditakuti oleh pelajar-pelajar kita.

Semasa saya berada di Amerika baru-baru ini memang pelajar-pelajar kita bila ditanya dalam masalah mereka, 'kamu tidakkah pergi ke Kedutaan untuk menyelesaikan masalah kamu?', dia kata 'Kedutaan adalah menjadi hantu'. Kita harap perasaan ini hendaklah diubah kepada pelajar-pelajar kita supaya dalam pemikiran pelajar kita mereka menjadikan Kedutaan itu sebagai tempat

menyelesaikan masalah bukan Kedutaan sebagai pusat pengintip kepada kegiatan-kegiatan pelajar di luar negeri. Sekian, pandangan saya.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri.

6.39 *ptg.*

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed): Tuan Pengerusi, bagi pihak Menteri Luar Negeri saya suka memberikan jawapan-jawapan kepada perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri.

Yang pertama ialah berkenaan dengan sumbangan Kerajaan kita kepada ANC ataupun African National Congress. Sumbangan ini berjumlah seperti yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat iaitu US\$5 juta. Mengapa kita memberikan sumbangan ini, adalah yang pertama kerana dasar kita berkenaan apartheid, kita menentang apartheid. Movement ini adalah menentang apartheid di Afrika Selatan. Jadi kita menunjukkan sokongan kepada dasar penentangan kepada apartheid ini.

Keduanya ialah potensi dari segi perdagangan di masa hadapan kerana negara Afrika Selatan ini merupakan satu pasaran yang baik dan kemungkinan akan menjadi rakan niaga negara kita yang baik di masa hadapan. Jadi, pemberian kita ini juga adalah merupakan satu pelaburan jangka panjang bagi negara kita.

Dan ketiga, kerana negara-negara lain ada memberikan sumbangan, seperti Libya umpamanya menyumbang sebanyak US\$10 juta, Nigeria US\$10 juta, Indonesia US\$10 juta dan Mesir sebanyak US\$5 juta, jadi kita ada kemampuan sedikit maka kita memberikan sumbangan. Saya berpendapat, Tuan Pengerusi, kita tidaklah

boleh bandingkan dengan perjuangan Tamil Eelam dan juga yang lain-lain itu, kerana yang ini bantuannya adalah berbeza dari sebab-sebab yang telah saya sebutkan tadi.

Perkara berkenaan dengan pembangunan telah disebut memang menjadi dasar Kerajaan, Kementerian di mana yang perlu kita membeli tanah untuk bangunan kedutaan kita dan juga membina bangunan-bangunan di atas tanah kita sendiri.

Yang terakhir disebut oleh Yang Berhormat tadi tentang kedutaan kita menjadi tempat yang ditakuti sekali oleh pelajar-pelajar, saya rasa ini satu pandangan yang tidak tepat. Mungkin ada segelintir daripada pelajar-pelajar itu yang berpendapat demikian, tetapi saya fikir kalau ada yang berpendapat demikian, kerana mereka ini telah dihasut supaya berpendapat begitu. Walhal kedutaan kita di luar negeri itu bebas digunakan oleh semua rakyat negara kita untuk sebarang urusan. Contohnya, bila ada kematian atau kemalangan, kedutaan kitalah yang menyelenggarakan urusan mengendalikan jenazah yang meninggal itu ke sini. Dan kalau ada rakyat Malaysia di luar negeri yang kehabisan wang tidak boleh balik, kedutaan juga yang mengendalikannya. Jadi, Tuan Pengerusi, dalam hal ini terpulang kepada bagaimana kita melihat perkara itu. Kalau kita hendak lihat dengan semangat yang negatif, maka kita anggap seperti Yang Berhormat dari Nilam Puri sebut tadi, kedutaan ini adalah hantu, ejen kepada

Dr Tan Seng Giaw: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, Kepong bangun.

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: mengintip pelajar-pelajar luar negeri. Saya tidak boleh beri jalan, Tuan Pengerusi, masa tidak ada.

Kalau kita menganggap kedutaan luar negeri ini sebagai tempat di mana rakyat negara kita berada di bumi asing untuk mengadu, maka ianya akan menjadi tempat yang baik. Sekian.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$28,599,800 untuk Maksud B.27 di bawah Kementerian Luar Negeri jadi sebahagian daripada Jadual Pertama hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$28,599,800 untuk Maksud B.27 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$25,119,500 yang disebutkan dalam Maksud P. 51 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$25,119,500 untuk Maksud P.51 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.28, B.29 dan B.30 (Jadual Pertama)—

Maksud B.30 (Jadual Kedua)—

Maksud P.28 (Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.3) 1990)—

Maksud P.28 dan P.31 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kepala Bekalan B.28, B.29 hingga B.30 dan Kepala Pembangunan P.28 dan P.31 di bawah Kementerian Kewangan terbuka untuk dibahas sekarang. Kepong.

6. 44 ptg.

Dr Tan Seng Giaw: Maksud P. 28, Butiran 00200 Pembelian Tanah: 01 Cara Langsung—\$1. 2 juta. Kami ingin tahu ialah berapa luasnya tanah yang dibeli di dataran tinggi Genting. Mengapakah dataran tinggi Genting dipilih sebagai tapak rumah Ketua-ketua Negara ASEAN, dan yang ketiga sama ada kos perbelanjaan membeli tanah dan membina rumah akan ditanggung bersama-sama oleh Kerajaan ASEAN yang lain atau hanya oleh Kerajaan Malaysia kerana di dalam Maksud Butiran ini tidak disebut sama ada kitalah yang menanggung kos membina rumah Ketua-ketua ASEAN ini 100% ataupun sebahagian daripada 6 buah negara di ASEAN ini sama ada kita bayar hanya 1/6 sahaja. Ini tidak disebut, Tuan Pengerusi, sangatlah penting bagi pihak Yang Berhormat Tin balan Menteri untuk menjawab. Janganlah kita menganggap setakat mengatakan satu dua perenggan di dalam Kertas Perintah 6A ini cukup untuk mengabui mata semuanya.

Tuan Pengerusi, Butiran 02300 Perwaja Terengganu Sdn. Bhd. tambahan \$400 juta. Saya akan mengambil masa yang agak panjang mengenai Perwaja Terengganu ini memandangkan apa yang termuat di dalam Kertas Perintah 6A ini memanglah tidak mencukupi untuk membayangkan keadaan yang sebenarnya terutamanya mengenai rolling mill, dengan izin, sebab tambahan \$400 juta ini dikehendaki untuk rolling mill sedemikian dan akan dibuat menerusi milikan ekuiti \$100 juta dan \$300 juta, dengan izin, cumulative redeemable preference shares. Disebabkan ada cumulative redeemable preference shares inilah kita mempunyai banyak soalan.

Pertama sekali kami ingin tahu mengapakah rolling mill yang sebegitu mahal perlu disediakan? Difahamkan bahawa rolling mill ini akan

menggunakan teknologi canggih dan automatik penuh dan hanya akan menggunakan 10 orang setiap shift termasuk penyelenggaraan dan operasi. Sungguhpun demikian, kami berharap Kerajaan boleh menerangkan mengapa Kerajaan melaburkan terus-menerus dalam modal rolling mill yang mahal dan tidak memperkembangkan rolling mill sedikit demi sedikit apabila permintaan untuk keluli Perwaja meningkat. Itu pun belum pasti lagi kerana nampaknya pihak Perwaja dan Kerajaan sedang mencari pasaran. Mungkin mereka ini hendak mencari pasaran untuk keluaran daripada rolling mill ini di Taiwan, Republik Rakyat China dan mungkin di Eropah. Menurut kenyataan Pengarahnya, Tan Sri Eric Cheah, dengan izin, this will be totally up-market products. We are going to weave silk and not cotton. Dengan sutera inilah timbul masalah banyak soalan. Hendak keluarkan sutera pula di dalam pengeluaran besi waja dengan teknologi yang begitu canggih, untuk up-market product.

Secara perbandingan dengan loji-loji keluli tempatan yang lain Antara Steel Mill Sdn. Bhd. membina rolling mill yang hanya pada harga \$42 juta yang mula beroperasi pada tahun 1981, kini mengeluarkan kira-kira 120,000 tan keluli untuk industri pembinaan. Antara Steel pada pertengahan bulan Mac, 1991 mengumumkan bahawa ia akan melaburkan \$100 juta ke dalam loji billet, dengan izin, untuk mengeluarkan 100,000 tan menjelang separuh tahun kedua dalam tahun 1992; 300,000 tan dalam tahun 1993 dan 550,000 tan setahun pada tahun 1994.

Begitu juga, Tuan Pengerusi, Malayawata Bhd. mengumumkan juga pada bulan Mac 1991 bahawa ia akan membuat pelaburan \$200 juta dalam tempoh masa 3 tahun untuk membina kemudahan melt shop, dengan izin, dan rolling mill yang baru.

Semua ini relevant untuk membandingkan di antara rolling mill yang akan dibina oleh PERWAJA di Kemaman dengan rolling mill yang telah dan sedang dibina oleh syarikat-syarikat yang lain di dalam negara kita. Di samping itu syarikat Dreamland Holding Sdn. Bhd. pula hanya melabur \$100 juta dalam kemudahan mengeluarkan kelulunya yang mana \$42 juta adalah untuk membina loji stainless steel, dengan izin, Tuan Pengerusi, teknologi serta mesin-mesin yang digunakan adalah dari negara-negara Jepun, Taiwan dan Amerika Syarikat. Latihan kakitangan dilakukan di kedua-dua negara luar dan dalam negara menerusi pakar-pakar asing. Harga komoditi ini dijangka meningkat 7 hingga 9% iaitu daripada \$6,210 satu tan kepada \$8,100 setan dalam tahun ini juga.

Maka, Tuan Pengerusi, pertanyaan kami meminta penjelasan Kerajaan mengapakah pelaburan PERWAJA begitu besar sekali jumlahnya berbanding dengan syarikat-syarikat yang telah saya sebutkan tadi. Apakah faktor-faktor yang mendorong PERWAJA membuat pelaburan sebegitu besar. Memandangkan hutang yang telahpun di tokok-tambah kerana kenaikan nilai Yen itu masih belum dibayar balik dengan sepenuhnya. Apakah peranan yang dimainkan oleh dasar Kerajaan menghendaki loji-loji keluli beroperasi di bawah konsep loji keluli bersepadu penuh, dengan izin, fully integrated steel mill dalam keputusan melabur ini.

Menurut satu kenyataan akhbar pada awal bulan April tahun ini, berhubung dengan projek ini, kami tahu bahawa PERWAJA telah memberi projek ini kepada Danielly NCSPA iaitu sebuah syarikat Italy dan semuanya mirip kepada Italy, bukan sahaja di India bahkan juga di Malaysia. Bolehkah Kerajaan menerangkan secara perbandingan dengan rolling mill yang lain yang pernah diteliti oleh PERWAJA. Kelebihan-kelebihan memilih Danielly menurut Pengerusi PERWAJA bahawa

Danielly dipilih semata-mata kerana mutu kualitinya. Maka kerana kami kurang berpengalaman dalam hal-hal keluli, kami perlu penjelasan, khususnya, menerusi perbandingan alternatif-alternatif lain mengenai mutu kualiti Danielly ini.

Tuan Pengerusi, saya pun tidak tahulah sama ada Yang Berhormat Timbalan Menteri pakar di dalam hal keluli ini. Saya tidak. Sama ada beliau mampu untuk menjawab soalan ini, saya pun kurang pasti.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, balik kepada tajuk.

Dr Tan Seng Giaw: Berbalik kepada tajuk, kami juga faham bahawa keluli yang dikeluarkan oleh rolling mill ini adakah khusus untuk kejuruteraan dalam industri-industri mekanik dan kereta. Mengapakah pengkhususan ini dipilih. Apakah bidang-bidang yang lain yang boleh juga diceburi oleh rolling mill yang baru ini. Bagaimanakah keluaran keluli bentuk ini boleh membantu mengurangkan kos pembuatan mahupun meningkatkan kandungan tempatan, dengan izin, Tuan Pengerusi, local content industri mekanik dan kereta dalam negara.

Soalan ini amat mustahak sekali kerana menurut kenyataan akhbar yang dibuat, PERWAJA menjangkakan menjelang tahun 1997—jangka panjang dia ini, bukan sahaja ada Rangka Rancangan Jangka Panjang Malaysia, bahkan juga ada rangka rancangan jangka panjang PERWAJA, mungkin semua ada rancangan. Semua bahan pengeluaran PERWAJA akan digunakan dalam pasaran tempatan. Kesemuanya ini akan digunakan untuk pasaran tempatan sahaja, tetapi nampaknya sekarang di dalam Kertas Perintah ini sudah dikeluarkan untuk luar negara. Akan tetapi ia juga menyebutkan tentang pasaran luar negara antaranya ialah Taiwan, China dan mungkin Eropah. Bolehkah

Kerajaan menghuraikan dengan lebih jelas dan mendalam lagi tentang aspek ini.

Seterusnya, Tuan Pengerusi, kami juga diberitahu bahawa sekiranya Kerajaan bercadang menukar loan stocks, Tuan Pengerusi, kepada ekuiti, maka kepentingan 81% Kerajaan Pusat akan terpelihara. Akan tetapi Menteri Besar Trengganu Incorporated pula akan perlu melabur lebih banyak modal lagi untuk mengekalkan kepentingannya sebanyak 19% itu. Di bawah keadaan yang sedemikian, apakah nilai pelaburan yang perlu dibuat oleh Menteri Besar Trengganu Incorporated. Ini sangat rumit kerana Menteri Besar Trengganu Incorporated ini dia hendak menceburkan diri di dalam bidang yang sama dengan Kerajaan Pusat. Adakan satu perenggan di dalam Kertas Perintah ini, ini mesti tidak mencukupi dengan wang yang diminta yang begitu banyak.

Tuan Pengerusi, pembinaan rolling mill ini akan menghendaki pekerja dilatih oleh Danielly dalam berbagai-bagai aspek operasi mill. Adakah latihan ini akan dijalankan di dalam loji baru PERWAJA atau latihan ke luar negara di loji Danielly di Italy. Adakah kos latihan ini termasuk juga di dalam package \$6 ratus juta ini atau bayaran berasingan perlu dibuat.

Akhirnya, Tuan Pengerusi, kami ingin tahu apakah syarat-syarat perjanjian yang dipersetujui di antara Danielly dengan PERWAJA, terutama sekali dari segi:

- (i) Teknologi penyesuaian supaya masalah loji direct reduction, dengan izin, Tuan Pengerusi, yang dibina oleh pihak Jepun tidak timbul lagi.
- (ii) Membaiki kerosakan pada mesin atau mana-mana operasi bill.
- (iii) corak latihan termasuk sama ada kursus lanjutan akan disediakan.

Tuan Pengerusi, saya bangkitkan hal yang begitu penting ini kerana pernah kita tahu di dalam Dewan yang mulia ini bahawa Syarikat PERWAJA pernah mengalami kerugian yang besar dan sehingga hari ini tidak dapat membayar balik dengan seratus peratus. Saya pun tidak tahulah setakat mana yang dia dapat bayar balik hutangnya dan setakat manakah kerugian-kerugian yang pernah dialami ini dapat ditampung oleh pihak PERWAJA sebelum kita bermula dengan rolling mill yang baru dengan harga yang begitu mahal.

Saya berharaplah usaha yang baru ini akan membawa lebih banyak faedah dan manfaat kepada syarikat dan juga kepada negara. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

Masa?

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya mengucapkan terima kasihlah kepada Yang Berhormat dari Kepong mengenai perkara yang pertama iaitu tanah di Genting untuk tujuan rumah rehat Ketua-ketua Kerajaan ASEAN. Jumlah ekar yang dibeli daripada pihak Genting Golf Sdn. Bhd. ialah sebanyak 43 ekar.

Tuan Pengerusi, tujuannya adalah untuk dibangunkan oleh negara-negara ASEAN apabila selesai pembayarannya dan tanah itu diagih-agihkan kepada negara-negara ASEAN dan kos untuk pembangunan rumah-rumah rehat itu adalah sewajarnya, bahkan sesungguhnya ditanggung oleh negara-negara ASEAN mengikut cita-rasa dan juga rupa-bentuk yang menggambarkan kecenderungan pemimpin-pemimpin negara-negara ASEAN yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, saya beralih kepada perkara yang kedua iaitu mengenai PERWAJA Trengganu. Yang pertamanya, mengenai mengapa diperlukan

peruntukan tambahan kali ini. Peruntukan tambahan diperlukan bukan kerana kos yang meningkat. Yang menyebabkan keperluan kepada peruntukan tambahan ini adalah kerana kapasiti kilang penggiling (rolling mill) ini ditambah daripada kapasiti 600,000 tan kepada 1.2 juta tan. Dengan jangkaan bahawa adalah lebih tepat di peringkat awal ini juga supaya kapasiti itu dibina pada kapasiti yang tinggi sebanyak yang saya sebutkan sebentar tadi.

Jadi, sebab utama bukanlah kerana sebab-sebab pasaran, sebab-sebab kos yang tidak ada asas tetapi adalah kerana perubahan meningkatkan kapasiti kilang penggiling besi keluli pada tahap yang saya sebutkan tadi.

Selain daripada perkiraan bahawa ianya pada kapasiti yang sewajarnya untuk jangka masa yang panjang, Tuan Pengerusi, kilang penggiling ini juga diputuskan untuk mengizinkan PERWAJA Steel supaya menjadi satu kompleks besi waja yang bersepadu daripada peringkat mengeluarkan besi keluli sampailah kepada produk yang lain dan oleh kerana teknologi yang digunakan adalah pada kapasiti yang tinggi dan juga jenis teknologi ini baik, maka pada perkiraan pihak PERWAJA Steel ini akan dapat mengeluarkan jenis produk yang lebih tinggi dari segi mutunya. Bukan sahaja di peringkat besi keluli ataupun istilah Inggerisnya di peringkat iron billets, kalau tidak salah saya tetapi dalam bentuk dan rupa keluaran-keluaran gilingan seperti roll products iaitu wire rods, dengan izin, ataupun besi cerucuk iaitu bars, dengan izin, yang bermutu tinggi dengan tujuan supaya dapat mengganti import jenis barang-barang besi seperti demikian.

Jadi, Tuan Pengerusi, satu lagi sebab mengapa difikirkan perlu menjadi satu kompleks yang bersepadu ialah kerana kebelakangan ini, kilang-kilang penggiling yang lain yang ada di Malaysia ini seperti yang disebutkan

oleh Yang Berhormat sama ada Malayawata atau yang lain telahpun diberi keizinan oleh pihak Kerajaan untuk mengeluarkan besi keluli (iron billets) masing-masing.

Jadi, jika sekiranya syarikat-syarikat yang lain masing-masing mengeluarkan besi keluli, selepas itu akan menggiling menggunakan kilang-kilang penggiling mereka maka sudah tiba masanya untuk PERWAJA Steel mempunyai keupayaannya sendiri untuk mengeluarkan keluaran besi selain daripada billets.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kepong, PERWAJA Steel mengeluarkan billets untuk dijual dan digunakan oleh kilang-kilang penggiling yang lain pada hari ini. Jadi, PERWAJA Steel sekadar mengeluarkan billets tersebut untuk digiling oleh kilang-kilang yang lain. Jadi, dalam jangka masa yang panjang, boleh dikatakan kesemua syarikat-syarikat besi di Malaysia ini akan mempunyai kompleks bersepadu masing-masing. Bezanya ialah PERWAJA Steel akan mengeluarkan jenis-jenis keluaran besi yang tinggi mutunya dengan tujuan untuk mengganti import-import jenis demikian.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Kepong ada juga menyebut tentang rolling mill, dengan izin, ataupun kilang penggiling dibandingkan dengan lain yang ada di Malaysia ini. Seperti yang saya sebutkan tadi bahawa kita tidak mungkin membandingkannya kerana kapasiti yang agak jauh berbeza antara satu dengan yang lain. Saya tidak mampu untuk membandingkan dalam Dewan ini ketika ini sekadar menyebutkan bahawa tahap yang kita bicarakan agak berbeza. Teknologi yang dimaksudkan, yang dipilih oleh PERWAJA Steel adalah satu teknologi kali ini yang telah teruji digunakan lebih-lebih lagi di Amerika Latin dan di tempat-tempat lain. Jadi, bukanlah seperti pengalaman yang merugikan kita. Walaupun rugi, pihak

yang berkenaan iaitu Jepun sudah memberi pampasan yang sewajarnya kepada kita. Itu yang dahulu, tidak sepenuhnya tetapi sebahagian dari pampasan.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Kepong bangun.

Dr Tan Seng Giaw: Penjelasan, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang pertamanya mengenai pengeluaran keluli mutu tinggi itu akan memenuhi keperluan tempatan. Memang kita memerlukan banyak lagi keluli tetapi menurut kenyataan Pengarahnya memang akan eksportkan juga ke negara-negara lain.

Yang kedua, saya hendak tahulah setakat manakah amaun pampasan itu kerana di dalam satu logi, dalam satu syarikat, satu kilang, kalau satu projek sebesar itu tidak dapat berfungsi, gagal maka bukan sahaja pampasan itu tidak cukup bahkan juga akan menjejaskan banyak lagi kegiatan dan fungsi di dalam syarikat itu. Saya baca di dalam akhbar-akhbar jugalah memang dijual kepada pihak Malaysia \$1.00, \$2.00 sahaja kilang yang tidak berfungsi itu. Itu bukan sahaja pampasan yang cukup untuk menampung kerugian.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Pengerusi, pampasan yang telah diputuskan dan disempurnakan adalah kesudahannya memuaskan kepada semua pihak bahawa sesungguhnya teknologi yang dibawa itu tidak tepat dan bukan sekadar jumlah Yang Berhormat dari Kepong sebutkan tadi bahkan ratus juta ringgit. Jadi, saya tidak boleh sebut angka yang tepat kerana saya tidak ingat tetapi ratus juta ringgitlah pampasan tersebut.

Mengenai sama ada ia akan menggunakan komponen tempatan, ingin saya sebutkan di sini bahawa di

antara bahan yang digunakan ialah daripada sumber gas sendiri. Itu sebabnya dari segi logistik, sewajarnya diletakkan di sebelah Terengganu di sana dengan tujuan supaya kandungan gas sama ada gas sebagai bahan tenaga yang digunakan secara intensif ataupun derivative, dengan izin, daripada sumber gas itu menjadi komponen kepada pengeluaran besi keluli dan lebih daripada itu adalah merupakan bahan-bahan tempatan yang digunakan oleh teknologi yang kita bicarakan di sini.

Tuan Pengerusi, pertanyaan Yang Berhormat dari Kepong mengenai ekuiti di antara Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri, untuk makluman Ahli Yang Berhormat bahawa apa pun sejumlah mana pun modal yang berbayar untuk memastikan bahawa PERWAJA Steel ini akan akhirnya berjaya, maka Kerajaan Negeri Terengganu menyatakan pilihannya untuk terus beserta sama. Jadi, kalau sekiranya pada permulaannya agihan ekuiti di antara Kerajaan Terengganu dan Kerajaan Pusat ialah untuk Kerajaan Pusat sebanyak 81% dan Kerajaan Terengganu 19%, maka Kerajaan Terengganu akan mengekalkan ekuiti sebanyak 19% dan sanggup untuk membayar apa juga keperluan modal berbayar untuk menepati dengan ekuiti sebanyak 19%. Ini tidaklah menghairankan, kerana kita tahu satu hari nanti PERWAJA Steel akan menjadi satu syarikat yang mempunyai daya maju dan faedah yang dapat dinikmati oleh pemegang-pemegang saham akan menerima ganjarannya dalam jangka masa yang akan datang.

Tuan Pengerusi, mengenai latihan, saya percaya bahawa pihak pengurusan apabila menerima teknologi yang kita bicarakan ini maka sewajarnya memastikan bahawa mampu untuk mengendalikan teknologi ini dan apa juga keperluan latihan. Saya percaya bukan sahaja merupakan sampingan yang sewajarnya tetapi merupakan perkara penting untuk disempurnakan juga.

Dr Tan Seng Giaw: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dari Kepong bangun lagi.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Yang Berhormat, cukuplah.

Tuan Pengerusi: (Tuan Ong Tee Keat): Hendak beri jalankah? Kalau tidak, teruskan.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Saya pun sudah habis, Tuan Pengerusi.

Memang betul bahawa ada lagi hutang yang masih lagi tertanggung yang ditanggung oleh pihak PERWAJA Terengganu yang memiliki PERWAJA Steel dan dalam masa 10 tahun yang akan datang bahawa Kerajaan Pusat akan membayar tahun demi tahun hutang yang rugi yang tertanggung dan menjangka bahawa pada pertengahan jadual 10 tahun yang akan datang maka PERWAJA Steel akan menempa satu track record yang baik dari segi untungnya, dengan cara demikian boleh mengambil tanggungjawab dan bebanan untuk membayar segala saki-baki kerugian yang ditanggung. Jadi, beban yang ditanggung oleh Kerajaan Pusat adalah satu beban sekadar sementara sahaja bagi tanggungan-tanggungan tersebut dan PERWAJA Steel akan membiayai tanggungan-tanggungan dan selepas daripada itu menjadi satu syarikat yang saya sebutkan semalam yang menarik untuk ditawarkan kepada pelabur-pelabur di negara kita ini. Dengan cara demikian maka PERWAJA Terengganu bersama-sama dengan PERWAJA Steel akan menjadi satu syarikat yang merupakan industri berat di negara kita ini yang memenuhi keperluan struktur ekonomi kita, tetapi juga merupakan satu syarikat yang berjaya dan dapat menyelesaikan segala tanggungan yang terkumpul dan dapat pula dinikmati oleh pelabur-pelabur yang akan datang daripada keuntungan-keuntungan dalam operasi mereka pada masa-masa yang akan datang.

(Timbalan Yang di-Pertua pengerusikan Jawatankuasa)

Tuan Pengerusi, itulah caranya yang digunakan oleh Kerajaan Pusat untuk menyelesaikan masalah seperti ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$8,352,300 untuk Maksud B.28, \$60,000,000 untuk Maksud B.29 dan \$2,079,000,000 untuk Maksud B.30 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$100,500,000 untuk Maksud B.30 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Kewangan hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$8,352,300 untuk Maksud B.28, \$60,000,000 untuk Maksud B.29 dan \$2,079,000,000 untuk Maksud B.30 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$100,500,000 untuk Maksud B. 30 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$65,000,000 yang disebutkan dalam Maksud P.28 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; \$428,700,000 untuk Maksud P. 28 dan \$10,000,000 yang disebutkan dalam Maksud P.31 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$65,000,000 untuk Maksud P.28 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990; \$428,700,000 untuk Maksud P.28 dan \$10,000,000

untuk Maksud P.31 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud P.33 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepala P.33 di bawah Kementerian Perusahaan Awam terbuka untuk dibahas.

7.17 mlm.

Tuan Wee Choo Keong (Bukit Bintang): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Kertas Perintah 6A, Butiran Projek 00300 Bank Pembangunan Malaysia (BPMB), tambahan sebanyak \$50 juta adalah dikehendaki untuk bantuan kewangan kepada BPMB di bawah program pinjaman biasa.

Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri bahawa program pinjaman biasa ini bermakna apa, oleh kerana di dalam Kertas Perintah ini tak ada apa-apa penjelasan pun dan beliau hendak minta \$50 juta wang yang sebanyak ini. Wang ini wang rakyat dan pada pandangan saya wang ini untuk seperti menolong Bank Pembangunan. Mungkin Bank Pembangunan sekarang dalam keadaan bankrapsi, sebab itu kita mesti meluluskan wang sebanyak \$50 juta ini. Pada pendapat saya bank-bank di dalam negara kita semua dikawal oleh Bank Negara dan wang yang mereka mahu mesti diminta kelulusan daripada Bank Negara dahulu. Kenapa di dalam Kertas Perintah 6A ini juga tidak diberitahu Dewan yang mulia ini bahawa adakah Bank Pembangunan dapat kelulusan daripada Bank Negara. Saya harap Menteri yang berkenaan boleh berikan jawapan yang sewajarnya dan jangan elak dalam perkara ini oleh kerana wang sebanyak \$50 juta ini sangat besar, dan ini adalah wang rakyat, titik peluh rakyat.

Saya hendak merujuk kepada Butiran (Projek) 00400 Perbadanan

Pembangunan Bandar (UDA). Tambahan sebanyak \$41,200,000 adalah untuk pembelian tanah dan kerja-kerja pembinaan projek pangsa utama membiayai pembinaan projek Jalan Raja Abdullah, Kampung Bahru, Kuala Lumpur, projek Jalan Bandar, projek Jalan Dooraisamy dan pembelian tanah di Seberang Perai.

Saya hendak merujuk kepada projek Jalan Doraisamy yang saya tahu oleh kerana penduduk-penduduk di kawasan itu datang berjumpa saya merayu oleh kerana mereka ada masalah di kawasan itu. Sebelum saya menyentuh kes ini, saya hendak bertanya kepada Menteri yang berkenaan bahawa projek ini, tanah di Jalan Doraisamy ini padalalnya sudah dibeli oleh UDA pada bulan Disember tahun 1990 dan kenapa sekarang sahaja datang ke Dewan yang mulia ini untuk minta kelulusan? Jadinya, menggunakan Parlimen seperti rubber stamping sahaja. Kalau Parlimen ini tidak luluskan perbelanjaan ini, bagaimanapun UDA sudah beli sebidang tanah di Jalan Doraisamy. Dan juga walaupun UDA sudah beli tanah di Jalan Doraisamy, tetapi mereka memberi arahan kepada Kota Lights Sendirian Berhad, tuan punya dahulu Jalan Doraisamy ini untuk menghalau dan mengancam penduduk-penduduk di Kampung Doraisamy ini, menggunakan macam-macam taktik, menggunakan samseng datang mengancam penduduk di sana, menggunakan pihak Polis, menggunakan Pejabat Jabatan Perdana Menteri, Jabatan Wilayah Persekutuan untuk menghalau penduduk keluar daripada Jalan Doraisamy ini. Bagaimana? Kalau UDA hendak ambil tindakan begini, UDA seharusnya mesti ambil tindakan dengan UDA sendiri, jangan menggunakan Kota Lights Sendirian Berhad. Dan juga memberikan sebuah firma peguam—Aris & Company, mengarahkan mereka menggunakan nama Kota Lights Sendirian Berhad, memberi notis kepada penduduk Kampung Doraisamy.

UDA sekarang ini bagaimana? Buat apa-apa dengan sewenang-wenangnya dan juga projek-projek ini kalau tidak diluluskan dengan wang sebanyak ini akhirnya saya rasa UDA mungkin menjual lagi tanah, bangunan atau apa yang dibina pada masa ini, oleh kerana saya dapat daripada Laporan Tahunan 1989, mukasurat 12, yang mengatakan sebuah bangunan pejabat, iaitu bangunan PEREMBA - PEREMBA ini saya rasa Ahli Parlimen dari Merbok tidak ada di sini—sebuah bangunan pejabat iaitu bangunan PEREMBA yang terletak bersebelahan dengan Kelab Golf Diraja Selangor di Jalan Tun Razak telah dijual dengan harga \$41 juta kepada sebuah syarikat awam.

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar, ada yang bangun. Hendak beri jalan?

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: Tuan Pengerusi, saya difahamkan kita ini sedang berbincang dalam Jawatankuasa dan kita berbincang biarlah khusus kepada peruntukan yang telah dibelanjakan. Jadi, saya percaya kita tidak boleh bercakap masalah dasar, masalah PEREMBA yang tidak ada kait-mengait dalam perkara ini. Terkeluar, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, Yang Berhormat sila ambil perhatian masa kita suntuk. Jangan berucap tentang dasar—spesifik. Kalau tidak, saya tidak membenarkan.

Tuan Wee Choo Keong: Memang ini sangat spesifik.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jangan diulangi perkara yang tidak ada kaitan. Sila teruskan.

Tuan Wee Choo Keong: Seperti yang Tuan Pengerusi kata tadi, kita boleh kenen sedikit. Sebabnya hal ini penting, wang rakyat dan UDA dalam laporan yang kita sekarang ingin membahaskan perbelanjaan sebanyak \$41 juta ini

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Butiran mana sekarang?

Tuan Wee Choo Keong: dan juga ini soal

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sekarang Yang Berhormat bincang Butiran berapa?

Tuan Wee Choo Keong: Butiran 00400.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Teruskan.

Tuan Wee Choo Keong: Bangunan ini telah dijual kepada Rashid Hussin untuk \$41 juta dan dalam Laporan Ketua Audit Negara beliau berkata harga ini sudah dipastikan oleh jurunilai sipembeli pada tahun 1987 pada halnya bangunan ini telah dijual pada 14 Ogos tahun 1989. Saya tidak pernah lagi dengar kata seorang penjual tanah menggunakan jurunilai sipembeli. Kalau kita memberikan wang sebanyak ini—\$41 juta, untuk membina bangunan dan UDA menjualkan pula bangunan ini menggunakan jurunilai sipembeli. Kenapa UDA tidak menggunakan jurunilai UDA sendiri ataupun melantik sebuah firma jurunilai. Ini mesti ada satu penyelewengan oleh kerana harga pada tahun 1987 iaitu pada masa ekonomi negara kita ini meleset sekali—yang paling teruk sekali dan harga tanah dan harga bangunan terlampau rendah pada masa itu.

Berani saya kata dengan terus-terang di Dewan yang mulia ini mesti ada satu penyelewengan atau menyalahguna kuasa di pihak UDA. Saya harap Yang Berhormat Menteri boleh memberi

penjelasan kenapa menggunakan jurunilai pembeli dan bukannya jurunilai UDA sendiri. Dan juga berkenaan dengan kerja-kerja pembinaan projek untuk bangunan ini saya rasa UDA mesti melantik anak syarikat UDA.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar, Parit Sulong bangun, hendak beri jalan?

Tuan Wee Choo Keong: Oh sorry, kita tidak ada masa dan saya hendak teruskan ini, nanti Tuan Pengerusi hendak marah saya pula dia kata panjang. Saya hendak teruskan ini, saya tak beri jalan.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order 35 (7), Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Iaitu "Tuan Yang di-Pertua atau Pengerusi boleh menghadkan masa bagi Ahli-ahli berucap jika perlu". (*Disampuk*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, teruskan dengan Butiran itu. Jangan ulang-ulangi ucapan yang telah diucap ya.

Tuan Wee Choo Keong: Tolong jangan ajar Tuan Pengerusilah. Dan kerja-kerja pembinaan untuk projek-projek ini mungkin UDA akan melantik anak-anak syarikat UDA untuk kerja-kerja pembinaan untuk projek-projek yang tersebut. Jikalau kita lihat daripada laporannya, wang yang kita hendak luluskan pada hari ini mungkin dibazirkan oleh UDA. Kalau kita lihat daripada laporan, daripada rekod 12 syarikat-syarikat subsidiary UDA, tiga daripadanya tidak menjalankan

perniagaan sama sekali sejak pembentukannya, tetapi mereka telah rugi—sebuah syarikat iaitu Simpang Seramik (M) Sendirian Berhad tidak menjalankan apa-apa perniagaan, tetapi boleh mendapat kerugian \$6,699,660. Bagaimana? Saya pun tak faham. Saya harap Yang Berhormat Menteri boleh beri penjelasan juga kenapa sebuah anak syarikat UDA yang tidak ada apa-apa perniagaan boleh dapat kerugian. Dan ini bukan satu, ada lagi—Syarikat UDA Negeri Sembilan Sendirian Berhad, kerugiannya \$80,655 dan macam-macam

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, ada Yang Berhormat bangun.

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: Tuan Pengerusi, 36 (1), saya rasa Ahli Yang Berhormat ini sudah jauh menyeleweng. Saya minta ruling dari Tuan Pengerusi, kita ini dalam peringkat Jawatankuasa

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: . . . dia hendak bercakap fasal kerugian UDA ini fasal apa, saya ingat mereka semua ini sudah pandai sangat. Kita ini sudah tidak ada masa dan kita hendak bincang apa yang tertera di dalam kertas ini. Saya mintalah ruling daripada Tuan Pengerusi, kerana masa, kalau tidak, pukul 12.00 kita tidak boleh habis.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, nampaknya Yang Berhormat tidak mematuhi peraturan. Yang Berhormat kata 00400—Perbadanan Pembangunan Bandar, tetapi Yang Berhormat berucap melarat-melarat. Sekali lagi, kalau Yang Berhormat tak patuh, saya tak beri ya!

Tuan Wee Chee Keong: Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Butiran 00400 dan di bawah Butiran ini ada kerja-kerja pembinaan projek Bangsar Utama, membiayai pembinaan projek Jalan Raja Abdullah, Kampung Baru, Kuala Lumpur dan sebagainya. Ini untuk pembinaan dan UDA menggunakan anak-anak syarikatnya untuk pembinaan ini. Jadi ia ada bersangkut-paut dengan Butiran ini.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Bersangkut-paut, tetapi ia terlalu jauh.

Tuan Wee Choo Keong: Sebab mereka menggunakan anak-anak syarikat untuk pembinaan.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sudah berucap tentang UDA kurang lebih 5 minit.

Tuan Wee Choo Keong: Ya, ini UDA
....

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila ucapkan tentang lain perkara, yang ada dan perlu
....

Tuan Wee Choo Keong: Ini memang perlu.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila teruskan.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Dengan itu saya harap Yang Berhormat Menteri boleh memberikan jawapan yang sewajarnya kepada Dewan yang mulia ini kenapa syarikat-syarikat yang tidak menjalankan perniagaan boleh dapat kerugian yang banyak begitu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepong. Selepas ini Yang Berhormat Menteri menjawab.

7.31 mlm.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, saya akan meringkaskan ucapan saya memandangkan Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam sekarang asyik untuk menjawab. . .
(Disampuk)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila teruskan Yang Berhormat.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, sayalah yang cakapnya. Apa lagi hendak desas-desus, pelbagai kacauan dan sebagainya. Kita tidak ada masa dah!
(Disampuk)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, sila teruskan.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, tadi PERWAJA dia tidak berminat. Mungkin kerana Menteri Perusahaan Awam datang daripada Terengganu, dia tidak berminat.

Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Butiran 00100, Butiran 00400 dan juga 00600, tiga sekaligus memandangkan masa tidak cukup dan \$77 juta diminta untuk meneruskan kerja pembangunan projek-projek kawasan perindustrian Kuala Perlis; Chemor; Ipoh, Perak; Pontian dan Pagoh, Johor tidak termasuk "Parit yang sulung" untuk pembelian tanah projek kawasan-kawasan perindustrian ladang Perbadanan Getah
....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Kepong, Parit Sulong bangun.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, saya rasa kita elok mengadakan perbincangan di sini,

kerana tidak ada kena-mengena dengan "Parit yang sulung". Kita takut Ahli daripada Pekung, minta maaf
(*Ketawa*)

Dr Tan Seng Giaw: Saya belum menyentuh lagi, Tuan Pengerusi

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: minta maaf, bukan Pekung, Tuan Pengerusi. Tolong betulkan sedikit.

Dr Tan Seng Giaw: Saya belum duduk lagi diucapnya. Tengoklah Peraturan Mesyuarat dulu. (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, teruskan.

Dr Tan Seng Giaw: Kawasan Perindustrian Hi-Tech Kulim Kedah, Kawasan Perindustrian Rembau Negeri Sembilan dan pembinaan Komplek Pelancongan Seri Bayu, Pasir Bogoh, Pulau Pangkor Perak.

Tuan Pengerusi, suka-lah saya tanya kepada Yang Berhormat, bolehkah kita sebutkan lebih terperinci lagi pengagihan kepada projek-projek tersebut. Kerana setakat adakan sekaligus \$77 juta itu tidak mencukupi untuk menunjukkan apa yang telah dibuat dengan wang ini.

Tuan Pengerusi, begitu juga dengan projek-projek untuk UDA, iaitu projek Bangsar Utama, projek Jalan Raja Abdullah, Kampung Baru, Kuala Lumpur. Projek Jalan Bandar, Projek Jalan Doraisamy dan pembelian tanah di Seberang Perai. Bolehkah kita tunjukkan bagaimana wang ini diagihkan kepada semua projek ini untuk diketahui oleh pihak kami dan juga orang ramai. Itu adalah lebih baik kerana jikalau kita buat sedemikian itu menunjukkan pihak Kerajaan lebih mementingkan pertanggungjawabannya.

Tuan Pengerusi, satu lagi yang akhirnya mengenai pembelian bas untuk

program Kenderaan Bas MARA. Saya tidak tahulah sama ada program Kenderaan Bas MARA ini adalah untuk pembelian bas-bas yang telahpun digunakan bagi perkhidmatan-perkhidmatan yang membawa ganjaran atau membawa keuntungan yang begitu besar bagi pihak bas MARA terutamanya semasa musim perayaan untuk Tahun Baru Cina, Hari Raya Aidilfitri atau Deepavali dan sebagainya. Tetapi kedua-dua perayaan yang terbesarnya ialah Tahun Baru Cina dan Aidilfitri. Semasa itu memang mereka mengaut keuntungan yang sangat besar. Sebab itulah saya pun hairan juga mengapa pihak Kerajaan terpaksa mengeluarkan lebih wang lagi untuk membeli kenderaan bas ini. Adakah permintaan yang dibuat ini untuk perkhidmatan-perkhidmatan bas yang mendapat keuntungan yang besar itu. Kalau kita telah untung kita boleh keluarkan wang sendiri. Apa fasal kita hendak minta daripada Dewan Rakyat lagi? Saya berharap soalan-soalan ini dapat dijawab dengan betul. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Menteri, sila jawab.

7.35 mlm.

Menteri Perusahaan Awam (Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kepong dan juga daripada Bukit Bintang, yang sudah lari keluar pula. Terima kasih kerana minat mereka ingin mengetahui tentang kedudukan wang yang ditambah bagi tujuan pembangunan.

Saya hendak mengkhususkan perhatian kepada perkara-perkara yang wajar dan tepat yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Perkara yang ditimbulkan secara salah, tidak tepat mengikut Maksud, tidak payahlah saya

jawab Tuan Pengerusi, kerana perkara itu kalau saya layan macam layan orang salah. Jadi memang tidak wajar dibuat dalam Dewan ini.

Perkara yang pertama yang disebutkan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang mengenai dengan Butiran (Projek) 00300—Bank Pembangunan Malaysia sebanyak \$50 juta. Beliau hairan dengan istilah “pinjaman biasa”. Barangkali Yang Berhormat berkenaan hairan kerana beliau tidak mengetahui tentang cara-cara pengurusan institusi-institusi kewangan. Kalau beliau tidak tahu saya hendak beritahu bahawa di Bank Pembangunan ada satu istilah namanya “pinjaman biasa,” bukannya kerana Bank Pembangunan ini menghadapi masalah bankrupt dan sebagainya. Setiap pihak yang menguruskan sesebuah institusi kewangan ada istilah-istilah yang dipakai. Kerana itu kita dapati Bank Pembangunan berminat menggunakan istilah “pinjaman biasa”. Maka pinjaman biasa ini adalah merupakan satu Butiran yang terdapat dalam sistem pengurusan Bank Pembangunan dan sudah tentu kalau kita hendak melihat secara terperinci butir-butir perbelanjaan Bank Pembangunan ini adalah sebuah bank yang menjalankan urusan-urusan untuk menolong menjayakan antara lain maksud pengwujudan masyarakat bumiputra dalam bidang industri dan perdagangan. Jumlah sebanyak \$50 juta ini adalah jumlah yang memang dalam lingkungan yang telah dianggarkan daripada awal untuk menolong bagi menjayakan maksud polisi Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera (BCIC). Dan kalau sekiranya hendak mengetahui secara terperinci pinjaman inilah juga digunakan bagi menolong usahawan menjalankan perniagaan-perniagaan kecil, industri-industri kecil dan sebagainya di seluruh negara.

Yang Berhormat dari Bukit Bintang juga menimbulkan masalah Butiran 00400—Perbadanan Pembangunan

Bandar (UDA). Barangkali kalau Yang Berhormat membaca keterangan yang terdapat dalam Kertas Perintah ini, bila disebutkan bahawa tambahan sebanyak \$41,200,000 adalah untuk pembelian tanah dan kerja-kerja pembinaan projek Bangsar Utama, membiayai pembinaan projek Jalan Raja Abdullah sehingga hujung statement ini kita dapati dengan jelas ia menerangkan bahawa wang sejumlah \$41 juta ini bukanlah hanya untuk membayar harga tanah tetapi ia meliputi kesemuanya.

Kerana kita rangkumkan bahawa wang sebanyak \$41,200,000 ini adalah untuk tujuan-tujuan seperti pembelian, kerja-kerja pembinaan, pembiayaan pembinaan dan sebagainya. Jadi tidak boleh kita tafsirkan bahawa wang sebanyak \$41 juta ini hanya untuk membayar tanah Jalan Doraisamy sahaja. Kalau dibaca dengan baik maka tidak timbul kekeliruan sehingga timbul perkataan UDA membawa gangster, sedangkan gangster ini kita dapat selalunya digunakan oleh DAP. Bila ada tunjuk perasaan DAP yang gunakan gangster. (*Tepuk*) Tetapi dalam

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Nantilah dahulu.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Duduk, Kepong.

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Persoalan yang ditimbulkan ini adalah merupakan tohmahan yang tidak baik kerana kalau sekiranya agensi Kerajaan ataupun Kerajaan menggunakan gangster, barangkali Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP pun tidak ada dalam Dewan ini. Ini menunjukkan bahawa kita menggunakan sistem yang baik yang teratur dan apa yang terjadi, kalau terjadi

Tuan Wee Choo Keong: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat hendak beri jalan?

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Nanti sekejap, saya hendak habiskan sentence saya dahulu. Nanti sekejaplah.

... walaupun terjadi perkara-perkara yang mungkin kurang menyenangkan Yang Berhormat saudara saya dari Bukit Bintang, kita harus teliti kenapa terjadi. Bukan tujuan sebuah Kerajaan untuk mencari orang-orang yang tidak baik bagi menjayakan tujuan Kerajaan. Kalau ada, mesti ada silap di mana-mana, tetapi bukan Kerajaan yang berbuat demikian atau bukan agensi Kerajaan yang berbuat demikian. Kalau kita selidik, kita dapati mesti ada salah di mana-mana. Kalau sekiranya pihak yang sanggup menjual tanah sudah menjanjikan, misalnya hendak mengeluarkan setinggan daripada kawasan itu, tetapi kalau sekiranya pihak penjual tidak tunai janji, maka bukan Kerajaan yang mencari orang untuk menghalau orang berkenaan. Tetapi orang ramai benci kepada sikap pihak yang menjanjikan untuk mengeluarkan setinggan tetapi dia tidak mengeluarkan setinggan. Jadi bukanlah usaha Kerajaan, atau saya bimbang sedikit kalau-kalau DAP yang pergi cari orang untuk hendak mengeruhkan keadaan, tetapi bagi Kerajaan sama sekali tidak ada termasuk dalam rancangan Kerajaan ...

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Bukit Bintang bangun.

Tuan Wee Choo Keong: Penjelasan. Terima kasih. Yang Berhormat Menteri tadi mengatakan DAP yang membawa gangster—itu tidak benar. Kalau betul, tunjukkan bukti di Dewan yang mulia ini. Yang paling mustahak dalam hal ini, adakah Yang Berhormat Menteri sedar atau tidak tanah di Jalan Doraisamy ini telah dijual kepada UDA dalam bulan Disember, 1990 dan Kota Lights Sdn.

Bhd., penjual tanah ini mengambil tindakan untuk mengeluarkan penduduk-penduduk di Jalan Doraisamy ini dalam bulan Februari, Mac, dan April. Kalau UDA sedar, sebab saya ada menulis surat kepada pihak UDA, kenapa UDA tidak mengambil apa-apa tindakan untuk menghentikan tindakan Kota Lights Sdn. Bhd. ini? Itu yang kita hendak tahu.

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Tuan Pengerusi, tadi saya telah nyatakan bahawa kalau saya menjawab, saya menjawab perkara yang ada kaitan dengan persoalan dan perbincangan kita. Saya bukan tidak boleh jawab, saya boleh jawab, boleh memberi analisa yang terperinci tentang kenapa kita jual, kenapa kita beli, kenapa orang tidak bayar hutang, kenapa tindakan undang-undang tidak diambil, tetapi ini semua tidak termasuk dalam tajuk. Saya tidak fikir Pengerusi akan membenarkan saya, jadi saya jaga line ini kerana lawyer dari Larut, seorang pakar, saya jaga, saya hormat dia, dia mengajar undang-undang, jadi saya ikut undang-undang. Kerana kita ada pakar undang-undang di sini, kita kena hormat dia.

Mengenai dengan saudara saya dari Bukit Bintang mengatakan kalau saya menuduh DAP membawa gangsters, sila buktikan. Tetapi tadi dia yang menuduh kita membawa gangsters tetapi saya tidaklah suruh buktikan kerana kita hendak bincang sahaja. Bila saya tuduh, dia suruh saya buktikan. Bila dia tuduh, saya hormat Ahli Dewan Rakyat, saya tidak begitu bersegera untuk menyatakan bahawa sila buktikan—hendak kelahi, kerana DAP suka kelahi. Kita Kerajaan hendak berbaik-baik. *(Tepuk)*

Tuan Wee Choo Keong: *(Bangun)*

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Tak payahlah lagi. Masa kita pun tidak ada. Saya ingat saya beri sekalipun cukuplah.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, cukuplah.

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Saya tidak menyebutkan bahawa DAP membawakan gangsters di sini tetapi bila saya sebutkan itu ertinya, cubalah ingat-ingat, mungkin ada di tempat lain di sebelah-sebelah sini atau dekat-dekat sini, sebab saya tidak sebut di mana, ini mungkin.

Berbalik kepada persoalan mengenai dengan UDA ini, saya fikir tidak payahlah kita merasa bimbang dengan cara Kerajaan, terutamanya UDA dan lain-lain iaitu agensi-agensi amanah yang di bawah Kementerian Perusahaan Awam yang memohon tambahan peruntukan pembangunan kerana semua urusan kewangan Kerajaan dibuat pemeriksaan. Tidak payahlah DAP yang bukan akauntan hendak periksa kira-kira kita. Ada pihak lain yang akan memerhatikan dan saya yakin dan saya ingin memberi jaminan kepada Yang Berhormat bahawa segala pengurusan kewangan ada pakar-pakar yang tertentu, ada profesional yang memang Kerajaan lantik dan Kerajaan memberi peluang kepada mereka untuk mengawal sistem pembelanjaan kewangan.

Dr Tan Seng Giaw: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Dia tidak bagi jalan, Yang Berhormat Kepong.

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Saya ingat kita ada banyak lagi peluang yang lain soal jawab pun ada dalam Parlimen ini, boleh tanya. Kalau hendak tanya hal ini, kemukakan soalan kemudian.

Janganlah Yang Berhormat dari Bukit Bintang bimbang dan mengungkit bahawa ini wang rakyat dan perlu dijaga dengan baik. Kita membincangkan perkara ini di dalam Parlimen kerana

kita sedar tanggungjawab kita menjaga wang rakyat. Ada pihak lain dapat wang dia tidak mahu bincang dalam Dewan ini, pihak-pihak lain macam ada setengah-setengah badan atau pertubuhan, bila dapat duit dia tidak mahu bincang. Tetapi kita dalam sistem Kerajaan, ada wang kita bincangkan kerana kita hendak menjaga amanah kita. Jadi jangan bimbang dan jangan tuduh mengatakan kita tidak mahu jaga wang rakyat. Ini kerana hendak jaga wang rakyatlah, kita beri peluang Yang Berhormat datang di sini bertanya dan kalau sekiranya tidak puas di dalam Dewan ini, di luar Dewan kita boleh berjumpa, sambil minum kopi pun kita boleh bercakap.

Saya hendak ringkaskan sahaja dan berbalik kepada masalah yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Kepong mengenai dengan Butiran 00100—Pinjaman kepada Perbadanan Kemajuan Negeri.

Tuan Wee Choo Keong: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, Yang Berhormat. Yang Berhormat Menteri sudah beri notis.

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: . . . Yang lain saya ambil ingatanlah kerana mungkin dia hendak tahu perkara yang tidak berkaitan.

Dr Tan Seng Giaw: (Bangun.)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, Yang Berhormat . . .

Dato' Dr Mohamad Yusof bin Haji Mohamed Nor: Tuan Pengerusi, saya sudah sebutkan tadi saya akan menjawab perkara yang berkaitan sahaja. Jadi kalau orang hendak mengheret saya kepada perkara yang lain, jadi saya pun jadi macam dialah. *(Ketawa)*

Sebenarnya Yang Berhormat dari Kepong ingin mengetahui tentang cara pengagihan pinjaman yang diberikan kepada Perbadanan Kemajuan Negeri. Pertanyaan ini kalau Yang Berhormat tidak tanya pun tidak apa kerana bila kita menentukan sejumlah wang, dalam pengurusan mana-mana organisasi pun, cuba Yang Berhormat bayangkan, mesti ada angka-angka yang terperinci. Kalau kita hendak sebutkan kesemuanya dalam Kertas yang dibentangkan ini, tentulah tidak wajar.

Kita mesti meringkaskan statement supaya mudah kita bincang dan fokus kepada masalah, tetapi kalau saya hendak baca, hendak tahu yang itu sahaja, bangun tanya saya. Kalau saya baca ini memakan masa pula—bukan tidak ada—ada ini, ada di depan saya, saya pegang kertas ini. Tetapi saya hendak beritahu bahawa kita memang agihkan dengan baik dan rancangan-rancangan yang kita buat ini adalah sebenarnya untuk menyahut perkembangan-perkembangan industri di seluruh negara ini, kerana SEDC ataupun PKEN ini adalah merupakan agensi-agensi yang diamanahkan untuk mewujudkan pekerjaan dan memberi latihan pengurusan serta mewujudkan usahawan di samping juga mencari keuntungan untuk mengukuhkan kedudukan Perbadanan, jadi tidak payahlah saya menerangkan dengan panjang lebar perkara itu.

Satu perkara ialah mengenai dengan ada syarikat yang rugi yang disebutkan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang. Kalau sekiranya ada syarikat yang rugi, saya ingin menegaskan di sini bahawa agensi amanah yang di bawah Kementerian Perusahaan Awam sentiasa mengambil tindakan, kalau sekiranya ada kerugian kita akan pastikan supaya ianya tidak rugi, jika dia gagal tahun ini mungkin tahun depan dia baik. Ahli Yang Berhormat mungkin ingat iaitu

dalam dunia ini tidak ada syarikat yang berterusan maju.

Saya minta maaf untuk menyebutkan di sini misalnya sebuah syarikat, sebuah organisasi yang besar dalam dunia ini, seperti IBM misalnya di satu masa pada tahun 1969 diisytiharkan mati, gagal, tetapi tahun 1972 diisytiharkan yang paling baik, naik turun syarikat ini adalah bergantung kepada pengurusan. Maka sebab itu kalau ada syarikat yang rugi, kami di Kementerian berusaha untuk memperbaiki dan kita memastikan supaya kemudiannya akan menjadi syarikat yang untung.

Mengenai dengan soalan Yang Berhormat dari Kepong mengenai dengan bas. Bas ini ada dua jenis, satu bas yang perkhidmatannya diwujudkan untuk mencari keuntungan sebagai matlamat utama di samping memberikan perkhidmatan. Dan ada sebahagian lagi ialah perkhidmatan bas yang bertujuan memberi perkhidmatan lebih daripada mencari keuntungan seperti yang dibuat oleh MARA. Maka sebab itulah kita tambah peruntukan kerana kita cinta kepada rakyat, biarlah kita tidak untung sedikit tidak apa, tetapi kita hendak beri pertolongan kepada rakyat. Saya rasa itulah sahaja Tuan Pengerusi. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$196,477,000 yang disebutkan dalam Maksud P.33 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Perusahaan Awam hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$196,477,000 untuk Maksud P.33 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B. 34 (Jadual Pertama)—

Maksud P. 34 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990)—

Maksud P. 34 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepala Pembangunan P.34 di bawah Kementerian Kesihatan terbuka untuk dibahas. Ya, Tumpat.

7.55 mlm.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood (Tumpat): Tuan Pengerusi, Kertas Perintah 6A, Butiran (Projek) 00300 Kemudahan Kesihatan dan Butiran Projek 00400 Hospital-hospital.

Sehubungan dengan perkhidmatan kesihatan perubatan ini saya menyokong sebarang usaha untuk membaiki perkhidmatan dan kemudahan di hospital-hospital dan tidak kurang pentingnya ialah kemudahan perubatan dan rawatan di luar bandar. Buat masa ini kelengkapan dan peralatan di hospital dirasakan sangat kurang.

Saya masih teringat kisah seorang kanak-kanak Wan Azlan yang terbakar yang dirawat di Hospital Besar Kuala Lumpur bulan puasa tahun yang lalu. Beliau dimasukkan ke hospital sejurus selepas ia

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar ya.

Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan (Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman): Saya hendak tahu Butiran mana?

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Kemudahan kesihatan.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sila patuh arahan ya. Mengikut Peraturan Mesyuarat

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Ya, kemudahan kesihatan.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kita dalam Jawatankuasa.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Ya, saya tahu.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jadi, jangan melarat keluar.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Sekarang kemudahan kesihatan, saya hendak beri contoh

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Spesifik.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Ya, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Beritahu Butiran berapa Yang Berhormat?

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Saya ringkaskan. Satu maklumat yang diperolehi betapa kurangnya kemudahan dapat dilihat dalam Bahagian Kecemasan seperti oksigen. Jika ada accident jalanraya selimut untuk menutup pesakit pun tidak cukup dan kadang-kadang atau biasanya sejenis kertas yang terdapat di hospital yang tidak patut digunakan sebagai selimut dijadikan selimut sebagai gantinya. Malah gown bagi doktor dan pelawat pun tidak mencukupi, satu gown terpaksa digunakan oleh ramai orang, doktor kadang-kadang terpaksa bertukar-tukar gown untuk kegunaan mereka bagi memastikan pakaian mereka tidak dilekati kotor semasa menjalani rawatan. Jika kekurangan ini

boleh berlaku di Hospital Besar Kuala Lumpur, maka apakah jaminan di hospital dan klinik-klinik luar bandar boleh dapat peralatan moden yang secukupnya.

Sebelum Kerajaan memberikan tumpuan kepada luar bandar saya ingin menarik perhatian tentang di Shah Alam dan Bangi, dua bandar baru utama yang dibina di Selangor yang menempatkan ramai orang besar dan penting di negara ini. Kedua-dua bandar ini contoh pembangunan bandar moden, penghuninya ramai dan kilang-kilang pun bertumpu di kawasan ini. Masing-masing mulai menjadi kawasan sesak, tetapi kedua-dua kota besar yang sesak ini tidak pun ada hospital. Penduduk-penduduk terpaksa pergi ke tempat yang jauh bagi mendapatkan rawatan.

Tuan Pengerusi, jika empat keluarga Raja-raja dan orang-orang besar, guru-guru atau pensyarah-pensyarah universiti dan sebagainya tidak diberi layanan dan kemudahan hospital yang sewajarnya maka bagaimana kita mengharapkan kawasan luar bandar akan diberikan perhatian? Perhatian yang diberikan untuk luar bandar setakat ini cuma khidmat bibir sahaja. Janji mengadakan hospital dengan berjuta-juta perbelanjaan hanya didengar bila kawasan tertentu ada pilihanraya kecil, tetapi kadang-kadang janji itu tidak ditunaikan. Timbalan Perdana Menteri arif benar dengan persoalan ini. Dengan ini saya merayu supaya perhatian hendaklah ditumpukan di kawasan-kawasan yang memerlukan khidmat itu kerana rakyat miskin dan memerlukan pembelaan.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-*
pengerusikan Jawatankuasa)

Saya mengalu-alukan jaminan Timbalan Menteri Kesihatan di Dewan ini pada satu masa yang lepas betapa gelatin yang digunakan untuk salut ubat dan sebagainya dijamin halal. Pertama,

ia dari binatang yang tidak haram dan kedua, ia dari binatang yang diproses secara Islam iaitu menggunakan bahan gelatin daripada binatang yang disembelih.

Tuan Pengerusi, cuma yang ingin saya timbulkan di sini ialah sejauhmana bahan-bahan tadi diproses di negeri-negeri atau negara-negara orang Islam dan dikendalikan oleh orang-orang Islam. Antaranya ialah bahan itu yang dipercayai masih digunakan ialah diproses di negara-negara maju seperti Jerman, Britain, Amerika Syarikat dan lain-lain.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, panjang lagikah?

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Saya kira cukup dahulu. Sekian, terima kasih.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Cukup Yang Berhormat, saya ingat kita baru sampai ke 15.

Dr Tan Seng Giaw: Saya akan meringkas kerana . . .

Tuan Pengerusi: Bolehkah Yang Berhormat berucap dalam lima minit?

Dr Tan Seng Giaw: Boleh, saya ringkaskanlah—sentiasa mematuhi arahan.

Tuan Pengerusi, di bawah Butiran 00300 dan 00400 mengenai Kemudahan Kesihatan, lebih \$30 juta diminta diluluskan di sini untuk membiayai kenaikan kos pembinaan alat-alat kelengkapan yang merupakan bayaran kemajuan/akhir projek-projek dan juga \$49 juta untuk 8 buah hospital nuklius. Tuan Pengerusi, sukaiah saya menjelaskan di sini saya tidak setuju dengan Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam yang mengatakan kita tidak perlu menyebutkan Butiran. Kalau

tidak begitu, mengapa kita adakan Jawatankuasa. Jawatankuasa ini untuk membahaskan Butiran. Dia kata bagi sekaligus

Tuan Pengerusi: Itu tidak masuk

Dr Tan Seng Giaw: Memang tidak masuk. Sikap. . . .

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat ada lima minit sahaja.

Dr Tan Seng Giaw: Sikap seperti itu tidak wajar. Saya berharaplah Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak akan mengikut sikap seperti itu. Sukalah saya bangkitkan di sini bahawa bolehkah Yang Berhormat boleh menerangkan mengenai 8 buah hospital nukleus ini kerana ini tidak disebutkan di sini? Kita hendak tahulah setakat mana diagih-agihkan kepada negeri-negeri ini. Mengenai \$30 juta untuk alat-alat kelengkapan itu, bolehkah Yang Berhormat sebutkan apakah alat-alat kelengkapan itu? Adakah ini termasuk alat-alat kelengkapan yang moden untuk AIDS dan sebagainya? Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

8.04 mlm.

Timbalan Menteri Kesihatan (Tuan Mohamed Farid bin Ariffin): Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Tumpat dan juga Ahli Yang Berhormat dari Kepong yang telahpun membangkitkan hal-hal berkaitan dengan Kementerian Kesihatan. Pertama, saya ingin menyatakan bahawa Kementerian Kesihatan sentiasa mengambil langkah positif ataupun lebih tegas lagi pro-aktif untuk menentukan bahawa alat-alat kelengkapan dan juga bangunan-bangunan yang sesuai dirancang

untuk masa depan dan juga untuk menaikkan taraf hospital-hospital dan juga alat-alat peralatan yang telahpun lama. Oleh kerana itulah maka jika kita baca Butiran-butiran yang telahpun diperkatakan dalam projek 00300, jelas menunjukkan bahawa tambahan \$30 juta itu dikehendaki untuk membiayai kenaikan kos pembinaan dan alat-alat kelengkapan yang merupakan bayaran kemajuan terakhir dan projek-projek yang tidak dapat disiapkan dalam tahun 1990.

Oleh kerana masa tidak mengizinkan, maka saya tidak dapat menurunkan satu persatu. Walau bagaimanapun, jika sekiranya diizinkan, saya boleh menerangkan dengan terperinci secara bertulis kepada Yang Berhormat berdua. Tetapi ingin saya menyatakan di sini bahawa kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat dari Tumpat terlalu umum dan melulu yang mengatakan bahawa sebelum kita membuat sebarang pembangunan di kawasan luar bandar, mesti kita lihat dalam kawasan bandar dahulu. Tetapi ingin saya nyatakan di sini bahawa Kementerian Kesihatan mempunyai sikap bahawa kita perlu mempunyai equity of service, dengan izin, di antara kawasan bandar dan luar bandar, dan dengan ini di antara lain kita telahpun memutuskan untuk membina 8 buah hospital—walaupun dinyatakan di sini 8 sahaja, tetapi sebenarnya telah buat keputusan untuk 13—boleh dikatakan tiap-tiap negeri ada satu nuklius hospital yang telahpun diputuskan dibina secara 'turnkey'.

Jadi, begitu jugalah, oleh kerana masa tidak mengizinkan—sebenarnya saya telah jawab banyak kali dalam Parlimen ini berkenaan dengan tempat-tempat di mana hospital-hospital yang dibina termasuk Sepitang di Sabah.

Tuan Pengerusi, oleh kerana hal-hal lain yang dibangkitkan adalah terlalu umum dan tidak khusus kepada tajuk B.34, saya tidak ingin membuat sebarang response terhadap itu. Sekian.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$20,000,000 untuk Maksud B.34 di bawah Kementerian Kesihatan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$20,000,000 untuk Maksud B.34 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$26,721,000 yang disebutkan dalam Maksud P.34 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; dan \$91,788,000 yang disebutkan dalam Maksud P.34 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$26,721,000 untuk Maksud P. 34 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990; dan \$91,788,000 untuk Maksud P.34 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.40 dan B.43 (Jadual Pertama)—

Maksud B.36 (Jadual Kedua)—

Maksud P.42 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990)—

Maksud P.35, P.36, P.39 dan P.40 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.40, B.43 dan B.36 dan Kepala Pembangunan P.42, P.35, P.36, P.39 dan P.40 di bawah Kementerian Dalam Negeri terbuka untuk dibahas.

8. 07 mlm.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Tuan Pengerusi, saya menyentuh Perkara B.40, Jabatan Penjara yang telah membelanjakan \$13,053,000. Di antara tujuan perbelanjaan itu kebanyakannya ialah berkenaan dengan emolumen kakitangan baru dan juga bayaran kenaikan kadar Elaun Khidmat Awam.

Tuan Pengerusi, Jabatan Penjara yang menambahkan peruntukan sebanyak ini adalah amat penting terutama sekali untuk menambahkan kecukupan pegawai-pegawai termasuk pegawai-pegawai penjara adalah pegawai penjara yang kerjanya memulih orang-orang yang ditahan iaitu banduan, dan juga memulih orang-orang yang ditahan di bawah ISA di Kem Kamunting. Kita melihat dalam menambahkan perbelanjaan ini, kakitangan yang baru diambil nanti kita harap terutama sekali kakitangan penjara yang kerjanya memulih banduan dan memulih orang-orang tahanan, mereka hendaklah terdiri daripada orang yang berakhlak mulia. Kita tidak mahu kakitangan ataupun pegawai-pegawai daripada Kementerian Dalam Negeri, kerjanya untuk memulih orang-orang tahanan, tiba-tiba sedang mereka memulihkan kita, tersibar di luar berita dalam akhbar bahawa pegawai itu ditangkap berkhawatir dan sebagainya.

Begitu juga pegawai-pegawai yang berkhidmat di penjara hendaklah kalau boleh mengasingkan tahanan-tahanan ISA yang berkenaan dengan politik di Kamunting dengan mereka yang ditahan, yang bersangkutan-paut dengan penipuan paspot, penipuan menandatangani dokumen paspot palsu, kad pengenalan palsu dan sebagainya, yang hendaklah dipulihkan berasingan. Satu, dianggap mereka ini ditahan kerana politik, satu lagi ditahan kerana melakukan jenayah. Kedua-dua kumpulan ini tidak boleh Pegawai Penjara meletakkan di bawah satu kategori untuk dipulihkan sebab kedua-dua mereka ditahan dalam bentuk keadaan yang berbeza.

Yang kedua, yang ingin saya sentuh Maksud P.36, Butiran 02200—Alat Perhubungan Radio, iaitu yang telahpun dibelanjakan sebanyak \$3 juta. Tuan Pengerusi, memang kita mahu pihak Polis kita mempunyai alat yang cukup hebat terutama sekali alat-alat perhubungan, sebab sekarang ini kita mendapat khabar ataupun laporan-laporan daripada dalam dan luar negeri sindiket pelacur dan sindiket dadah di Malaysia ini mempunyai alat perhubungan yang cukup hebat di mana mereka dapat menangkap segala perbualan pihak Polis, tetapi pihak Polis tidak dapat menangkap segala perbualan mereka di mana alat-alat perhubungan sindiket pelacur dan sindiket dadah ini lebih hebat dan lebih sophisticated daripada yang dimiliki oleh Polis. Kita mahu juga pihak Polis bukan sahaja dapat mendengar perbualan sindiket itu, bahkan mereka mempunyai alat kelengkapan yang boleh 'jammed'kan wave kepunyaan sindiket-sindiket dadah dan juga sindiket para pelacur itu.

Seterusnya Butiran 03100, iaitu perbelanjaan sebanyak \$4 juta diperlukan untuk pagar keselamatan di sempadan. Untuk membina pagar di sempadan ini terutama sekali sempadan Malaysia—Thailand untuk keselamatan, ia amatlah perlu. Tetapi di samping itu kita juga hendaklah menilai keadaan sosial masyarakat yang berada di sempadan tersebut kerana mereka yang berada di sebelah Selatan Thai dan Utara Semenanjung Malaysia adalah terdiri dari satu rumpun bangsa. Kadang-kadang mereka berulang-alik untuk ke sekolah—daripada Golok bersekolah di Kelantan dan ada orang Kelantan bersekolah di sebelah Narathiwat, Patani dan sebagainya.

Mereka melintasi sempadan itu setiap hari dan begitulah juga di sebelah Perlis, di sebelah Kedah dan sebagainya sebab mereka terdiri daripada rumpun bangsa yang sama, agama yang sama. Oleh itu, interaksi antara mereka terlalu rapat. Kalau dibina pagar keselamatan ini, saya

katakan sekali lagi bahawa kita bersetuju keselamatan hendaklah dipertingkatkan tetapi hendaklah lihat juga faktor-faktor terutama sekali mereka yang terdiri daripada satu rumpun bangsa dan satu agama. Kita bimbang jika tembok ini dibina 20 tahun lagi atau 10 tahun lagi ia seperti tembok Berlin di mana mereka beramai-ramai akan meruntuhkan tembok tersebut. Oleh itu kajian sosialnya hendaklah perlu dilihat supaya dengan terbinanya tembok ini interaksi antara orang Melayu, antara kaum keluarga yang sealiran ini tidak menjejaskan perhubungan mereka dan di samping itu kita juga dapat meningkatkan keselamatan di sempadan. Sekian, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Menteri menjawab.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Pengerui, kuorum tidak cukup.

Tuan Pengerusi: Ya, kuorum tidak cukup. Minta bilang Yang Berhormat. (18 Ahli hadir). Minta bunyikan loceng.

(Loceng dibunyikan)

(Ahli-ahli dikira, 32 Ahli hadir)
(Tepuk)

Tuan Pengerusi: Ada tunjuk perasaan pula. *(Ketawa)* Ya, Yang Berhormat Menteri menjawab.

Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri (Tuan Ong Ka Ting): Tuan Pengerusi, apa yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri tadi, ada beberapa perkara yang perlu dijawab secara amnya. Yang pertama, mengenai kakitangan baru yang telahpun dilantik oleh pihak Jabatan Penjara yang disebut tadi, kebanyakannya adalah untuk bangunan Penjara baru. Jadi, apa yang disebutkan tadi mengenai pemulihan orang tahanan,

memang selama ini Kerajaan mengambil kakitangan yang berakhlak mulia. Tidak pernah Kerajaan mengambil sesiapa yang tidak layak ataupun dari segi mutunya tidak berakhlak mulia.

Kedua, mengenai orang yang ditahan atas sebab kegiatan jenayah . . .

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: Ya, Yang Berhormat Nilam Puri bangun. Hendak beri jalan atau tidak?

Tuan Ong Ka Ting: Tidak ada masa.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Sedikit sahaja.

Tuan Ong Ka Ting: Tidak ada masa.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Setengah minit sahaja.

Tuan Ong Ka Ting: Orang yang ditahan atas sebab kegiatan jenayah dan orang yang ditahan di bawah ISA memang tidak dicampurkan dan adalah dikawal dengan rapi dan diberi layanan yang tertentu, tidaklah dicampur dengan begitu sahaja.

Ketiga, alat perhubungan radio yang dikatakan bahawa sendiket pelacur dan sendiket haram yang lain-lain mempunyai alat yang sophisticated. Jika sekiranya benar bahawa segala perhubungan Polis itu dapat didengar oleh mereka, maka sebaliknya pun akan betul, iaitu apa yang mereka hubungkan itu, Polis pun dapat dengar juga. Jadi, daripada apa yang dikatakan itu saya rasa pihak Polislah yang lebih 'professional' *(Tepuk)* dengan izin, dan lebih tahu bagaimana mencegah jenayah dan oleh sebab itulah di bawah permintaan ini pihak Polis kena tambahkan alat-alat yang lebih sophisticated.

Tuan Pengerusi, untuk perkara yang akhir sekali yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi mengenai pagar keselamatan, sebenarnya, pagar keselamatan ini adalah hanya untuk kawasan Sintok iaitu kawasan yang dekat dengan Universiti Utara Malaysia. Ini memang tujuan Kerajaan negara kita untuk mencegah sebarang kegiatan termasuk penyeludupan dan atas sebab-sebab keselamatan yang lain dan sesiapa sahaja sama ada dari Thai atau dari negara kita yang hendak pergi menyeberangi sempadan mereka mesti mengikuti peraturan yang teratur dengan mempunyai dokumen perjalanan yang teratur. Maka saya rasa tujuan itu memang untuk mencegah sebarang kegiatan yang tidak diingini dan keadaan mengenai keadaan sosial, itu adalah satu perkara yang sentiasa dipandang berat. Kalau sekiranya berlaku, inipun adalah satu perkara yang hanya "anggapan" sahaja dan kalau ianya memang berlaku Kerajaan akan memberi perhatian yang sewajarnya. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$13,053,000 untuk Maksud B.40 dan \$4,700 untuk Maksud B.43 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; \$10,000,000 untuk Maksud B.36 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Dalam Negeri hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$13,053,000 untuk Maksud B.40 dan \$4,700 untuk Maksud B.43 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama, \$10,000,000 untuk Maksud B.36 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$10 yang disebutkan dalam Maksud P.42 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990, \$900,000 untuk Maksud P.35, \$100,200,000 untuk

Maksud P.36, \$810,000 untuk Maksud P.39 dan \$11,300,000 yang disebutkan dalam Maksud P.40 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$10 untuk Maksud P.42 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990, \$900,000 untuk Maksud P.35, \$100,200,000 untuk Maksud P.36, \$810,000 untuk Maksud P.39 dan \$11,300,000 untuk Maksud P.40 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Maksud P.44 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Anggaran Pembangunan P.44 di bawah Kementerian Penerangan terbuka untuk dibahas.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$4,997,200 yang disebutkan dalam Maksud P.44 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Penerangan hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$4,997,200 untuk Maksud P.44 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Maksud P.46 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Pembangunan P. 46 di bawah Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Kepong.

8.20 mlm.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, Butiran 00400—Kemajuan Hidupan Liar dan Taman Negara.

Kalau kita adakan satu permintaan seperti ini saya setuju kerana memang kita perlu wang seperti ini untuk membeli peralatan dan membiayai projek di Taman Negara sebab satu Taman yang begitu indah yang mempunyai hidupan liar termasuk burung yang khusus untuk kawasan itu sahaja dan saya nampaknya kalau kita hendak tengok binatang-binatang yang sukar hendak dilihat di dalam kawasan-kawasan lain, pergi ke Taman Negara. Sebab itulah saya berharap dengan adanya peruntukan ini, kawalan lebih rapi diadakan untuk memelihara hidupan ini.

Saya suka tanya di sini, adakah cukup renjer-renjer untuk mengawalselia supaya tidak berlakunya kecurian dan poaching di dalam kawasan Taman Negara yang begitu luas dan juga pembalakan haram di kawasan itu.

Suka saya bangkitkan di sini, kerana di kawasan seperti kawasan taman juga di Endau-Rompin ada berlaku pembalakan haram di mana pihak Kerajaan setakat ini pun tidak dapat mengambil langkah yang berkesan untuk mencegah kegiatan seperti ini dan langkah-langkah berkesan hendaklah diadakan untuk memelihara semua ini. Mungkin Tuan Pengerusi pun sendiri ada tengok jenis-jenis burung di dalam Taman Negara yang begitu cantik. Ada jenis burung misalnya, burung merpati, burung-burung liar di situ yang sangat cantik dan badak sumbu Sumatera yang kecil sekali di dunia, saya diberitahu yang boleh didapati di dalam Taman Negara sebab kita semua suka pada hidupan liar seperti ini dan saya berharap pihak Kementerian dapat mengambil langkah-langkah yang lebih berkesan untuk memelihara semua ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ya, selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

8.23 *mlm.*

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Tuan Pengerusi, saya sentuh sedikit sahaja P. 46, 00300—Pembangunan Zoo, yang memerlukan pertambahan peruntukan \$1 juta.

Kalau dimaksudkan Zoo ini ialah Zoo Negara, kenapa Kementerian tidak memikirkan untuk memindahkan Zoo Negara ke tempat lain kerana Zoo Negara sekarang sudah tidak sesuai untuk binatang hidupan liar diam di situ kerana perumahan telah mengelilingi Zoo dan suara bising kenderaan telah mengganggu badak, harimau dan binatang-binatang di dalam rimba. Oleh itu, daripada sekarang, hendaklah dikaji supaya Zoo itu dapat berpindah ke tempat lain.

Maksud P. 46, Butiran 00400 Kemajuan Hidupan Liar dan Taman Negara yang memerlukan peruntukan sebanyak \$5,728,000. Memang binatang-binatang dalam hutan perlu dipelihara. Pegawai Mergastua bertindak keras kepada orang yang membunuh binatang-binatang yang tidak diizinkan.

Masalahnya sekarang ini memang berlaku bila pembesar-pembesar negara, orang-orang besar memburu binatang dan membunuh binatang-binatang yang dilarang itu, mereka tidak diambil tindakan kerana mereka itu orang besar. Ini banyak berlaku dan tambahan pula mereka pergi memburu dengan orang-orang yang berjawatan tinggi dalam Kerajaan, selalunya mereka terlepas daripada pegawai-pegawai Mergastua.

Tuan Pengerusi: Bersangkutan apa dengan duit \$5 juta itu?

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: \$5 juta ini hendak jaga peralatan dan menjaga hidupan liar. Jadi, mesti pegawai-pegawai kena bertindak keras untuk menjaga hidupan liar. Kalau tidak, \$5 juta ini kita peruntukkan tetapi hidupan liar kita dipupuskan oleh orang-

orang besar tetapi berperangai liar. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila, Yang Berhormat Menteri menjawab.

8.25 *mlm.*

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tuan Law Hieng Ding): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbincangan mengenai peruntukan untuk Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar

Saya memang berterima kasih atas minat yang ditunjukkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong dan apa yang berlaku sekarang ialah memang benar Kementerian ini khasnya Jabatan Perhilitan tidak mempunyai kakitangan atau renjer yang mencukupi oleh kerana kawasan yang di bawah jagaan Kementerian ini memang luas dan besar dan saya berharap kalau kita dapat sokongan dari Ahli-ahli Yang Berhormat memanglah kita akan memperbesarkan bilangan kakitangan Jabatan Perhilitan. Kementerian ini memang mengambil berat mengenai perburuan haram atau pembalakan haram yang berlaku di Taman Negara. Perkara ini telah diambil tindakan dan perkara ini adalah sekarang di dalam siasatan Polis dan juga saya telah mengarahkan Jabatan ini, Malaysian Centre for Remote Sensing untuk menjalankan monitoring mengawalselia dari satelite untuk mendapat bukti dan mengambil tindakan yang selanjutnya.

Apa yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong mengenai Endau-Rompin, Endau-Rompin ialah satu Taman Negeri, bukan Taman Negara, dan ia adalah di bawah jagaan Kerajaan Negeri Pahang dan Kerajaan Negeri Johor. Kita juga boleh menyampaikan perkara ini kepada mereka untuk perhatian.

Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri menyentuh mengenai perkara Zoo Negara, saya fikir oleh kerana Zoo Negara sekarang ditadbir oleh satu jawatankuasa secara sukarela, ini bukan bidang kuasa Kementerian ini dan saya boleh menyampaikan cadangan Ahli Yang Berhormat itu untuk pertimbangan Jawatankuasa atau Lembaga Pentadbiran Zoo Negara itu. Satu lagi, saya memang menafikan apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat itu, orang-orang besar yang melakukan perburuan haram. Saya boleh memberitahu Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini tidak kira siapa dia. Jikalau Ahli Yang Berhormat ada bukti, silalah adukan kepada Kementerian ini dan saya memang akan mengambil tindakan yang sewajarnya.

Itulah sahaja, Tuan Pengerusi, penjelasan daripada saya dan saya sekali lagi mengucapkan ribuan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$14,679,000 yang disebutkan dalam Maksud P.46 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$14,679,000 untuk Maksud P.46 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Maksud B.47 (Jadual Pertama)—

Maksud P.47 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990)—

Maksud P.47 dan P.48 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.47 dan Kepala Pembangunan P.47 dan P.48 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk dibahas.

8.30 mlm.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, P.48, Butiran 00100 Bayaran kepada Penerbangan Awam untuk Projek-projek Pembangunan. Menurut nota di sini tambahan sebanyak lebih \$61 juta dikehendaki untuk membiayai projek-projek pembangunan Jabatan Penerbangan Awam bagi meningkatkan kemudahan-kemudahan pembelian peralatan dan penyesuaian lapangan-lapangan terbang.

Tuan Pengerusi, memang kita perlu untuk memodenkan lapangan-lapangan terbang di Malaysia kerana ada permintaan yang begitu meningkat dari setahun ke setahun dengan bertambahnya bilangan orang yang menggunakan lapangan-lapangan terbang ini, tetapi saya tidak begitu faham dengan bertambahnya permintaan dan pembangunan setakat ini, misalnya satu air traffic control system, Secondary Surveillance Radar (SSR) yang pernah saya bangkitkan beberapa bulan dahulu setahu saya setakat ini pun tidak dapat dilaksanakan. Kita beli banyak alat sekarang tetapi alat SSR itu tidak dapat dilaksanakan lagi, apakah sebabnya? Mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri akan menafikan perkara ini, tetapi itu benar. Kita perlukan SSR kerana yang ada sekarang tidak mencukupi untuk mengawal keselamatan air traffic control di negara ini.

Tuan Pengerusi pun sering menggunakan pesawat lapangan terbang dan juga penerbangan MAS dan saya percaya Tuan Pengerusi bersama-sama pihak kami berharap sistem keselamatan air traffic control ini dapat dipertingkatkan dan sistem seperti SSR dapat diada dan disempurnakan di negara ini untuk menjaga keselamatan penerbangan di negara ini, terutamanya ada dua Rang Undang-undang di dalam Dewan yang mulia ini yang akan dibentangkan

mungkin esok ataupun lusa untuk memperbadankan Jabatan Penerbangan Awam (DCA). Dengan itu, saya bimbanglah pihak Kerajaan memperuntukkan wang yang banyak seperti \$61 juta sehingga mengadakan semua alat-alat canggih yang diperlukan, kemudian semua ini diperbadan dan diswastakan untuk pihak swasta. Jadi, pihak swasta tidak payah mengeluarkan banyak modal.

Saya beri satu contoh, Tuan Pengerusi. Sebelum STM ditubuhkan, memang Kerajaan mengeluarkan wang yang banyak, tak silap saya lebih \$2 bilion untuk mengadakan kabel-kabel dan kemudahan-kemudahan dan alat-alat moden bagi komunikasi moden. Selepas adakan semua kemudahan dan alat-alat kelengkapan yang canggih ini baru sahaja diswastakan untuk menjadi STM. Jadi, pihak swasta itu boleh menjimatkan wang yang banyak. Adakah keadaan serupa berlaku dengan Jabatan Penerbangan Awam sekarang ini? Saya berharap Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat menjawab mengapa SSR tidak dapat diadakan lagi memandangkan negara ini memerlukan sistem keselamatan seperti itu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Nilam Puri.

8.34 mlm.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Tuan Pengerusi, B.47 mohon \$2,193,000 untuk keselamatan jalan raya. Sekali lagi saya ingin sentuh supaya di lebuh raya kita ada limit had laju 110 km dan pihak Kementerian juga hendaklah mencadangkan limit paling slow di lebuh raya, sebab kenderaan yang berjalan terlalu perlahan di lebuh raya menyebabkan kesesakan dan kadangkala berlaku kemalangan.

P.47 peruntukan \$22,550,000 untuk menempatkan semula setinggan-setinggan di sepanjang jalan keretapi

dengan membina rumah-rumah panjang untuk mereka. Satu projek yang cukup baik, tetapi apakah projek ini sebagai usaha Kerajaan untuk menyelesaikan masalah setinggan di jalan keretapi dan mereka ditempatkan di rumah panjang, selepas itu bila keretapi diswastakan, pihak yang mendapat projek penswastan ini tidak payah mengeluarkan modal lagi untuk memikirkan hal setinggan ini kerana pihak Kerajaan telah menyelesaikan terlebih dahulu. Oleh itu, mereka yang dapat penswastan nanti tanggungjawab mereka ringan kerana pihak Kerajaan telah menyelesaikan dan mereka hanya barangkali akan mengaut keuntungan sahaja daripada penswastan bila diadakan nanti. Sekian.

Tuan Pengerusi: Tuaran.

8.36 mlm.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Tuan Pengerusi, P.47, Butiran Projek 09200 Pembangunan Lapangan Terbang Sandakan dengan peruntukan tambahan \$3,998,900.

Dengan peruntukan tambahan ini, saya ingin mencadangkan supaya Kementerian mengkaji semula untuk membolehkan lapangan terbang ini mendapat instrument landing system, iaitu untuk lighting supaya kapal-kapal terbang boleh mendarat di lapangan terbang Sandakan pada waktu malam, kerana nampaknya lapangan terbang ini sudah jadi satu lapangan terbang yang sibuk dan ramai peniaga-peniaga ataupun pegawai-pegawai Kerajaan yang datang dari Sandakan atau dari Tawau ke Kota Kinabalu tetapi tidak boleh kembali ke Sandakan pada waktu malam kerana keadaan yang tidak membolehkan. Saya minta Kementerian agar instrument landing system dipasangkan di Sandakan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Menteri menjawab.

8.37 mlm.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada ketiga-tiga Ahli Yang Berhormat yang telah berminat untuk membincangkan Perbekalan Tambahan yang dipohon oleh Kementerian Pengangkutan.

Saya ucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kepong atas sokongannya di mana segala usaha kami sekarang ini ialah meningkatkan keperluan-keperluan dan kemudahan-kemudahan di lapangan terbang kita di seluruh negara. Tetapi tuduhan Yang Berhormat yang mengatakan SSR tadi tak ada apa lagi, itu semua tak benar, kerana kontrak bagi memasang SSR di Subang telahpun ditawarkan baru-baru ini dalam bulan Julai dan dijangka siap pada tahun 1992. Jadi, apa yang saya kata dahulu itu tidaklah satu penipuan atau pembohongan.

Mengenai meningkatkan ATC pula bagi seluruh Malaysia, tender telahpun ditutup pada bulan Jun 1991 ini dan dijadual ditawarkan sebelum akhir 1991. Projek ini dijangka siap pada tahun 1994 iaitu seluruh Malaysia. Jadi, Yang Berhormat bolehlah tidur lena sedikit selepas ini.

Yang Berhormat dari Nilam Puri mengenai had laju tak ada termasuklah dalam Perbekalan Tambahan yang dipohon. Tetapi saya inginlah mengatakan bahawa Kerajaan Barisan Nasional adalah satu Kerajaan yang bertanggungjawab. Oleh kerana itu, apabila Kerajaan mengusahakan mana-mana juga projek untuk pembangunan infrastruktur atau pembangunan yang lain-lain, Kerajaan mesti mengambil tahu mengenai rakyatnya. Oleh kerana KTM mengadakan projek landasan berkembar, maka semua setingan yang terlibat sebanyak 5,000 keluarga lebih telahpun diaturkan supaya mereka ini dapat tempat penginapan sementara mereka mendapat tempat-tempat yang kekal. Projek-

projek ini sudahpun berjalan dan hampir siap seluruhnya dan dijangka menjelang akhir tahun ini akan siap. Di Rawang telahpun siap pada bulan Ogos 1990, di Balakong telah siap pada bulan Mei, di Pelabuhan Kelang akan siap pada bulan September, di Puchong bulan Disember, di Kerinchi iaitu di Lembah Pantai pula Ogos 1991, di Jinjang Utara bulan Ogos 1991, cuma di Seremban sahaja yang masih dalam proses.

Rasa saya oleh kerana Kerajaan melaksanakan tanggungjawabnya, maka Yang Berhormat tak patutlah mengatakan bahawa apabila Keretapi Tanah Melayu diperbadankan besok, nanti pihak swasta itu senang mengaut modal sahaja, tetapi tanggungjawab sesiapa juga mengambilalih Keretapi Tanah Melayu adalah berat kerana kita tahu bahawa perkhidmatan Keretapi Tanah Melayu adalah sebahagian besar daripadanya adalah perkhidmatan sosial.

Mengenai Lapangan Terbang Sandakan, sekarang ini ia hanya boleh menampung operasi pesawat Boeing 737 sahaja. Alat-alat yang disediakan mencukupi. Mengenai ILS, ianya hanya diperlukan untuk Airbus untuk mendarat. Jadi pada ketika ini tidak perlulah kita meletakkan ILS dan . . .

Datuk Monggoh Orow: (Bangun)

Tuan Pengerusi: Tuaran bangun Yang Berhormat. Hendak beri jalan?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Saya tahu Yang Berhormat maksudkan untuk mendarat malam. Jadi pada ketika ini kita belum mempunyai kemampuan untuk meletakkan ILS untuk pendaratan malam. Kita akan melaksanakan peringkat demi peringkat. Jadi Yang Berhormat terpaksa sabar. Walaupun berapa kali Yang Berhormat cakap, ianya tidak akan dapat dilaksanakan buat masa ini.

Datuk Monggoh Orow: Ya, penjelasan, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Hendak beri jalan atau tidak Yang Berhormat?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Kita sudah tidak ada masa. Terima kasih, itu sahaja.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$2,193,000 untuk Maksud B.47 di bawah Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$2,193,000 untuk Maksud B.47 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$40 yang disebutkan dalam Maksud P.47 di dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; \$80,313,500 untuk Maksud P.47 dan \$61,002,000 yang disebutkan dalam Maksud P.48 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$40 untuk Maksud P.47 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990; \$80,313,500 untuk Maksud P.47 dan \$61,002,000 untuk Maksud P.48 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Maksud P.49 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P.49 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$10,477,610 yang disebutkan dalam

Maksud P.49 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$10,477,610 untuk Maksud P.49 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

*Maksud B.51 (Jadual Pertama)—
Maksud B.56 (Jadual Kedua)—*

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.51 dan B.56 dan Kepala Pembangunan B.56 di bawah Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$721,900 untuk Maksud B.51 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$1,962,000 untuk Maksud B.56 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$721,900 untuk Maksud B.51 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$1,962,000 untuk Maksud B.56 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

*Maksud B.52 (Jadual Pertama)—
Maksud B.52 (Jadual Kedua)—
Maksud P.52 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990)—
Maksud P.52 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—*

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.25 dan B.52 juga dan P.52 di bawah Kementerian Kerja Raya terbuka untuk dibahas. Ya, Tuan.

8.45 mlm.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Tuan Pengerusi, P.52 mengenai Projek-projek Jalanraya dan Jambatan yang memerlukan peruntukan tambahan sebanyak \$170,600,000 khususnya kepada projek-projek bertajuk 05200, 05400 dan 05500 Jalan Besar Timur di Sabah, Jalan Timur-Barat dan Jalan-jalan Besar.

Saya menyokong tambahan-tambahan ini kerana jalan-jalan raya yang tersebut memang memerlukan penyiapan, misalnya Jalanraya Timur-Barat di Sabah di mana perlaksanaan projek itu sudah tergendala lebih kurang satu tahun lebih yang sedang dilaksanakan oleh sebuah syarikat asing, tetapi oleh sebab peruntukan tidak ada, maka projek itu tergendala dan ini adalah menimbulkan kesulitan kepada pengguna-pengguna jalan raya yang datang dari Sandakan ke Kota Kinabalu ataupun berulang alik.

Di samping itu, oleh sebab keadaan jalanraya itu memang begitu teruk dan buruk, maka ongkos-ongkos untuk pembaikan kereta-kereta memang begitu teruk. Di samping itu juga ia telah menghalang pembangunan tanah-tanah yang sudah diberi milik di kawasan-kawasan yang berdampingan dengan jalan-jalan tersebut.

Saya juga ingin menyentuh dengan pembinaan jalanraya besar di antara Beaufort dan Sindumin di mana semenjak tahun 1982, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri telah memberi pengumuman bahawa projek itu akan dilaksanakan dengan segera oleh Kerajaan Persekutuan, tetapi hingga sekarang jalanraya ini masih lagi terbelengkalai, tidak dapat diaspal dan tidak dapat digunakan dengan sebaik-baiknya oleh penduduk-penduduk di sekitar.

Oleh yang demikian, saya fikir peruntukan sebanyak \$500,000 itu tidak mencukupi. Kalau boleh ditambah lebih

banyak lagi supaya jalanraya yang menghubungi Beaufort-Sindumin, Sindumin dan bandar sahabat yang dirancang oleh Kerajaan Persekutuan di antara sempadan negeri Sabah dan Sarawak dapat dilaksanakan dengan segera supaya perhubungan di antara Sarawak dan Sabah kita dapat perbaiki dan lebih banyak lagi rakyat di antara Sabah dan Sarawak menghubungi di antara satu dengan lain dan dengan cara begitu kita dapat melaksanakan integrasi nasional di antara dua negeri tersebut.

Saya menyokong.

Tuan Pengerusi: Ya, Sibü.

8.48 mlm.

Tuan Robert Lau Hoi Chew (Sibu): Tuan Pengerusi, saya ingin menjelaskan tentang berapa jumlah tambahan pertama tahun 1991 di bawah Maksud P.52 Kementerian Kerja Raya seperti berikutnya diberi kepada negeri Sarawak.

Butiran 00600 Jalanraya-jalanraya Baru \$27 juta; Butiran 00700 Pembinaan Lain-lain Jalan Persekutuan dan Jambatan-jambatan, \$15 juta; Butiran 01900 Rancangan Pemulihan Lebuhraya \$37.6 juta; dan Butiran 02800 Memperbaiki, Mengganti dan Menaikkan Taraf Jalan dan Jambatan \$12.5 juta.

Sekian.

Tuan Pengerusi: Ya, Bukit Bintang.

8.49 mlm.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Pengerusi, terima kasih. Saya ingin merujuk kepada Kertas Perintah 4 Tahun 1991 B. 52, mukasurat 6. Tambahan sebanyak \$12 juta adalah dikehendaki untuk perbelanjaan berikut. Yang kedua peruntukan sebanyak \$4 juta adalah menampung pembelian kereta rasmi Anggota Pentadbiran.

Ini adalah satu hakikat yang kita tidak boleh terima oleh kerana kalau hendak beri kereta baru untuk anggota pentadbiran saya rasa tidak perlu menggunakan wang sebanyak \$4 juta. Oleh kerana kita ada kereta nasional iaitu Proton Saga yang berharga antara \$30,000 bagi sebuah kereta, kenapa kita kena gunakan wang sebanyak \$4 juta? \$4 juta ini saya rasa seolah-olah hendak membeli kereta Mercedes atau BMW. Ini saya rasa kita tidak perlu menggunakan wang banyak begini untuk menampung pembelian kereta rasmi anggota pentadbiran. Saya rasa Kerajaan mesti menasihatkan kepada Kementerian Kerja Raya supaya mereka membeli kereta nasional kita, Proton Saga. Kalau tidak kita boleh anggap Kerajaan kita sendiri tidak begitu confidence, dengan izin, dengan kereta nasional kita, Proton Saga. Jadi, saya harap Menteri berkenaan memberi jawapan di Dewan yang mulia ini daripada \$4 juta ini untuk membeli kereta jenis apa, jenis Mercedes atau BMW atau apa? Yang itu kita hendak tahu. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Kepong.

8.53 mlm.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, dengan ringkasnya dua perkara. Yang pertamanya 00600 dan yang kedua 01700 mengenai Jalan-jalan Raya Baru yang tambahan diminta \$27 juta dan merujuk mukasurat 46 dan 47 Kertas Perintah 6, kesemuanya peruntukan diterima \$66.1 juta.

Tuan Pengerusi, tidak disebut di dalamnya projek-projek jalan raya baru yang dimaksudkan itu. Apakah projek-projek ini kerana memang banyak tempat kita perlukan banyak jalan-jalan raya yang baru. Dan patutlah disebutkan di sini untuk maksud tersebut dan untuk skim memperbaiki lalulintas Kuala Lumpur dan Petaling Jaya. Walaupun sebanyak \$19.5 juta telahpun digunakan dan menjadi \$19.8 juta pada tahun ini.

Tuan Pengerusi, lalulintas Kuala Lumpur-Petaling Jaya, terutamanya di lebuh raya Persekutuannya memang semakin hari semakin menjadi sesak. Kesesakan lalulintas itu menyebabkan bilangan kenderaan bertambah dengan lebih pesat daripada kemampuan manusia untuk membina jalan. Apakah kemajuan yang telah dicapai setakat ini dengan skim memperbaiki lalulintas ini. Ini perlulah kita tahu kerana tiap-tiap hari pihak kami, malah saya sendiri pun ada mengalami kesusahan seperti ini iaitu kesesakan lalulintasnya. Saya berharaplah pihak Kementerian dapat menjawab soalan seperti ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

8.55 mlm.

Timbalan Menteri Kerja Raya (Datuk Peter Tinggom anak Kamarau): Tuan Pengerusi, mula-mula saya memberi ucapan terima kasih kepada empat Ahli Yang Berhormat yang berminat untuk memberi pandangan dan meminta penjelasan berkenaan dengan peruntukan tambahan yang diminta.

Yang pertama, Yang Berhormat dari Tuanan. Saya memberi ucapan terima kasih oleh kerana beliau menyokong peruntukan tambahan untuk tiga jalanraya di Sabah sebanyak \$4,027,500. Jadi berkenaan dengan peruntukan \$500,000 di Beaufort ke Sindumin, ini ialah untuk permintaan tambahan. Sekiranya dikira perlu dalam masa Mid-Term Review of the Sixth Malaysia Plan, dengan izin, kita boleh timbangkan lagi.

Yang Berhormat dari Sibu mahu tahu berapa banyak peruntukan tambahan yang diberi kepada negeri Sarawak. Saya menjelaskan iaitu peruntukan tambahan sekarang memang tidak ada. Oleh kerana peruntukan untuk tahun 1991 sudah dirasai mencukupi untuk digunakan pada

tahun ini. Jadi banyak projek jalan-jalan yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat tadi, yang ada di dalam mukasurat 45 dan 46 iaitu peruntukan tambahan untuk di Semenanjung Malaysia sahaja.

Yang Berhormat dari Bukit Bintang mahu tahu bagaimana peruntukan \$4 juta telah diminta iaitu untuk menampung pembelian kereta rasmi anggota pentadbiran.

Tuan Pengerusi, kita telah maklum dalam akhir tahun 1990 kita telah mengadakan satu pilihanraya. Jadi kebanyakannya selepas itu kita ada, dengan izin, reshuffle Cabinet jadi tentulah Kementerian Kerja Raya ditugaskan oleh semua Kementerian-kementerian di peringkat Persekutuan telah menggunakan kereta-kereta. Jadi kereta ini bukan satu dan dua dan bukan untuk Kementerian Kerja Raya sahaja tetapi untuk Kementerian-kementerian yang lain dikhaskan kepada Menteri-menteri, Timbalan-timbalan Menteri, Setiausaha-setiausaha Parlimen dan Setiausaha-setiausaha Politik. Jadi oleh kerana itu \$4 juta ini dikehendaki oleh kerana kenaikan harga kereta sekarang. Itulah sebabnya kita mahu gunakan \$4 juta, bukan kereta Kementerian Kerja Raya sahaja.

Tuan Wee Choo Keong: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: Bukit Bintang bangun Yang Berhormat.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Saya fikir saya sudah memberi penjelasan, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Hendak buat apa Yang Berhormat?

Tuan Wee Choo Keong: Penjelasan.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tidak beri.

Tuan Pengerusi: Dia tidak beri.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Jadi yang akhir sekali Yang Berhormat dari Kepong mahu tahu bagaimana peruntukan jalan-jalan raya baru sebanyak \$27 juta dibelanjakan. Jalan-jalan ini ialah Jalan Kuala Kangsar-Grik \$3 juta, Jalan Raya Timur-Barat Fasa 2, Bahagian Barat \$20 juta. Projek Jalan Tasik, Ipoh \$500,000. Jalan Sintok-Changloon, Kedah menuju Universiti Utara Malaysia \$500,000. Ini untuk rekabentuk dan jalan.

Kota Tinggi by-pass membantu pembangunan kawasan Desaru supaya jalan ini tidak melalui Kota Tinggi. Peruntukan \$3 juta. Inilah kesemuanya \$27 juta.

Yang kedua, iaitu Skim Memperbaiki Lalulintas Kuala Lumpur Petaling Jaya. Kita telah tahu perkara ini maka itulah sebabnya peruntukan ini diperlukan sebanyak \$19,500,000 oleh kerana kita tahu lalulintas ini memang banyak kesesakan. Sekarang skim ini baru bermula oleh kerana itu saya tidak dapat memberitahu berapa peratusan pencapaian sekarang. Kita lebih tahu bahawa kesesakan ini memang perlu diubah supaya perkara ini tidak menjadi lebih teruk. Kita memang tahu pada masa ini kalau di waktu petang ataupun pagi memang banyak kereta lalulintas dari Kuala Lumpur ke Petaling Jaya atau dari Petaling Jaya ke Kuala Lumpur.

Tuan Pengerusi, itu sahaja yang saya dapat beri penjelasan berkenaan dengan teguran atau penjelasan yang diminta oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$3,905,100 untuk Maksud B.52 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$12,000,000 untuk Maksud B.52 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Kerja Raya hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$3,905,100 untuk Maksud B.52 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$12,000,000 untuk Maksud B.52 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$20 yang disebutkan dalam Maksud P.52 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; dan \$271,290,070 yang disebutkan dalam Maksud P.52 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$20 untuk Maksud P.52 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990; dan \$271,290,070 untuk Maksud P.52 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Maksud P.53 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990)—

Maksud P.53 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P.53 di bawah Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi terbuka untuk dibahas. Tuan.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Tuan Pengerusi, Maksud P.53, Butiran (Projek) 02300—Penanaman Semula Getah Sabah yang memerlukan tambahan sebanyak \$3 juta untuk menggalakkan pemilik-pemilik kawasan yang mempunyai getah di Sabah.

Saya ingin tahu daripada Kementerian apakah keperluan-keperluan ataupun kriteria peruntukan ini diberikan nanti apabila sudah diluluskan dalam Dewan ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, duit ini telah digunakan, sekarang ini hanya hendak meminta kebenaran.

Datuk Monggoh Orow: Ini bererti ia dikehendaki bagi melaksanakan—tidak dikatakan di sini untuk menyelesaikan hutang.

Tuan Pengerusi: Bukan hutang. Duit ini telahpun dibayar dan sekarang, mengikut peraturan dibawa di bawah satu Rang Undang-undang Perbelanjaan Tambahan untuk diluluskan.

Datuk Monggoh Orow: Ini tambahan, bukan untuk digunakan bagi menyelesaikan hutang—tidak dinyatakan di sini, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Saya kata bukan hutang tadi, iaitu...

Datuk Monggoh Orow: Bermakna ada hutang?

Tuan Pengerusi: Tidak, Yang Berhormat. Itu dibayarkan kepada pekebun-pekebun kecil untuk menanam semula.

Datuk Monggoh Orow: Kalau begitu, saya ingin menyarankan di sini supaya tambahan seperti ini jangan dibelanjakan dahulu, nanti Parlimen ini jadi rubber stamp pula. (*Disampuk*) Ya! rubber stamp.

Butiran (Projek) 04400—Kemajuan Koperasi. Saya harap ini bukan begitu juga. Kalau begitu tidak perlu kita datang ke Parlimen. Buat apa datang di sini setakat cakap-cakap, kalau sudah belanja?

Tuan Pengerusi: Jikalau sekiranya Parlimen atau Dewan ini tidak meluluskan maka terpulanglah tanggungjawab itu kepada Kerajaan. Ini biasa dibuat, bertahun-tahun telah dibuat, bahkan bukannya Parlimen kita sahaja, Parlimen London pun buat begitu juga. (*Tepuk*) Jikalau sekiranya tidak

lulus barangkali Kerajaan akan jatuh. Itu terpulanglah, itu keadaan perjalanan demokrasi.

Datuk Monggoh Orow: Kemajuan Koperasi tambahan sebanyak \$2,297,000 dikehendaki bagi melaksanakan projek-projek baru di bawah Rancangan Malaysia Keenam, seperti bantuan galakan kepada koperasi-koperasi, latihan dan pendidikan koperasi.

Tuan Pengerusi, saya harap ini bukan demikian juga seperti yang baru kita bincangkan tadi. Saya hendak tahu di sini berapakah peruntukan yang akan disalurkan ke negeri Sabah dan apakah keperluan-keperluan untuk mendapatkan bantuan ini? Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Menteri menjawab.

Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi (Tuan Mohd. Noh bin Rajab): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat dari Tuaran yang menyentuh pada umumnya dua perkara tetapi saya hendak sebutkan di sini bahawa di bawah Butiran 02300 Maksud P.53, ini Yang Berhormat boleh sentuh kalau kenalah yang relevant di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar kerana ini telah dipindahkan kepada Kementerian yang berkenaan.

Berkenaan dengan Butiran 04400—Kemajuan Koperasi, ingin juga saya terangkan bahawa ini adalah perlu untuk mengembangkan lagi koperasi-koperasi di seluruh negara terutamanya Koperasi Pembangunan Daerah, Koperasi Sekolah, melatih mereka untuk berkembang maju bagi meninggikan sosio-ekonomi rakyat di tempat-tempat yang berkenaan. Berapa banyak yang akan diberi kepada sesebuah negeri, itu terpulang kepada keadaan. Saya minta maaf kerana kalau yang hendak dibelanjakan tahun hadapan terpulang kepada keadaan, tetapi yang telah

dibelanjakan ini saya rasa memang kita beri juga kepada Sabah mengikut keperluan yang dipohon daripada pihak di sana. Sekian sahajalah, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$10 yang disebutkan dalam Maksud P.53 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; dan \$12,699,000 yang disebutkan dalam Maksud P.53 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 di bawah Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$10 untuk Maksud P.53 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3) 1990; dan \$12,699,000 untuk Maksud P.53 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 1) 1991.

Maksud B.54 (Jadual Pertama)—

Maksud B.54 (Jadual Kedua)—

Maksud P.54 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990)—

Maksud P.54 dan P.55 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991)—

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.54 tahun 1990 dan B.54 tahun 1991 dan P.54 tahun 1990 dan P.54 dan P.55 tahun 1991 di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar terbuka untuk dibahas.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Pengerusi, dalam P.55—Jabatan Hal Ehwal Orang Asli, Butiran 00100, peruntukan sebanyak \$2,384,000. Inilah satu peruntukan yang amat baik terutama sekali untuk meningkatkan taraf sosio-ekonomi kepada mereka seperti diceritakan di sini—tanaman kelapa sawit, getah, dusun buah-buahan dan

sebagainya. Kita harap juga dalam peruntukan ini supaya Kerajaan dapat membelikan alat kenderaan kepada mereka—motosikal jenis scrambler, terutama sekali kepada Tok Batin-Tok Batin mereka untuk keluar dengan lebih mudah di celah-celah hutan untuk menjalankan projek-projek mereka dan bertemu dengan pemimpin-pemimpin masyarakat.

Butiran 00200—Perkhidmatan Sosial, \$3,869,000 diperuntukkan kepada kaum Asli. Kenapa Orang Asli dalam hal sosial ini tidak kita namakan sahaja mereka ini sebagai Melayu? Jikalau kita namakan mereka sebagai bangsa Melayu

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, itu bukan dia, tidak masuk itu.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Ini perkhidmatan sosial

Tuan Pengerusi: Tidak.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: \$3 juta

Tuan Pengerusi: Tidak termasuk itu hendak tukar mereka jadi Melayukah, hendak jadi apakah, itu bukan dia itu.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Perkhidmatan sosial termasuk pendidikan, ada ayat di situ.

Tuan Pengerusi: Adakah bersangkutan dengan pendidikan, dan bersangkutan sama ada mereka itu Batin atau tidak Batihkah atau sebagainya?

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tambahan sebanyak \$3,869,000 diperlukan bagi meneruskan perkhidmatan kemudahan asas.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, keputusan saya muktamad.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Terima kasih. Kemudian dalam

Anggaran Pembangunan, Perkhidmatan Sosial ini juga Tuan Pengerusi, penerangan-penerangan hendaklah dipertingkatkan kepada mereka supaya Orang Asli ini tidak mudah dieksploitkan, termasuk bahagian pendidikan Butiran 00200—Perkhidmatan Sosial supaya mereka tidak mudah ditipu. Misalnya kayu gaharu yang mereka jual kepada orang-orang tengah selalunya dibeli dengan harga \$20 sekilo, tetapi dapat dijual dengan harga \$2,000 di Singapura, jadi mereka ini dieksploitkan. Pendidikan mesti ditingkatkan kepada Orang Asli supaya mereka mengetahui hasil keluaran mereka kadang-kadang berharga beribu ringgit. Jadi pendidikan, latihan, penerangan infrastruktur dalam tahun 1991 hendaklah dipertingkatkan kepada Orang Asli termasuk penerangan-penerangan kepada mereka.

Tuan Pengerusi: Ya, sila Tuaran.

9.15 mlm.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya harap peruntukan ini belum dibelanjakan lagi

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat kata apa? Peruntukan ini

Datuk Monggoh Orow: Ini yang saya akan bincangkan nanti.

Maksud P.54, Butiran (Projek) 01700—Bekalan Elektrik Luar Bandar yang memerlukan tambahan berjumlah \$57,000,000 untuk projek-projek bekalan elektrik luar bandar di seluruh negara. Bagi tahun ini peruntukan asal untuk Semenanjung Malaysia ialah \$5,055,000 manakala Sabah dan Sarawak hanya tiap-tiap negeri mendapat \$10.

Setahu saya banyak permohonan-permohonan untuk meminta pembekalan elektrik di kawasan-kawasan luar bandar khususnya di kawasan saya sendiri, di

mana semenjak tahun 1985 permohonan telah dikemukakan kepada pihak Lembaga Letrik Sabah tetapi pihaknya tidak melayan dengan alasan-alasan bahawa tidak ada peruntukan. Nampaknya sekarang dengan tambahan sebanyak \$50 juta ini maka banyaklah wang dan saya harap banyak projek yang dapat diberi, tetapi dengan \$50 juta ini projek-projek itu tidak tersenarai. Dengan itu, saya memohon kepada Lembaga Letrik Sabah melalui Dewan yang mulia ini supaya bekalan elektrik diberikan kepada kampung-kampung berikut:

Kampung Rooten.
Kampung Kosu u.
Kampung Wangkot.
Kampung Tongkurangau.
Kampung Serusuk.
Kampung Penibawan.
Kampung Bundung/Buling.
Kampung Sawak.
Kampung Nengkolot.
Kampung Baruk-baruk.
Kampung Lopnonok.
Kampung Gayang.
Kampung Terayong.
Kampung Betutai.
Kampung Pahuk.
Kampung Sinulihan.
Kampung Tiong Temburung.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Menteri, duit sudah dibayarkah?

Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar (Dato Mohamed bin Jamrah): Sudah.

Tuan Pengerusi: Sudah bayar.

Datuk Monggoh Orow: Jadi ini permohonan, Tuan Pengerusi, nanti . . .

Tuan Pengerusi: Ya, permohonan diluluskan.

Datuk Monggoh Orow: Permohonan diluluskan.

Tuan Pengerusi: Bukan permohonan hendak dibelanja. Perbelanjaan telahpun dibuat. Sekarang kita buat Supplementary Budget.

Datuk Monggoh Orow: Yalah, saya minta supaya di suatu masa diberi peruntukan . . .

Kampung Wasai.

Kampung Mantok,

Kampung Reganan.

Tuan Pengerusi: Saya tidak benarkan Yang Berhormat berucap lagi.

Datuk Monggoh Orow: Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Cukuplah.

Datuk Monggoh Orow: Saya berharap dengan peruntukan yang begitu banyak akan dapat mencapai matlamat-matlamat Dasar Pembangunan Negara dan Rancangan Malaysia Keenam supaya rakyat yang miskin yang ditujukan akan dapat menikmati kemudahan-kemudahan seperti ini yang diberi oleh rakyat yang berkemampuan, kerana duit ini adalah daripada . . .

Tuan Pengerusi: Duit rakyat.

Datuk Monggoh Orow: . . . dari pembayar-pembayar cukai.

Tuan Pengerusi: Betul, ya.

Datuk Monggoh Orow: Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Kepong.

9.18 mlm.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, Kertas Perintah 4, Butiran 010000, Kod 40000. Tambahan sebanyak \$24,717,000 diminta untuk membiayai skim diskaun harga getah bagi tahun 1991. Skim ini berupa subsidi

diskaun 20 sen setiap kilogram getah diguna, dan bukan insentif pada pengeluar barang-barang eksport yang menggunakan getah sebagai bahan mentahnya.

Tuan Pengerusi, difahamkan bahawa skim ini telah dilanjutkan lagi untuk satu tahun setelah ia ditarik balik oleh bekas Yang Berhormat Menteri Kewangan semasa membentangkan Belanjawan 1991. Skim ini dijangka menyebabkan Kerajaan menanggung kos melebihi \$20 juta pada tahun 1990.

Berlanjutan skim ini diumumkan oleh Yang Berhormat Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri pada 1-3-1991, bolehkah pihak Kementerian memberitahu dengan tepatnya jumlah wang yang sebenar yang dibelanjakan di bawah skim ini pada tahun 1990? Kami ingin tahu sama ada skim ini akan ditarik balik sekali lagi pada akhir semasa pembentangan Belanjawan 1992 atau masih akan diteruskan. Hal ini perlu dijelaskan dengan terang supaya para pengeluar boleh merancang pengeluaran mereka bagi tahun hadapan dengan tidak memasukkira diskaun harga getah lagi dalam kiraan kos.

Tuan Pengerusi, menurut para pengeluar skim ini juga mempunyai satu insentif lain iaitu 20% diskaun ke atas bekalan elektrik yang berasaskan jumlah barangan dieksport. Adakah skim ini masih menawarkan insentif ini? Adakah kos ini juga ditanggung oleh Kerajaan dan dimasukkira dalam skim ini di bawah Butiran ini? Jika ya, apakah kos Kerajaan menanggung insentif kedua ini? Difahamkan juga bahawa skim ini dilaksanakan semenjak Januari 1985. Jika kita merujuk kembali laporan-laporan akaun awam semenjak tahun 1985 hingga 1989, kita akan mendapati Butiran Pentadbiran Am, Kod 40000—Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap mencatatkan perbelanjaan hanya pada tahun 1987 di mana sebanyak \$3.276

juta daripada peruntukan sebanyak \$6.5 juta dibelanjakan.

Pada tahun 1989 apabila hanya \$1,000 daripada \$35,000 yang diperuntukkan dibelanja, malah, Tuan Pengerusi, peruntukan yang disediakan bagi perbelanjaan tahun 1990 sebanyak \$10,000 sahaja. Bolehkah Kerajaan menerangkan bagaimana ia boleh membelanja wang lebih \$20 juta dalam tahun 1990 tanpa apa-apa perbekalan tambahan? Mengapa pula dalam Belanjawan 1991 ianya masih memperuntukkan wang sebanyak \$0.005 juta walhal Kerajaan berhasrat menarik balik skim semasa Belanjawan itu juga. Adakah wang yang diperuntukkan di bawah Butiran ini digunakan juga untuk tujuan lain? Jika ya, apakah lain-lain kegunaan ini terutamanya jumlah perbelanjaan yang dibuat ke atas mereka berbanding dengan perbelanjaan atas skim?

Tuan Pengerusi, seterusnya bolehkah Kerajaan menerangkan perbelanjaan yang dibuat setiap tahun semenjak tahun 1985 di bawah skim diskaun harga ini? Dari manakah Kerajaan memperoleh wang ini tanpa direkodkan dalam Belanjawan mahupun dalam akaun awam? Yang penting sekali itu pertanggungjawapan awam. Jangan kita gunakan wang begitu sahaja tanpa rekod dan sebagainya. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Menteri menjawab.

9.21 mlm.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar (Dato Mohamed bin Jamrah): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri, Tuaran dan juga Kepong yang telah sama ada inginkan penjelasan ataupun memberikan pandangan.

Berkenaan saranan daripada Yang Berhormat dari Nilam Puri untuk memberikan Tuk Batin motorsikal 'Scrambler', saya kira kita akan ambil ingatan. (*Ketawa*) Di Kelantan pun ramai Orang Asli, jadi Kerajaan PAS kena beri mereka lesen dahulu.

Berkenaan dengan saranan supaya Orang-orang Asli ini diberi pendidikan, memang sudah menjadi tanggungjawab Kerajaan memberikan infrastruktur kepada bukan sahaja Orang-orang Asli tetapi juga kepada rakyat yang memerlukan. Sekiranya mereka berdagang, memanglah adat berdagang adakalanya orang tengah lebih mendapat keuntungan daripada orang yang mula-mula menjual barang. Ini bukan terhad kepada Orang-orang Asli sahaja tetapi orang luar bandar pun ramai yang tertipu, termasuk orang-orang di Kelantan juga. Jadi, orang luar bandar pun ada mengalami masalah perdagangan seperti yang demikian. Namun demikian, pada hari ini dengan pendedahan berniaga yang meluas, mereka sendiri secara nalurnya akan dapat memperbaiki keadaan mereka sendiri.

Berkenaan dengan saranan Yang Berhormat dari Tuaran, permohonan-permohonan yang telah disebutkan itu, memang kita ada senarai di seluruh negara kampung-kampung—dia tidak ada pun.

Tuan Pengerusi: Dia tidak ada, Yang Berhormat.

Dato Mohamed bin Jamrah: Tetapi untuk rekod di sini, Kementerian memperuntukkan \$10 juta bagi projek bekalan elektrik di negeri Sabah bagi tahun 1991. Jadi, terpulanglah kepada Wakil-wakil Rakyat di Sabah untuk berlumba-lumba mendapatkan peruntukan ini. (*Ketawa*)

Berkenaan dengan soalan diskaun harga getah kepada kilang-kilang, RISDA memerlukan \$4 juta bagi tahun 1991 kerana setakat 30hb Jun, 1991 ia

telah membelanjakan wang sebanyak \$848,187.42 pada syarikat yang layak menerima skim. RISDA telahpun memohon sebanyak \$664,222.20 bagi separuh tahun kedua. Setakat ini RISDA, bagi tahun 1991, telah menerima cek sebanyak \$993,270.

Berkenaan dengan bayaran diskaun harga oleh RISDA, diskaun harga getah ini merupakan satu program yang telah dilaksanakan sejak beberapa tahun lepas untuk menggalakkan penggunaan getah oleh kilang-kilang barang keluaran getah dalam negeri bagi tujuan eksport. Agensi Kerajaan diberi kemudahan di dalam diskaun ini, iaitu MARDEC di bawah Kementerian Perusahaan Utama, dan FELDA serta RISDA di bawah Kementerian Luar Bandar. Jadi, pada tahun 1990, RISDA membayar diskaun sebanyak \$1,547,616.80.

Berkenaan dengan detail Yang Berhormat minta, itu terlalu detail dan akan kita berikan kemudian. Terima kasih. (*Tepuk*)

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$18,748,000 untuk Maksud B.54 jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$24,717,000 untuk Maksud B.54 jadi sebahagian daripada Jadual Kedua di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$18,748,000 untuk Maksud B.54 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Pertama; dan \$24,717,000 untuk Maksud B.54 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual Kedua.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$20 yang disebutkan dalam Maksud P. 54 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1990; \$612,213,120

untuk Maksud P. 54 dan \$7,222,000 yang disebutkan dalam Maksud P. 55 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 1991 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$20 untuk Maksud P.54 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.3) 1990; dan \$612,213,120 untuk Maksud P.54 dan \$7,222,000 untuk Maksud P.55 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 1991.

Fasal 1 hingga 3 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa Usul di atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, mengikut Seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$3,873,100,550 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan—

- (1) bagi tahun kewangan 1990, untuk menampung sejumlah \$191,369,110 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Ketiga 1990 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 5 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut; dan

- (2) bagi tahun kewangan 1991, untuk menampung sejumlah \$3,681,731,440 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua Penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama 1991 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 6 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

Bacaan Kali Yang Ketiga

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1990 dan 1991) telah ditimbang dalam Jawatankuasa dan telah disetujui tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan iaitu Jawatankuasa telah menimbangkan Usul yang diedarkan kepadanya dan bersetuju dengan Usul itu. Seterusnya saya mencadangkan:

Bahawa Dewan ini, mengikut Seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$3,873,100,550 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan—

- (1) bagi tahun kewangan 1990, untuk menampung sejumlah \$191,369,110 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Ketiga 1990 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 5 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut; dan
- (2) bagi tahun kewangan 1991, untuk menampung sejumlah \$3,681,731,440 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua Penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama 1991 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 6 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut.

dipersetujui.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Usul yang dikemukakan di atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, mengikut Seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$3,873,100,550 diperuntukkan daripada Kumpulanwang Pembangunan—

- (1) bagi tahun kewangan 1990, untuk menampung sejumlah \$191,369,110 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Ketiga 1990 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 5 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut; dan
- (2) bagi tahun kewangan 1991, untuk menampung sejumlah \$3,681,731,440 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua Penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama 1991 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 6 Tahun 1991 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-

maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya mengucapkan terima kasih di atas kesabaran Ahli-ahli Yang Berhormat (*Tepuk*) yang telah memberi segala kerjasama kepada

Pengerusi-pengerusi di sini sehingga dapat menghabiskan Rang Undang-undang ini dalam masa dan tempoh yang ditentukan.

Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ditangguhkan hingga 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 9.32 malam.